

รายงานการวิจัย เรื่อง
การศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในทศวรรษที่ผ่านมา
A STUDY OF SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY
RESEARCH OUTCOMES IN THE PAST DECADE.

สมพงษ์ สุชีเกตุ

378.1
ส264ร
ร.5

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภททั่วไป ประจำปี 2540
จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๓๔๘.๑

๙ ๒๖๔๖

๖.๕

รายงานการวิจัย เรื่อง
การศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในทศวรรษที่ผ่านมา
A STUDY OF SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY
RESEARCH OUTCOMES IN THE PAST DECADE.

๑๖ ก.ค. ๒๕๕๐

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภททั่วไป ประจำปี ๒๕๔๐
จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ชื่อหนังสือ	รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในทศวรรษที่ผ่านมา
พิมพ์ครั้งที่	3
ปีที่พิมพ์	พ.ศ. 2546
จำนวนหน้า	154 หน้า
จำนวนที่พิมพ์	30 เล่ม
ฝ่ายจัดทำ	นายสมพงษ์ สุชีเกตุ

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์และความกรุณาอย่างสูงของ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนารงค์ และอาจารย์สุชาติ เมืองแก้ว ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน ทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาเป็นอย่างมากในการให้ความรู้ ข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไข นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จสมบูรณ์ลงได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับจากทั้งสี่ท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนารงค์ และ Mr.Michael Craven Consultant SWU Training Center ที่กรุณาช่วยเหลือด้านภาษาอังกฤษ

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะสำเร็จลงไม่ได้ หากไม่ได้รับความกรุณาจากหน่วยงานฝ่ายวิจัย ฝ่ายแผนและพัฒนา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกหน่วยงานมา ณ ที่นี้ด้วย

สมพงษ์ สุชีเกตุ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะรูปแบบผลงานวิจัยและเพื่อวิเคราะห์ข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านการบริหาร การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่ได้จัดทำในช่วงปี พ.ศ. 2530 - 2539 โดยศึกษากับรายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดทำขึ้นโดยอาจารย์ ข้าราชการ และนิสิต/นักศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และจากบุคลากรของหน่วยงานอื่น จำนวนทั้งสิ้น 111 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสำรวจรายงานผลการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ดำเนินการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย งานวิจัยร้อยละ 60.63 จัดทำโดยนิสิตนักศึกษา เพื่อขอรับปริญญาบัตร และร้อยละ 39.37 จัดทำโดยอาจารย์และข้าราชการ เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการและแก้ปัญหาในการทำงาน เป็นงานวิจัย ด้านการเรียนการสอน สูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหาร การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม ปริมาณงานวิจัยในช่วง 5 ปีแรก ระหว่างปี พ.ศ. 2530-2534 จะมีปริมาณมากเป็นประมาณ 1 เท่าของงานวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2535-2539 ซึ่งเป็นช่วงเวลา 5 ปีหลัง เนื้อหางานวิจัยส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องข้องกับการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาหลักสูตร สำหรับเนื้อหาของการประยุกต์หลักการไปใช้นั้นส่วนใหญ่จะมีความเกี่ยวข้องข้องกับการวางแผนปฏิบัติงาน ปรับปรุงสภาพการทำงาน และพัฒนามหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ

2. แผนแบบการวิจัย เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณสูงสุด รองลงมาเป็นการวิจัยเชิงทดลองและเชิงเอกสาร ตามลำดับ การเลือกตัวอย่าง ส่วนมากใช้วิธีการเลือกแบบแบ่งชั้น รองลงมาได้แก่ การเลือกจากการใช้ประชากรทั้งหมด การเลือกแบบง่าย การเลือกแบบเจาะจงน้อยที่สุด และใช้กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มากที่สุด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนมากใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รองลงมาคือ ค่าร้อยละ ส่วนค่าสถิติที่ใช้เพื่อการทดสอบสมมติฐาน ส่วนมากใช้ค่า t-test หรือค่า F-test และการทดสอบในลักษณะอื่น ๆ มีน้อยที่สุด

4. การนำเสนอรายงานการวิจัยส่วนใหญ่นำเสนอในลักษณะการบรรยายประกอบตาราง รองลงมาคือ การบรรยายเพียงอย่างเดียว และการบรรยายประกอบแผนภูมิ ส่วนการเผยแพร่ผลงานวิจัยมีการเผยแพร่จากสำนักหอสมุดกลาง มากที่สุด รองลงมาคือ ฝ่ายวิจัย ฝ่ายแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามลำดับ

5. เนื้อหา (ภารกิจที่ศึกษา) ได้แก่ การบริหาร การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีข้อสรุปสำคัญดังนี้

ด้านการบริหาร

1. สภาพแวดล้อมในการทำงานของข้าราชการ มีปริมาณคนกับงานยังไม่สมดุลกันที่จะทำให้การปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ บุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒส่วนใหญ่มีทัศนคติยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ และเห็นด้วยกับการพัฒนามหาวิทยาลัยโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในระดับมาก

2. ผู้บริหารระดับปฏิบัติการมีความต้องการให้ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณของมหาวิทยาลัย ด้านการขอตั้งงบประมาณ การขอเงินประจำงวด และการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ส่วนการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2527-2534 มีลักษณะการออกกลางคันเพียงลักษณะเดียว คิดเป็นค่าใช้จ่ายซึ่งรัฐบาลเสียไปเป็นจำนวนเงินเฉลี่ยปีละ 12,595,438 บาท และมหาวิทยาลัยมีต้นทุนในการผลิตบัณฑิตจากงบประมาณแผ่นดิน ปีงบประมาณ 2538 อยู่ในเกณฑ์สูงถึงร้อยละ 89

3. การประมาณการรายรับและรายจ่ายจากงบประมาณเงินรายได้ต่ำกว่ารายได้จริง และรายจ่ายจริง ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีงบประมาณ 2530 - 2532

4. ปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีสาเหตุจากความบกพร่องของระเบียบปฏิบัติและผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจระเบียบและไม่พยายามศึกษา

5. บุคลากรมีเจตคติต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับปานกลาง รู้สึกเฉย ๆ และมีแนวโน้มที่จะไม่คัดค้าน ไม่สนับสนุนในแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ด้านการบริหารการศึกษา การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

6. นิสิตและอาจารย์มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยทุกเรื่องโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย เช่น โรงอาหาร อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องน้ำ สนามกีฬา สถานที่สำหรับการพักผ่อน ที่จอดรถไม่เพียงพอ ขาดการดูแลจากผู้เกี่ยวข้อง และยังมีบุคลากรภายนอกเข้ามาร่วมใช้ด้วย

ด้านการเรียนการสอน

1. การนำหลักสูตรระดับปริญญาตรีไปใช้ส่วนใหญ่พบว่าปัญหาที่สำคัญคือ จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา เนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกันทั้งในหมวดวิชาและต่างหมวดวิชา การวัดและประเมินผลมุ่งเน้นความจำ และเนื้อหามากกว่าความคิดสร้างสรรค์
2. การประเมินหลักสูตรระดับปริญญาโท ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ โครงสร้างหลักสูตร จุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา จำนวนหน่วยกิต และกระบวนการเรียนการสอน ยังไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง และความต้องการของผู้เรียน
3. การทำปฏิญานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีปัญหาเนื่องมาจากคุณลักษณะของ อาจารย์ที่ปรึกษา ประสบการณ์ทางวิชาการของนิสิต และการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย

ด้านการวิจัย

ปัญหาอุปสรรคในการทำวิจัยของอาจารย์และข้าราชการที่สำคัญ คือ ขาดแหล่งเงินทุนอุดหนุน ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ และขาดบุคลากรช่วยเหลือการทำวิจัย

ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

การวิจัยเกี่ยวกับภารกิจด้านการบริการวิชาการแก่สังคมได้รับความสนใจและความสำคัญน้อยกว่าภารกิจด้านอื่น ๆ ทั้งในด้านนโยบายและการปฏิบัติ

ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การวิจัยเกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเนื้อหาในลักษณะศิลปและวัฒนธรรมนั้น ยังไม่พบผู้ใดได้ทำการศึกษา

ABSTRACT

This study aimed to examine research pattern and to analyze the results concerning Srinakharinwirot University mission on administration, instruction, research, academic service for society, and art and culture maintenance during 1987-1996. 111 researches studies on Srinakharinwirot University mission done by faculty, official and student were analyzed. The instrument used for collecting data was check - list of research result. Then data were analyzed through frequency and percentage, distribution, including content analysis.

The results revealed that :

1. Most researches were done by graduate students (60.63%) aiming at finishing the graduate degree and faculty members or officials (39.37%) aiming at academic promotion and work problem solving. They concerned instruction, administration, research and social service, respectively. The first 5 years of these researches (1987-1991) were one time higher than the later one (1992-1996). The topics were about work performance application, instructional and curriculum development which could be applied to make the relevant work plan, adjust work environment and develop the university.
2. Research designs were survey (quantity), experiment, and documentation, respectively. The sampling techniques included stratified random, population, simple random, and purposive sampling. Most of the subjects were at the Srinakharinwirot university.
3. Statistics used for data analysis was mean, standard deviation and percentage, respectively, while t-test and F-test were mostly used for hypotheses test.
4. Most researches were presented via description with table, description, and description with chart. They were disseminated at the Central Library, Research Section, Planning and Development Section of Srinakharinwirot university, and Academic Resource Center of Chulalongkorn university, respectively.
5. Research topics included administration, instruction, research, social service and art and culture preservation.

Administration :

1. Regarding the working environment, it was found that amount of work and manpower was not balanced, attitudes of university personnel towards information technology were positive including the attitude towards information technology utilization.
2. Administrator at the operational level needed university budget improvement on budget allocation, installment requests and budget payments. During the 1984-1991 academic years, there was one pattern of drop out which resulted in average losses of 12,595,438 baht/year. University cost on graduate production of the 1995 fiscal year was at a high level (89%).
3. During 1987-1991 fiscal years, the estimated expenses and income was lower than the actual expenses and income.
4. There was a practical problem of Commodity Regulation of Srinakharinwirot University, caused from deficiency of regulation and the practitioner's knowledge.
5. Personnel's attitude towards Srinakharinwirot University was at a moderate level. They tended not to oppose or support university development plan on administration, education improvement, and art and culture maintenance.
6. Faculty and students' opinion towards university buildings were at a low level as a whole. There were not enough canteens, teaching buildings, classrooms, toilets, playgrounds, recreational areas and parking spaces due to lack of parking organization and non-authorized users.

Studies/Instruction :

1. Main problems of undergraduate curriculum were that the objective and purpose were not in accordance with the content, there was overlapping content within and between subjects, the evaluation focused on memory and content rather than creative thinking.
2. Main problems regarding evaluation were that curriculum structure, objective, content, credit and instruction was not in accordance with the changing environment and student needs.
3. There was a problem regarding thesis writing of graduate students, caused by adviser characteristic, student's academic experience and academic service.

Research :

Problems and obstacles on doing research of faculty and official were that there was lack of supporting fund, tools and equipemtn and assisting personnel.

Academic Service to Society :

There was less attention on academic service to society than other mission both in policy and practice.

Art and culture Maintenance :

There was no research on this kind of content.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความสำคัญของภารกิจด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา	6
ความหมายของการวิจัย	7
การวิจัยสถาบัน	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย	21
การกำหนดประชากร.....	21
เครื่องมือในการวิจัย	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
การวิเคราะห์ข้อมูล	23
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
สรุป	49
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย.....	96
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	103
บรรณานุกรม	104

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	123
แบบสำรวจ.....	124
แบบสำรวจผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษที่ผ่านมา (พ.ศ. 2530-2539).....	134
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	153
ประวัติผู้วิจัย.....	154

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1 ผู้ผลิตผลงานวิจัย	135
2 ประเภทของงานวิจัย	136
3 จำนวนงานวิจัยที่ทำในแต่ละปี	137
4 จุดประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย	138
5 ลักษณะงานวิจัย	139
6 ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	140
7 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	141
8 วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	144
9 วิธีการจัดกระทำข้อมูลการวิจัย	145
10 วิธีการนำเสนอรายงานการวิจัยและการเผยแพร่	147
11 การวิเคราะห์งานวิจัย จำแนกตามผู้ผลิตผลงานวิจัย	148
12 การวิเคราะห์งานวิจัย จำแนกตามหน่วยงานที่ผลิตผลงานวิจัย	150
13 การวิเคราะห์งานวิจัย จำแนกตามประเภทของงานวิจัย	151
14 การวิเคราะห์งานวิจัย จำแนกตามระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	152

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนเข้าสู่อาชีพระดับสูง เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของประเทศ โดยมีกรอบภารกิจที่จะต้องปฏิบัติคือ การถ่ายทอดความรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการผ่านระบบการเรียน การสอน การแสวงหาความรู้ใหม่ด้วยการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อนำความรู้ใหม่มาใช้ประโยชน์ ในการสอนและพัฒนาวิชาการหรือพัฒนาประเทศ การบริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นการนำ ความรู้ในมหาวิทยาลัยไปสู่สังคมโดยตรงเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับสังคมให้มีความใกล้ชิดผูกพัน เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน และการทำนุบำรุงวัฒนธรรมซึ่งเป็นภาระหน้าที่ในการสืบสาน ถ่ายทอด อนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรม เพื่อรักษาความเป็นชาติไว้ ภายใต้กรอบดังกล่าวจึงมีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความจำเป็น ที่จะต้องปฏิบัติภารกิจให้มีคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับ ความต้องการของสังคมและประเทศได้ (ทบทวมหาวิทยาลัย. 2539 ก. : 14 - 15)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ทำการผลิตบัณฑิตในสาขา วิชาชีพครู เพื่อสนองความต้องการของประเทศมาตั้งแต่ พ.ศ.2497 ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2517 กำหนดภาระหน้าที่ให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพ ขั้น สูง ทำการวิจัย ให้บริการวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (ราชกิจจานุเบกษา, 2517 : 2 - 3) การผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาอื่น ๆ จึงได้เริ่มตั้งแต่ปี 2517 เป็นต้นมา การจัดและดำเนินการของ มหาวิทยาลัยมีบทบาทที่เปลี่ยนไปยิ่งซับซ้อนมากขึ้น มีหน่วยงานที่เพิ่มขึ้น การขยายตัวทางการศึกษา ทำให้การบริหารงานทั้งบุคลากร สถานที่ ทรัพยากร และวิชาการของมหาวิทยาลัยมีความซับซ้อน ทำให้ยากลำบากที่จะเห็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ชัดเจนและทันทั่วถึง ดังนั้น จำเป็นที่ มหาวิทยาลัยต้องตระหนัก และคาดคะเนถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ เพื่อสร้างความพร้อมใน การพัฒนามหาวิทยาลัยให้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว เป็นพลังในการสร้างกำลังที่มีคุณภาพสอดคล้อง กับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ การศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหรือที่จะเกิดขึ้น เพื่อ ให้ได้แนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยไปในทางที่ถูกต้อง โดยใช้ข้อมูลในการศึกษาและวิเคราะห์ อย่างมีระบบ หรือการวิจัยสถาบัน (Institutional research) (คาราวดี สุขุมลันต์. 2538 : 24)

ลักษณะการนำข้อค้นพบ จากการวิจัยสถาบันไปประยุกต์ใช้สำหรับประกอบการวางแผน กำหนดนโยบาย และการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับมหาวิทยาลัยที่กระทำกัน อย่างได้ผล ส่วนมากจะดำเนินการโดยการวิจัย ซึ่งสามารถจะศึกษา ค้นคว้าและทดลองเพื่อหา หลักการ ทฤษฎีและรูปแบบต่างๆ ทางการวิจัย สำหรับสถาบันอุดมศึกษานั้น หน่วยงานที่ทำหน้าที่ ผลิตผลงานวิจัยสถาบัน มีกองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย กองแผนงาน สถาบัน/มหาวิทยาลัยและ จากบุคลากร บางโครงการ อย่างไรก็ตามการนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังเป็นไปในขอบเขตจำกัด ทั้งนี้ เนื่องจากยังไม่เคยมีการวิเคราะห์ ผลการวิจัยที่ดำเนินการไปแล้วว่ามีสิ่งใดที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน หรือพัฒนามหาวิทยาลัยได้บ้าง การนำข้อค้นพบจากการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานนั้น มีอยู่หลายวิธี เช่น การจัดประชุมแบบซิมโปเซียม (symposium) เพื่อเสนอผลงานวิจัยให้แก่ผู้ที่มี ความสนใจเข้ารับฟัง การดำเนินงานโดยวิธีจัดประชุมแบบซิมโปเซียม มักจะได้ผลในการ ประชาสัมพันธ์งานวิจัยมากกว่าจะได้มีการวิเคราะห์ วิจัย เลือกเฟ้นข้อค้นพบเพื่อนำไปปฏิบัติ ได้จริง ๆ อีกวิธีหนึ่งจะเป็นการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (work shop) และประชุมสัมมนาเพื่อ วิเคราะห์ วิจัยผลงานวิจัยและหาแนวทางการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน วิธีนี้มักจะทำได้ใน ขอบเขตที่จำกัด และกระทำกับงานวิจัยเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือเพียงไม่กี่เรื่องที่มีความใกล้เคียงกัน นอกจากนั้นอาจจะมีวิธีการอื่น ๆ เช่น การพิมพ์บทความ ผลการวิจัยเพื่อเผยแพร่ ซึ่งส่วนมาก ก็ มักจะทำอยู่ในสถาบันการศึกษา หรือสถานที่ทำการค้นคว้าวิจัย แต่ก็ไม่สามารถเลือกสรรสิ่งที่จะนำ ไปใช้เสนอแนะในการปฏิบัติได้ดีเท่าที่ควร นอกจากสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัย ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ และการประยุกต์ใช้กับการทำงาน โดยการจัดประชุมแบบซิมโปเซียม ประชุมเชิงปฏิบัติการ จะต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายสูงมาก เนื่องจากการจัดประชุมดังกล่าวมีความ เกี่ยวข้องกับการใช้คนเป็นจำนวนมาก จุดอ่อนที่มีความสำคัญมากก็คือการจัดประชุมดังกล่าวโดย ทั่วไปจะไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายแห่งการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ดีเท่า ที่ควร (สัจ จูทรานันท์. 2528 : 2)

แนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้ในการทำงาน อีก วิธีหนึ่งก็คือ การดำเนินการศึกษาหรือวิจัยผลงานวิจัย ซึ่งได้มีผู้จัดทำไว้แล้ว เพื่อค้นหาเลือกเฟ้นและ สรุปประเด็นข้อค้นพบที่สำคัญแล้วนำมาสังเคราะห์ให้เกิดประโยชน์ต่อการเสนอแนะในการนำไป ปฏิบัติในโอกาสต่อไป การดำเนินงานในลักษณะเช่นนี้จะเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการศึกษา

งานวิจัยในศาสตร์สาขาใดสาขาหนึ่ง เพราะสามารถนำผลงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์นั้น ๆ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดแนวทางใหม่ในการปฏิบัติงานได้ วิธีการนำผลงานวิจัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจัง โดยวิธีการวิจัยที่กล่าวมานี้นับว่าเป็นวิธีการที่เหมาะสมอย่างยิ่ง กล่าวคือ ได้ความรู้ หลักการ ทฤษฎี หรือแนวคิดและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ที่มีความเชื่อถือได้มากกว่าวิธีการอื่น เพราะได้มีการกลั่นกรอง ศึกษาเปรียบเทียบกับงานวิจัยต่าง ๆ จำนวนหลายเรื่องในขอบเขตชนิดเดียวกัน และสามารถกระทำได้กับงานวิจัยจำนวนมาก โดยลงทุนในการดำเนินงานเพียงเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับการจัดประชุมชมโปเจียม ประชุมแบบปฏิบัติการ และประชุมสัมมนา ไม่ว่าจะเป็นการใช้กำลังคนหรืองบประมาณ (สัจ จูทรานันท์. 2528 : 3)

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีขอบข่ายความรับผิดชอบสูง และเกี่ยวข้องกับบุคลากรเป็นจำนวนมาก มีระบบการบริหารงานที่ละเอียดอ่อนและซับซ้อนยิ่งขึ้น ประกอบกับต้องมีการพัฒนาหรือปรับปรุงมหาวิทยาลัยให้ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ดังนั้นการบริหารมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพ นอกจากผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะในเชิงบริหารเป็นอย่างดีแล้ว ยังต้องมีข้อมูลที่จำเป็นต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและเพียงพอ สำหรับช่วยในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหา วางแผน และกำหนดนโยบายให้การดำเนินงานต่าง ๆ บรรลุตาม เป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2538 : 1) จากความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องได้รับข้อมูลซึ่งถูกต้องแม่นยำและเพียงพอ นั้น ยิ่งนับวันจะทวีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ เพราะการบริหารงานในยุคปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีข่าวสาร ผู้บริหารจะต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ที่ยุ่งยาก ละเอียดอ่อนและซับซ้อนนานาประการ รวมทั้งต้องใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้มีประสิทธิภาพด้วย (เขวดี วิบูลย์ศรี. 2538 : 9 - 10) ดังนั้น สิ่งที่มาช่วยในการตัดสินใจได้ดี ก็คือการมีข้อมูลเชิงประจักษ์ด้านการบริหาร การเรียนการสอน การวิจัย การบริหารวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมาสนับสนุน ผู้วิจัยจึงศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในทศวรรษที่ผ่านมา เพื่อศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับมหาวิทยาลัย และนำข้อค้นพบเหล่านั้นมากำหนดแนวทางสำหรับการวางแผน กำหนดนโยบาย และแก้ไขปัญหา เสนอมหาวิทยาลัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะรูปแบบผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อวิเคราะห์ข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านการบริหาร การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดทำไปแล้วมีลักษณะเป็นอย่างไร
2. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะสอดคล้องกับน้ำหนักของภารกิจแต่ละด้าน

ความสำคัญของการศึกษา

ผลการศึกษาครั้งนี้ได้ข้อมูลพื้นฐานด้านการบริหาร การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมสำหรับผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ ตลอดจนแก้ปัญหาและพัฒนามหาวิทยาลัย

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาจำนวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มุ่งที่จะศึกษาผลการวิจัยซึ่งได้จัดทำโดยอาจารย์ ข้าราชการ และนิสิต/นักศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตกลาง ประกอบด้วย วิทยาเขตประสานมิตร ปทุมวัน พลศึกษาและบางเขน และจากบุคลากรของหน่วยงานอื่น ในระหว่างปี พ.ศ.2530 - 2539 ด้านการบริหาร การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ข้อจำกัดของการวิจัย

การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของโครงการวิจัยที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีปัญหาเกี่ยวกับจำนวนผลงานวิจัยของบางหน่วยงาน ซึ่งไม่มีการจัดเก็บรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ จึงทำให้ไม่พบต้นฉบับของรายงานการวิจัยที่ต้องการไปบางส่วน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายถึง งานวิจัยที่ค้นหาหรือประยุกต์หลักการ ทฤษฎี หรือพัฒนารูปแบบในด้านการบริหาร การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ผลงานวิจัยที่มุ่งศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย

1.1 ผลงานวิจัยของอาจารย์ ข้าราชการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและบุคลากรจากหน่วยงานอื่น

1.2 ปริญญานิพนธ์/วิทยานิพนธ์ ที่จัดทำโดยนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และนิสิตมหาวิทยาลัยอื่น

1.3 ผลงานวิจัยของนักวิจัยจากหน่วยงานอื่น

2. วิจัยสถาบัน หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล สารสนเทศอันเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถาบัน แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาสังเคราะห์ โดยอาศัยขั้นตอนทางวิทยาศาสตร์ให้เป็นข้อมูลอันใหม่ที่สามารถใช้อธิบาย ตอบปัญหา หรือนำผลการวิจัยมาช่วยตัดสินใจปัญหาในการพัฒนาสถาบันได้ ในงานวิจัยนี้ หมายถึง การวิจัยที่มุ่งจะศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริหาร การเรียนการสอน การวิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อนำข้อค้นพบต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้สำหรับการวางแผน กำหนดนโยบาย หรือแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในทศวรรษ ที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังหัวข้อต่อไปนี้ คือ ความสำคัญของการกิจด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา ความหมายของการวิจัย วิจัยสถาบัน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังจะได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ความสำคัญของการกิจด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา
2. ความหมายของการวิจัย
3. วิจัยสถาบัน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการกิจด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา

การวิจัยเป็นภารกิจสำคัญยิ่งประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก การวิจัยเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และเป็นการค้นคว้าเพื่อแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ (ธรรมบุญ ฤทธิมณี. 2533 : 9) การวิจัยเป็นภารกิจที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การเรียนการสอนสมบูรณ์ขึ้น การสอนทำให้ผู้ศึกษามีความรู้ในวิทยาการของอดีตและปัจจุบัน แต่การวิจัยทำให้ผู้ศึกษาสามารถขยายขอบเขตของวิทยาการไปในอนาคตได้ (เจริญ คันธวงศ์. 2530 : 6) โดยเฉพาะในโลกปัจจุบัน แนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจรวดเร็วมาก ทำให้ความต้องการพึ่งพาตนเองของประเทศในด้านองค์ความรู้ และเทคโนโลยีที่จะรองรับการพัฒนาภาคการผลิตเพิ่มขึ้นตามไปด้วย สถาบันอุดมศึกษาในฐานะแหล่งรวมนักวิชาการระดับสูง จึงจำเป็นต้องมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีในอัตราเร่ง โดยเน้นความเป็นเลิศและความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2533:28) นอกจากนี้การวิจัยยังเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินมาตรฐานและรับรองคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้เพราะการวิจัยเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความพยายามของบุคคลในด้านการบุกเบิก แสวงหาความรู้และเผยแพร่ความรู้ที่ค้นคว้าวิจัย สถาบันที่มีปริมาณการวิจัยมากและมีคุณภาพดีย่อมแสดงถึงความสามารถของคนในสังคมอุดมศึกษานั้น (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 19 - 20) สำหรับอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เกรย์และฮอย (Gray and Hoy. 1989 : 39) ให้ความเห็นว่า การวิจัยมีคุณค่ามาก เพราะช่วยให้อาจารย์ได้รับตำแหน่งทางวิชาการ ได้รับชื่อเสียงและมี

โอกาสได้พบปะเพื่อนในสถาบันอื่น รวมทั้งได้รับทุนอุดหนุนให้เดินทางไปยังสถาบันการศึกษาอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงผลที่ได้รับจากการวิจัย เฉลียว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ (2531 : 165) สรุปไว้ว่า

- 1) อาจารย์ที่ทำวิจัยจะมีหลักวิชาด้านทฤษฎีและข้อมูลสำหรับใช้สอนนักศึกษาเพิ่มขึ้น
- 2) หลักวิชาที่ถูกสร้างขึ้น เมื่อพิมพ์ขึ้นไว้เป็นรูปเล่มจะช่วยให้ นักศึกษาสามารถค้นคว้าด้วยตนเอง
- 3) การวิจัยบางเรื่องสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาประเทศ
- 4) อาจารย์ผู้มีผลงานวิจัยย่อมมีความก้าวหน้าทางอาชีพโดยเฉพาะการเลื่อนตำแหน่ง และ
- 5) สถาบันอุดมศึกษาย่อมได้รับชื่อเสียงและเกียรติภูมิจากงานวิจัยของอาจารย์และของสถาบันอุดมศึกษา

ความหมายของการวิจัย

นักพฤกษศาสตร์และนักวิจัยได้ให้ความหมายของการวิจัยไว้หลากหลาย ดังนี้

การวิจัย เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่มีระบบ มีการควบคุม อาศัยข้อมูลและมีการตรวจสอบสมมติฐานอย่างพิถีพิถัน เพื่อสรุปความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ (Kerlinger. 1986 : 10)

การวิจัย เป็นการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีจุดมุ่งหมาย มีการจัดบันทึกการสังเกตที่มีการควบคุมเพื่อนำไปสู่การค้นพบและการพัฒนาองค์ความรู้ (Best and Kahn. 1989 : 17)

การวิจัย หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงที่เป็นคำตอบปัญหา โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือวิธีการที่มีระบบ มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ให้ได้คำตอบที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้สูง (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2531 : 32)

เมื่อพิจารณาความหมายของการวิจัยข้างต้น จะเห็นว่า มีความหมายใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับที่ไพศาล หวังพานิช (2531 : 14) สรุปไว้ว่า การวิจัยประกอบด้วยลักษณะใหญ่ ๆ 3 ประการคือ

- 1) เป็นการค้นหาข้อเท็จจริง
- 2) การค้นหาข้อเท็จจริงนั้นจะต้องกระทำโดยอาศัยวิธีการที่เป็นระบบ มีขั้นตอนในการดำเนินงาน และ
- 3) จะต้องมีความมุ่งหมายที่แน่นอน

การวิจัยสถาบัน

การอุดมศึกษาของประเทศไทยมีพัฒนาการที่แตกต่างไปจากการอุดมศึกษาในประเทศตะวันตกในระยะแรกการอุดมศึกษาจัดขึ้นเพื่อฝึกบอรมคนให้มีความรู้และเข้ารับราชการ มหาวิทยาลัย 5 แห่งแรก (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร) ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อต้องการผลิตบัณฑิตที่มีความชำนาญในศาสตร์แขนงต่าง ๆ โดยเฉพาะ (ประสิทธิ์ ทองใสว. 2537 : 23 - 24) ต่อมาเมื่อมีการศึกษาและพัฒนาการศึกษาให้มีลักษณะเป็นสากลและได้มาตรฐานยิ่งขึ้น จึงได้รวมมหาวิทยาลัยทั้งหลายไว้ในสังกัดเดียวกันและได้เพิ่มศาสตร์แขนงต่าง ๆ ในแต่ละมหาวิทยาลัย เพื่อให้เป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบ นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค มหาวิทยาลัยเปิด และให้สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดอื่นเปิดสอนในระดับปริญญาตรีได้ ทั้งยังให้ภาคเอกชนช่วยรัฐจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาด้วย บทบาทและหน้าที่ในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เปลี่ยนไปยิ่งซับซ้อนมากขึ้น หน่วยงานมีเพิ่มมากขึ้นในแต่ละสถาบัน เพราะการขยายทางการศึกษาทำให้การบริหารงานทั้งบุคลากร สถานที่ ทรัพยากรและวิชาการของสถาบันมีความซับซ้อน ทำให้ยากลำบากที่จะเห็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ชัดเจนและทันทั่วถึง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีที่สถาบันทางการศึกษาในการพัฒนาสถาบันให้ก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว เป็นพลังในการสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ การศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหรือที่จะเกิดขึ้น โดยใช้ข้อมูลวิเคราะห์อย่างมีระบบ (คาราวดี สุกมลสันต์. 2531 : 27)

ความหมายของการวิจัยสถาบัน

ความหมายของคำว่า “วิจัยสถาบัน” ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายทัศนะด้วยกัน เช่น

การวิจัยสถาบัน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล สารสนเทศอันเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถาบัน และนำข้อมูลหรือสารสนเทศนั้นมาสังเคราะห์ วิเคราะห์ โดยอาศัยขั้นตอนทางวิทยาศาสตร์ให้เป็นข้อมูลและสารสนเทศอันใหม่ที่สามารถใช้อธิบาย ตอบปัญหา หรือนำผลการวิจัยมาช่วยการตัดสินใจในการพัฒนาสถาบันได้ (ปรีชา เจริญรวมวงศ์. 2531 : 43)

การวิจัยสถาบัน หมายถึง การวิจัยประเภทหนึ่ง ซึ่งมุ่งที่จะศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับแต่ละสถาบัน ทั้งนี้เพื่อนำข้อค้นพบต่าง ๆ เหล่านั้นไปประยุกต์ใช้สำหรับการประกอบการวางแผน การกำหนดนโยบาย รวมทั้งการตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในแต่ละสถาบัน โดยเฉพาะ (เยาวดี วิบูลย์ศรี. 2535 : 4)

การวิจัยสถาบัน คือ การวิจัยที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการจัดหาข้อมูลสำหรับสนับสนุนการวางแผน การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ มีการวิเคราะห์เกี่ยวกับการดำเนินงาน สภาพแวดล้อม และกระบวนการของสถาบันอุดมศึกษา (ทองอินทร์ วงศ์โสธร. 2535 : 19)

การวิจัยสถาบัน คือ งานวิจัยที่ออกแบบเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่ช่วยตัดสินใจในเรื่องการบริหารงานประจำหรือการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ หรืองานวิจัยสถาบันเป็นงานวิจัยที่มุ่งปรับปรุงสถาบันอุดมศึกษา (Stickler, W. 1968 อ้างถึงใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2527 : 2)

การวิจัยสถาบัน คือ การดำเนินการเพื่อมุ่งศึกษาหาคำตอบที่เกี่ยวข้องกับสถาบันของตนเอง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ นำข้อมูลมาจัดกระทำ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลเพื่อให้เกิดเป็นสารสนเทศสำหรับนำเสนอผู้บริหารสถาบันใช้ประกอบการตัดสินใจ แก้ปัญหา หรือเพื่อการวางแผนและการบริหารของสถาบัน (ศิรินาถ ทัพแสง. 2535 : 36)

จากการนิยามความหมายของการวิจัยสถาบันข้างต้น สรุปได้ว่า การวิจัยสถาบันที่ดำเนินการภายในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อจัดหาข้อมูลหรือสารสนเทศที่เกี่ยวข้องนำมาเสนอผู้บริหารสำหรับนำไปใช้สนับสนุนการวางแผนของสถาบันใดสถาบันหนึ่งโดยเฉพาะ ข้อค้นพบดังกล่าวอาจจะไม่เหมาะที่จะนำไปประยุกต์หรืออ้างอิงกับสถาบันอื่น แต่มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ผู้บริหารได้นำข้อค้นพบต่าง ๆ ไปแก้ไขปัญหของสถาบัน รวมทั้งเพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานและพัฒนาสถาบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัยสถาบัน

วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยสถาบัน คือ

1. เพื่อสำรวจและตรวจสอบหาข้อบกพร่องในการดำเนินงาน ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถาบันไม่บรรลุวัตถุประสงค์
2. เพื่อตรวจสอบบทบาทหน้าที่ของสถาบันว่า ได้มีการดำเนินงานไปตามบทบาทหน้าที่ที่ควรจะเป็นหรือไม่เพียงใด

ลักษณะสำคัญของวิจัยสถาบัน

การวิจัยสถาบัน เป็นการวิจัยที่ดำเนินการภายในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อจัดหาข้อมูลหรือสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเสนอต่อผู้บริหารสำหรับนำไปใช้สนับสนุนการวางแผนของสถาบัน ตลอดจนการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ คือ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2527 : 2 ; เยาวดี วิบูลย์ศรี. 2535 : 5 ; เตือนจิตต์ จิตต์อารีย์. 2536 : 1)

1. เป็นการศึกษาสถาบันของตนเองอย่างต่อเนื่อง
2. เป็นการวิจัยประยุกต์เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ
3. เน้นประโยชน์เพื่อช่วยผู้บริหารสถาบันในการตัดสินใจ
4. เป็นการวิจัยตามคำขอ
5. เป็นเรื่องเฉพาะสถาบัน บางครั้งเป็นเรื่องลับ ไม่ต้องการเผยแพร่ต่อสาธารณะ
6. เน้นประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจและพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน

เป้าหมายของการวิจัยสถาบัน

เป้าหมายหลักของการวิจัยสถาบัน คือ เพื่อให้ผู้บริหารได้นำข้อค้นพบต่าง ๆ ไปแก้ไข ปัญหาของสถาบัน รวมทั้งเพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานและพัฒนาสถาบัน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป้าหมายของการวิจัยสถาบันจึงต่างจากการวิจัยทั่วไป เพราะการวิจัยทั่วไปส่วนใหญ่มีเป้าหมายหลักที่จะบุกเบิกหรือแสวงหาความรู้ที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ รวมทั้งข้อค้นพบที่ได้รับไปพัฒนาเป็นแนวคิดในเชิงทฤษฎีหรือนำไปประยุกต์ในด้านอื่น ๆ ต่อไป (เยาวดี วิบูลย์ศรี. 2535 : 4)

การวิจัยสถาบันพอสรุปเปรียบเทียบความแตกต่างจากการวิจัยอื่น ๆ ในประเด็นที่สำคัญ คือ เป้าหมายหลักของการวิจัย และการนำผลสรุปจากการวิจัยไปใช้ ดังตารางเปรียบเทียบดังนี้ (อุทุมพร จามรมาน. 2538 : 2 - 3)

	การวิจัย	การวิจัยสถาบัน
1. เป้าหมาย	หาข้อเท็จจริง (Truth)	หาข้อมูลให้ผู้บริหาร
2. วิธีการ	หาข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อประมวล ได้ความรู้ใหม่ วิธีแก้ปัญหาใหม่	หาข้อมูลที่เชื่อถือได้ให้ผู้บริหาร ตามที่ผู้บริหารต้องการ
3. ข้อมูล	เกี่ยวกับเรื่องที่จะวิจัย	เกี่ยวกับสถาบัน เช่น นักศึกษา หลักสูตร บุคลากร งบประมาณ อาคาร สถานที่ การเรียนการสอน สื่อ โสต เป็นต้น
4. รายงาน	4.1 บทนำ 4.2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง (มาก) 4.3 วิธีดำเนินการ 4.4 ผลวิจัย 4.5 อภิปรายผล 4.6 ข้อเสนอแนะ 4.6.1 เพื่อวิจัยต่อ 4.6.2 เพื่อนำผลไปใช้	4.1 บทนำ 4.2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง (น้อย) 4.3 วิธีดำเนินการ 4.4 ผลวิจัย 4.5 อภิปรายผล (ไม่มาก) 4.6 ข้อเสนอแนะ/ทางออก (ยาว ๆ) เป็นข้อ ๆ พร้อมข้อดี/ข้อเสีย
5. ผู้วิจัย	ผู้มีความรู้ในเรื่องวิจัย	นักการศึกษา นักเศรษฐศาสตร์ นักสถิติ นักคณิตศาสตร์ นักวางแผน นักบริหาร นักงบประมาณ นักการเงินการบัญชี ผู้มีความรู้ ในเรื่องนั้น ๆ
6. จุดเน้น	ตรงเวลาที่กำหนดในโครงร่าง เลือกออกแบบ (design) ที่เหมาะสม	ตรงเวลาที่ผู้บริหารกำหนด ทำได้ ทั้งการทำนาย การประเมิน การ วิเคราะห์ การหา Model

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่พอจะนำมาเป็นแนวทางศึกษาหัวข้องานวิจัยนี้ได้คือ

1. ด้านการเรียนการสอน

ปัญหาการใช้หลักสูตร มีการศึกษาสภาพและปัญหาของหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเริ่มจากวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งมหาวิทยาลัย และได้มีการทบทวนหลักสูตรที่มีอยู่และที่จะเปิดสอนใหม่ให้สนองความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม รูปแบบของหลักสูตรมีทั้งรูปแบบเก่าที่มีมาแต่เดิม และรูปแบบใหม่ซึ่งมีลักษณะเป็นสากล ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือกเสรี และการฝึกงาน ปัญหาของหลักสูตรคือ จำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ สูงกว่าจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษาอื่นในสาขาวิชาเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นข้อเสียเปรียบของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทั้งในด้านการเรียน ระยะเวลาการศึกษา และการแข่งขันในตลาดแรงงาน (เกศินี คุณคำชู, 2531)

การศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า ร้อยละ 43.7 ของบัณฑิตเคยสมัครเรียนต่อ โดยสมัครมากที่สุด สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพการส่งเสริมการเกษตร รัฐศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ นิเทศศาสตร์ วิทยาการจัดการ และเศรษฐศาสตร์ตามลำดับ สถาบันการศึกษาที่บัณฑิตต้องการศึกษามากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามลำดับ สาเหตุที่ต้องการเรียนต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ต้องการความก้าวหน้าในหน้าที่และต้องการนำความรู้ไปพัฒนาการทำงาน ร้อยละ 79.5 ของบัณฑิตต้องการเรียนต่อถ้า มสธ. เปิดระดับปริญญาโท (รัฐวิทย์ จิวสวัสดิ์, 2534)

ส่วนการวิจัยปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษาคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านตำราและเอกสารภาษาไทยประกอบการศึกษาค้นคว้ามีน้อย นักศึกษาภาคปฏิบัติมีปัญหาหนังสือของสาขาวิชาในห้องสมุดมีน้อยและที่นั่งอ่านหนังสือในสถาบันไม่เพียงพอ นักศึกษาภาคพิเศษมีปัญหาภาระหน้าที่การทำงานทำให้เรียนได้ไม่เต็มที่ นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่มีพื้นฐานปริญญาตรีทางเศรษฐศาสตร์มีปัญหาด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ส่วนผู้ที่จบปริญญาสาขาอื่นมีพื้นฐานความรู้บางด้านไม่เพียงพอ และนักศึกษาส่วนใหญ่ ต้องการความรู้ความสามารถที่จะ

นำไปปฏิบัติงานได้จริง โดยสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเพื่อปรับปรุงการให้บริการการศึกษา ได้แก่ ภาระการทำงานของนักศึกษา ระบบการศึกษาของสถาบัน พื้นความรู้บางด้านของนักศึกษา เนื้อหาวิชา เอกสารตำรา การจัดให้บริการของสถาบัน การที่นักศึกษาใช้บริการจากสถาบันและความคาดหวังของนักศึกษา (สมพร ศิลปสุวรรณ. 2534)

สำหรับการศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้พิจารณาวิธีสอนที่สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรชอบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเรียนแบบร่วมมือ และชอบการเรียนรู้แบบหลักเลี่ยนน้อยที่สุด (พรทิพย์ บุญรอด. 2534) ส่วนผลงานวิจัยของ ทองอินทร์ วงศ์โสธร และคณะ (2533) ซึ่งได้ติดตามผลการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงการเรียนการสอนระบบการศึกษาทางไกล พบว่า บัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเรียนต่อในระดับปริญญาโท ระบบการศึกษาทางไกล ช่วยเสริมสร้างวินัยให้แก่นักศึกษา และพบว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีพื้นความรู้ทางภาษาอังกฤษน้อย ขาดทักษะในการใช้ห้องสมุด ขาดโอกาสในการ พบปะอาจารย์ ไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น และแหล่งศึกษาค้นคว้าในท้องถิ่นมีน้อย และในการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร บัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากรที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับสูง เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ด้านการทำวิทยานิพนธ์ และปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน ส่วนด้านการประเมินผลการเรียนการสอน วิธีสอน บุคลิกภาพของอาจารย์และกิจกรรมการเรียนการสอน มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง และมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตรอยู่ในระดับสูงเช่นกัน (ผาสุวรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. 2530)

ผลการวิจัยที่สำคัญเกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในระดับปริญญาตรี ตั้งแต่รุ่นแรกจนถึงปัจจุบัน พบว่า จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ระดับปริญญาตรี ตั้งแต่รุ่น 1 - 22 รวม 30,855 คน ชาย 14,899 คน หญิง 15,956 คน หรือร้อยละ 48.3 และ 51.7 ตามลำดับ คณะที่ผลิตบัณฑิตจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ คณะศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ เกษตรศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ ทันตแพทยศาสตร์ และจิตรศิลป์ (วิไล วสุกัฬการ. 2531) และบุคลิกที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า อาจารย์ให้ความสำคัญต่อบุคลิกลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสูงสุด 5 ข้อแรก ได้แก่ ความรู้รอบ ฉลาด ไหวพริบ ความรับผิดชอบ

ความซื่อสัตย์สุจริต มีจริยธรรมและคุณธรรม มีระเบียบวินัยทั้ง 5 ลักษณะนี้ค่อนข้างจริงจังและเหมาะสมแก่การทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้ดี เมื่อใช้เครื่องมือนี้ประเมิน ได้คุณลักษณะเด่นของนักศึกษา 5 ข้อคือ มีมนุษยสัมพันธ์ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีเมตตาและเห็นใจผู้อื่น รักดี มุ่งดี และใฝ่ดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ทั้ง 5 ลักษณะนี้ค่อนข้างมีนวล อ่อนน้อม มุ่งมนุษยสัมพันธ์มากกว่าผลสัมฤทธิ์ของการทำงาน (สุธรรม์ จันทร์หอม. 2531)

และรัตนา สิริพานิช (2531) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต พบว่า นักศึกษามีปัญหาในการปรับตัวด้านการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน และปัญหาการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์มีน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศ คณะวิชา อาชีพบิดา - มารดา ภูมิลำเนา และที่พักขณะศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต มีปัญหาในการปรับตัวโดยส่วนรวมทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นนักศึกษาที่มีบิดา - มารดา รายได้แตกต่างกันจะมีปัญหาการปรับตัวโดยส่วนรวมแตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบางรายวิชาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบางรายวิชาของนักศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนเกิดจากปัจจัยที่มาจากตัวนักศึกษา ได้แก่ ไม่รู้วิธีการเรียน วิธีศึกษาหาความรู้ ตลอดจนทักษะด้านอื่น ๆ เช่น การอ่าน การจดบันทึก เป็นต้น วางแผนการเรียนไม่เป็น ทำให้อ่านหนังสือและเตรียมตัวสอบไม่ทัน ขาดวุฒิภาวะในระดับอุดมศึกษา ยังไม่มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นักศึกษามีทักษะและความรู้ขั้นพื้นฐานในการเรียนรายวิชาความรู้ทางคณิตศาสตร์ค่อนข้างต่ำ (เรืองเดช วงศ์หล้า และคณะ. 2542 : 49) สำหรับการศึกษาผลสัมฤทธิ์และปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า จำนวนนักศึกษาที่มารายงานตัวขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา หรือจำนวนนักศึกษารับจริงเทียบกับจำนวนนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยออกรหัส มีจำนวน 94.41% จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2539 เทียบกับจำนวนนักศึกษารับจริง มีจำนวน 69.95% ส่วนนักศึกษาไม่สำเร็จการศึกษามีจำนวน 25.26% และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการไม่สำเร็จการศึกษา พบว่า สาเหตุที่นักศึกษาไม่สำเร็จการศึกษา คือ การลาออกมากที่สุด คิดเป็น 41% รองลงมาคือนักศึกษาพ้นสภาพ เนื่องจากผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ คิดเป็น 24% และนักศึกษาไม่มาลงทะเบียนหรือขาดการติดต่อกับมหาวิทยาลัย คิดเป็น 18% (พร พรหมมหาราช และจุลลดา ขาวสะอาด. 2542 : 53) และสาเหตุการสละสิทธิ์การเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีของนักศึกษาประเภทโควต้า พบว่า สาเหตุการสละสิทธิ์พบว่า ผู้สละสิทธิ์ให้เหตุผลสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้

1. ค่าหน่วยกิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีแพง
2. ได้รับคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอื่นแล้ว
3. ไม่มีความพร้อมทางด้านการทุนการศึกษา

(จันทนา พรหมศิริ และคณะ. 2542 : 39)

นอกจากนี้ยังมีการวิจัยผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพใน หลักสูตรระดับปริญญาตรีระยะที่ 1 และ 2 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า นักศึกษา มีความเห็นว่าตนเองได้รับประโยชน์ในด้านการพัฒนาตนเองเป็นอย่างมาก เช่น ความประทับใจและรู้สึกอบอุ่นที่พนักงานของสถาบันประกอบการให้ความเป็นกันเอง สนับสนุนการศึกษา ตลอดจนบรรยากาศในการทำงานของสถานประกอบการ อาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นผู้มีความสำคัญต่อการสนับสนุนและเป็นกำลังใจ

ส่วนสถานประกอบการพึงพอใจต่อการที่มหาวิทยาลัยจัดระบบการบริหารงานของสหกิจศึกษาในลักษณะรวมบริการ ประสานภารกิจและมีคณาจารย์จากสาขาวิชาดำเนินการนิเทศ มีความพึงพอใจการปฏิบัติงานของนักศึกษา ยินดีรับนักศึกษาเดิมเข้าปฏิบัติงานและได้แจ้งของตัวนักศึกษาเข้าร่วมเป็นพนักงานในโอกาสต่อไป (ธวัชชัย ทิมชุมเห็ด และคณะ. 2542 : 56)

2. ด้านการประเมิน

มีการประเมินคุณภาพการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นปีการศึกษา 2539 พบว่า คุณภาพของบัณฑิตก่อนที่จะเข้ามาศึกษาส่วนมากอยู่ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพของผู้ที่จะเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย เมื่ออาศัยเกณฑ์ของศาสตราจารย์สุธรรม อารีกุล และสัปดาห์อาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ไม่มากนักจะถือว่าค่อนข้างต่ำ แต่ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 90.0 และสัดส่วนของบัณฑิตที่ได้งานทำก็พบสูงถึงร้อยละ 84.7 โดยส่วนใหญ่ทำงานในภูมิลำเนาเดิมและอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่าตอบแทนที่ได้รับก็ค่อนข้างสูง และบัณฑิตรุ่นนี้ส่วนมากใช้เวลาในการหางานทำน้อยกว่า 1 เดือน ตลอดจนรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ก็ไม่แตกต่างจากบัณฑิตสถาบันอื่น รวมทั้งผู้บังคับบัญชาก็พอใจในผลการปฏิบัติงาน (อโนมัย ตีวานิช. 2542 : 89) สำหรับการติดตามบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2537 - 2538 พบว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรี เห็นว่ากระบวนวิชาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานและชีวิตความเป็นอยู่ได้มากที่สุด คือ กระบวนวิชาในสาขาวิชาเลือก นอกจากนี้กระบวนวิชาพื้นฐานด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ก็ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อชีวิตความเป็นอยู่ได้มากเช่นกัน ส่วนในระดับปริญญาโท/เอกนั้น กระบวนวิชาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน และชีวิตความเป็นอยู่ได้มากที่สุดคือกระบวนวิชาในสาขาวิชาเอก อย่างไรก็ตามบัณฑิตทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโท/เอก

คิดว่ากระบวนวิชาที่ควรปรับปรุงมากที่สุดคือกระบวนวิชาในสาขาวิชาเอก โดยส่วนใหญ่เห็นว่าควรเพิ่มภาคปฏิบัติให้มากขึ้น (จุลลดา ขาวสะอาด และคณะ. 2542 : 42)

สำหรับสถานภาพและลักษณะการดำเนินงานของบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามคณะวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษาสาเหตุที่บัณฑิตไม่ได้งานทำ ปัญหาและอุปสรรคในการหางาน โดยจำแนกตามคณะวิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า บัณฑิตที่ได้งานมีจำนวนร้อยละ 77 และยังไม่ได้งานทำร้อยละ 22.9 โดยในจำนวนนี้ร้อยละ 3.3 เป็นผู้หางานไม่ได้จริง ๆ ส่วนที่เหลือเป็นผู้ที่ต้องการหรือกำลังศึกษาต่อ กำลังรอคำตอบจากหน่วยงาน เป็นต้น สำหรับบัณฑิตที่ได้ทำงานแล้วส่วนใหญ่จะทำงานในภาคเอกชน/บริษัท รองลงมาทำงานในส่วนราชการหรือภาครัฐบาล และประกอบอาชีพอิสระ บัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 80 มีความพึงพอใจในงานที่ทำ การสมัครงานนั้นบัณฑิตส่วนใหญ่ใช้วิธีการติดต่อสมัครงานด้วยตนเอง และทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร (วิเชียร ทิพย์ชมภู. 2532) และทองอินทร์ วงศ์โสธร และคณะ (2533) ศึกษาการติดตามการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า บัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในปีการศึกษา 2526 - 2529 มีจำนวน 127 คน เป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์มากที่สุด ความสามารถของบัณฑิตในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนมากมีความสามารถในการสอบอยู่ในระดับดี ในด้านผลการเรียน และความสามารถในการเรียนระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงและบัณฑิตส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการศึกษาต่อ ส่วนการติดตามผลบัณฑิตระดับปริญญาตรีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า บัณฑิตทุกวิชาเอกมีงานทำมากกว่าร้อยละ 90 และได้งานทำทันทีจบการศึกษา งานที่ทำส่วนใหญ่ คือ ข้าราชการครู สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ยกเว้นบัณฑิตวิชาเอกสังคมศึกษาส่วนใหญ่จะสอนในระดับประถมศึกษา ปัญหาการทำงานที่พบส่วนใหญ่ คือ ความรู้วิชาเอกเฉพาะด้านที่ได้รับน้อยเกินไป ปัญหาและอุปสรรคในการสอนส่วนใหญ่มีปัญหาไม่มาก ยกเว้นบัณฑิตวิชาเอกสังคมศึกษาที่มีปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับหนังสือค้นคว้าประกอบการสอน (สุวรรณดี นิมนานพิสุทธิ์. 2530) และการสำรวจภาวะการทำงานทำของบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นปีการศึกษา 2530 พบว่า จากจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 2,410 คน เป็นบัณฑิตที่ได้งานทำ 1,740 คน และยังไม่ได้หางานจำนวน 670 คน สำหรับบัณฑิตที่ได้งานแล้วส่วนใหญ่ทำงานในภาครัฐบาลและประกอบอาชีพอิสระ ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพอใจในงานที่ทำ และปัญหาในการทำงานที่พบ คือ หางานที่ถูกต้องใจไม่ได้ เงินเดือนน้อย และไม่ทราบแหล่งงาน (สินินาถ ทัพแสง และคณะ. 2532)

3. การบริการห้องสมุด

มีการศึกษาการใช้ภาษาต่างประเทศในสำนักหอสมุดของอาจารย์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วารสารต่างประเทศที่ห้องสมุดคณะที่สังกัดมากกว่าที่หอสมุด กลาง การอ่านวารสารเหล่านี้เพื่อการเรียนการสอนและติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการมากที่สุด การที่มาใช้บริการห้องสมุดกลางก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น การใช้วารสารต่างประเทศของอาจารย์ มีปัญหาในเรื่องวารสารไม่เพียงพอ (สายทอง มโนมัยอุดม. 2531)

ส่วนการศึกษาการจัดตั้งหอสมุดสาขามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ห้องสมุดสาขา ควรมีการบริหารงานในรูปของกรรมการที่กำหนดนโยบายไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุนาย บังคับบัญชาไว้อย่างชัดเจน คณะกรรมการควรประกอบด้วยคณะกรรมการจากหอสมุดกลาง และ ตัวแทนของคณะต่าง ๆ รวมอยู่ด้วย อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการต้องกำหนดไว้อย่างชัดเจน และหอสมุดกลางควรเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหาวัสดุเข้าห้องสมุด จัดหมวดหมู่หนังสือ ทำบัตร รายการ และดำเนินการให้หนังสือพร้อมที่จะให้บริการและส่งใช้ห้องสมุดสาขาได้อย่างรวดเร็ว ต้องมีการร่วมมือกันระหว่างห้องสมุด มีเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถทางด้านวิชาชีพ กำหนดการ เปิด - ปิดห้องสมุดที่แน่นอน มีบริการยืมหนังสือระหว่างห้องสมุดคณะและห้องสมุดกลาง จัด บริการหาหนังสือตามความต้องการของผู้ใช้บริการรายชื่อหนังสือใหม่ รวมทั้งแนะนำการใช้ห้อง สมุด (สุธนา วงศ์ทองสรรค์. 2530)

และนภลัย วิทรัพย์โพธิ์ (2530) สำรวจการใช้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ในห้องสมุดกลางของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2529 พบว่า นักศึกษาใช้ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ร้อยละ 18.2 ประเภทของบริการที่นักศึกษาเคยใช้มากที่สุด คือ บริการแนะนำวิธีใช้เครื่องมือช่วยค้นของห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 44 แต่อย่างไรก็ตาม พบว่า นัก ศึกษาใช้บริการประเภทนี้น้อยกว่า 2 ครั้ง/เดือน เช่นเดียวกับบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ประเภทอื่น ๆ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจและความต้องการใช้บริการตอบคำถาม และช่วย การค้นคว้าในระดับปานกลาง นักศึกษาจากต่างสาขาวิชามีความพึงพอใจและความต้องการใช้ บริการไม่แตกต่างกัน สำหรับปัญหาที่นักศึกษาประสบ ได้แก่ ความบกพร่องในการให้บริการของ บรรณารักษ์ สถานที่ให้บริการตั้งอยู่ในที่ที่ไม่เหมาะสม และบริการนี้ไม่น่าสนใจ

2. ด้านการบริหาร

การบริหารงบประมาณ มีการวิเคราะห์การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อนุมัติค่าสอนพิเศษและค่าเดินทางไปราชการ ปีงบประมาณ 2536 - 2538 พบว่า ค่าสอนพิเศษจากการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมีการเบิกจ่ายเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2536 - 2538 เป็นจำนวนเงิน 47,520 บาท/ปี มีผู้สอนปีละ 26 คน รายละประมาณ 1,828 บาท และการเชิญ ผู้ทรงคุณวุฒินี้ขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความต้องการเฉพาะสาขามาช่วยสอน ส่วนค่าสอนพิเศษจากการสอนเกินเวลามีผู้เบิกจำนวน 6 ราย จากภาควิชาเดียว มีค่าเฉลี่ยประมาณปีละ 28,750 บาท และค่าเดินทางไปราชการมีอัตราการเบิกจ่ายเพิ่มขึ้นในปี 2537 11% และในปี 2538 39% มีสัดส่วนการใช้แผนการจัดการศึกษาฯ 82.5% แผนบริหารฯ 15.2% และแผนปรับปรุง 2.3% และหากแยกเป็นประเภทการไปราชการ พบว่า เป็นการไปประชุม 62.1% ออกฝึกภาคสนาม 19% และ ค่าเดินทางอื่น ๆ 18.9% โดยมีการเบิกจ่ายที่ภาควิชาชีววิทยาสูงที่สุด 27.20% รองลงมา ได้แก่ ภาควิชาธรณีวิทยา 18.58% และภาควิชาเคมี 18.42% (รสนิน วงศ์ไชย และคณะ. 2542 : 71) ส่วนการ วิเคราะห์แผนการใช้ห้องปฏิบัติการรวมทั้งทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2537 - 2539 พบว่า ความถี่ในการใช้ห้องปฏิบัติการแต่ละสาขามีอัตราความต้องการพื้นที่ห้องปฏิบัติการมาก ชีววิทยาต้องการสูงสุด โดยต้องการเพิ่ม 1 เท่า (102%) ในปี 2539 รองลงมาคือสาขาวิชาเคมี (21%) และภาควิชาฟิสิกส์ (0.03%) ตามลำดับ (รสนิน วงศ์ไชย. 2542 : 65)

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการสายงานบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า ข้าราชการสายงานบริการวิชาการ ตำแหน่งต่าง ๆ ต้องการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกันตามกลุ่มตำแหน่งในระดับมากและมากที่สุด ตัวอย่างเช่น กลุ่มงานบริหาร และกลุ่มภาษา การประชาสัมพันธ์และมนุษย์สัมพันธ์ นักวิชาการโสตทัศนศึกษา สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษาต้องการพัฒนาสมรรถภาพในกลุ่มการผลิตสื่อการศึกษา และกลุ่มการวิจัยสื่อการศึกษา เป็นต้น ส่วนวิธีการพัฒนาบุคลากรส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาด้วยวิธีการฝึกอบรม การดูงาน การประชุมทางวิชาการและการบรรยาย (วณิ ว่องวาทัญญ. 2538) และวิชัย อัครวิชา (2531) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า บุคลากรมีความพึงพอใจต่อปัจจัยต่าง ๆ 5 ปัจจัย อยู่ในระดับปานกลาง คือ ลักษณะงาน ผู้ร่วมงาน สภาพแวดล้อม สิ่งตอบแทน และเรื่องส่วนตัว ถ้านำปัจจัยเหล่านี้มาเรียงลำดับความพึงพอใจจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ คือ เรื่องส่วนตัว ผู้ร่วมงาน ลักษณะงาน สิ่งตอบแทน และสภาพแวดล้อม

งานวิจัยที่สำคัญเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการประชุมเชียร์และการต้อนรับน้องใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอนแก่น เชียงใหม่ และสงขลานครินทร์ พบว่า นักศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่งมีการประชุมเชียร์และต้อนรับน้องใหม่ระหว่างต้นเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอนเพลงเชียร์ ฝึกให้น้องใหม่มีความเข้มแข็งอดทน นับถือรุ่นพี่ มีการสอนให้ร้องเพลงคณะและมหาวิทยาลัย มีการวิ่ง กางพายน้องใหม่วิ่งพร้อมกันในมหาวิทยาลัย และลงโทษน้องใหม่ด้วยวิธีต่าง ๆ นักศึกษาและผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการประชุมเชียร์และต้อนรับน้องใหม่ที่รุนแรง ทำให้น้องใหม่เชื่อฟังรุ่นพี่ เกิดความอดทน น้องใหม่รู้จักกัน และร้องเพลงมหาวิทยาลัยและเพลงคณะได้ แต่ในขณะเดียวกันก็ทำให้น้องใหม่เสียสุขภาพจิต เกิดความแตกแยก การลาออกกลางคัน เสื่อมเสียชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ส่วนการประชุมเชียร์และต้อนรับน้องใหม่ที่รุนแรงไม่ก่อให้เกิดผลเสีย แต่อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษาประชุมเชียร์และต้อนรับน้องใหม่ด้วยวิธีที่ไม่รุนแรง (สำเนา ขจรศิลป์. 2531) ปัญหาและความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามีปัญหามากในหลาย ๆ เรื่อง และมีปัญหาบางประการที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่างกัน กิจกรรมที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วมมากคือ กีฬาน้องใหม่ กีฬาภายในและกิจกรรมน้องใหม่ นอกจากนี้อาจารย์ยังมีความคิดเห็นว่างานกิจกรรมที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วมมากคือโครงการอาสาพัฒนา ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่างานกิจกรรมที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วมมากคือการจัดนิทรรศการด้านศิลป การพัฒนามหาวิทยาลัย กีฬามหาวิทยาลัย กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมสันทนาการ การเลือกตั้งกรรมการสโมสรนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาประจำคณะ (วีระศักดิ์ ศรีบุญนะ. 2531)

สำหรับงานวิจัยการจัดกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า กิจกรรมนักศึกษามี 4 ลักษณะ คือ ชมรมกีฬา ชมรมศิลปวัฒนธรรม ชมรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ชมรมวิชาการและมีรูปแบบการจัดเป็นการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย การจัดนิทรรศการ การออกค่ายอาสาพัฒนา การจัดสัมมนาวิชาการ และการบรรยายสรุป ปัญหาของการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่คือการไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษา รวมทั้งการขาดความรู้เกี่ยวกับระเบียบราชการและประสิทธิภาพของคณะกรรมการชมรมกิจกรรม อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษามีความเห็นต่อการจัดกิจกรรมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นกิจกรรมกีฬาและศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่อยู่และไม่อยู่ในชมรมกิจกรรมมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแตกต่างกัน (พิมพ์พรรณ เทพสมมธานนท์. 2531) และการศึกษาเกี่ยวกับอนาคตภาพของหอพัก

นิติตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน พ.ศ.2540 พบว่า แนวโน้มเกี่ยวกับการลงทุนด้านกิจการหอพักที่ดำเนินการโดยมหาวิทยาลัยและนิติตที่ต้องการเข้าพักในหอพักนิติตมีมากขึ้น การคัดเลือกนิติตเข้าพักในหอพักยังคงมีความจำเป็น การบริการต่าง ๆ และสวัสดิการในหอพักจะดีขึ้น การบริหารหอพักจะมีการร่วมมือและประสานงานกับคณะต่าง ๆ มากขึ้น จะได้รับการจัดให้เป็นแหล่งที่เพิ่มโอกาสและประสบการณ์ที่เอื้อต่อคุณลักษณะของผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสัมพันธ์ของนิติตหอพักจะน้อยลง สัดส่วนระหว่างจำนวนนิติตที่สมัครเข้าพักในหอพักกับจำนวนนิติตที่หอพักสามารถรับได้จะมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.0 - 2.5 เท่า และจำนวนนิติตใหม่ระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาจะมากขึ้น และมีจำนวนนิติตที่พักหอพักหรือบ้านเช่ามากขึ้นด้วย (ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์. 2530)

จากการศึกษางานวิจัยสถาบันของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 12 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า มีผลงานวิจัยตามภารกิจด้านการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมา เป็นงานวิจัยด้านการบริหาร ซึ่งมีสภาพปัญหาตามภารกิจของแต่ละมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน ส่วนผลงานวิจัยสถาบันด้านการวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของแต่ละสถาบันนั้นยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้ทำการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การติดตามผลการวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2530 - 2539 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดประชากรที่ศึกษา
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากร

ประชากร ในการวิจัยได้แก่ ผลงานวิจัยและบทคัดย่อที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดทำขึ้นโดยอาจารย์ ข้าราชการ และนิสิต/นักศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และจากบุคลากรของหน่วยงานอื่น โดยได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน งบประมาณเงินรายได้ และทุนส่วนตัว ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2530 - 2539 และได้ดำเนินงานจนสำเร็จตามโครงการแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 111 เรื่อง ซึ่งมีการกระจายตามแหล่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

หน่วยงาน	จำนวนงานวิจัย
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	89
ฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	15
กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	5
สำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2
รวม	111

เครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสำรวจรายงานการวิจัยซึ่งใช้บันทึกข้อมูลสำคัญของงานวิจัยได้ครอบคลุมทุกด้าน ซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร วารสาร ปรินท์และรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบสำรวจ

1.2 สร้างแบบสำรวจบันทึกรายละเอียดงานวิจัย

1.3 นำแบบสำรวจที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความเหมาะสมต่าง ๆ แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 นำแบบสำรวจที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try Out) กับผลงานวิจัย จำนวน 15 เรื่อง เพื่อดูว่ามีประเด็นครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมในเนื้อหา ต่อจากนั้นจึงได้ปรับปรุงแก้ไขเป็นแบบสำรวจฉบับสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปบันทึกงานวิจัย

2. เครื่องที่ใช้ในการวิจัย แบบสำรวจที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

2.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัยประกอบด้วย ชื่อ-ชื่อสกุลผู้วิจัย สถานภาพการทำวิจัย เรื่อง ปีที่ผลิตผลงานการวิจัย

2.2 ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับงานวิจัย ประกอบด้วย ผู้ผลิตผลงานวิจัย ประเภทของงานวิจัย จำนวนงานวิจัย จำนวนงานวิจัยที่ทำในแต่ละปี จุดประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย ลักษณะงานวิจัย ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย วิธีการจัดกระทำข้อมูลการวิจัย และวิธีนำเสนอรายงานการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. สำรวจและรวบรวมข้อมูลผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2539 ซึ่งผลิตผลงานโดยอาจารย์ ข้าราชการ การ นิสิต/นักศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และบุคลากรของหน่วยงานอื่น ผู้วิจัยได้สืบค้นจากสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้วยตนเอง ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม 2539 – 25 พฤศจิกายน 2539

2. เมื่อรวบรวมผลงานวิจัยได้ทั้งหมดแล้ว อ่านรายละเอียด จัดประเภทเข้ากลุ่มในรายการซึ่งแยกเป็นส่วน ๆ แล้วเลือกบันทึกข้อมูลการวิจัยที่ต้องการลงในรายการของแบบสำรวจ (ปรากฏในภาคผนวกหน้า 124) โดยบันทึกข้อมูล 1 ครั้งของประเด็นที่กำหนดต่อ 1 รอยขีดคะแนน (/)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสำรวจบันทึกสรุปรายละเอียดของงานวิจัยที่บันทึกข้อมูลแล้วมาแจกแจงตามประเด็นแล้วรวบรวมเป็นกลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลที่เป็นปริมาณลักษณะรูปแบบของงานวิจัยประกอบด้วย ผู้ผลิตผลงานวิจัย ประเภทของงานวิจัย จำนวนงานวิจัย จำนวนงานวิจัยที่ทำในแต่ละปี จุดประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย ลักษณะงานวิจัย ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย วิธีการจัดกระทำข้อมูลการวิจัย และวิธีนำเสนอรายงานการวิจัย วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณร้อยละ ดังต่อไปนี้

1.1 แจกแจงความถี่ของข้อมูลแต่ละรายการโดยการขีดให้คะแนน 1 ครั้งของประเด็นที่กำหนดต่อ 1 รอยขีดคะแนน (/)

1.2 หาค่าร้อยละของจำนวนข้อมูลแต่ละรายการจากสูตร (ประกอบ กรณสูตร. 2538 : 65)

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

P = อัตราร้อยละ

F = จำนวนความถี่ของข้อมูลแต่ละรายการ

N = จำนวนผลงานวิจัยทั้งหมด

แทนค่าสูตร ดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของข้อมูลแต่ละรายการ} \times 100}{\text{จำนวนผลงานวิจัยทั้งหมด}}$$

1.3 นำข้อมูลที่ได้ นำเสนอเป็นค่าร้อยละและการบรรยายความเรียง

2. ข้อมูลข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยสรุปประเด็นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ และปัญหาที่พบในการวิจัย ตามกลุ่มที่กำหนดประเภทเหมือนกันหรือเนื้อหาสาระที่ใกล้เคียงกันได้ กลุ่มเดียวกัน ดังนี้

- 2.1 กลุ่มที่ 1 ด้านการบริหาร
 - 2.2 กลุ่มที่ 2 ด้านการเรียนการสอน
 - 2.3. กลุ่มที่ 3 ด้านการวิจัย
 - 2.4. กลุ่มที่ 4 ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม
 - 2.5. กลุ่มที่ 5 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- นำข้อมูลที่ได้ นำเสนอโดยการบรรยายความเรียง

3. ข้อเสนอแนะภาพรวมของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษที่ผ่านมา (พ.ศ.2530 - 2539) ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ลักษณะรูปแบบงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ลักษณะรูปแบบงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากการวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 111 เรื่อง สามารถจำแนกลักษณะรูปแบบงานวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ผลิตผลงานวิจัย

ผู้ผลิตผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นเพศหญิง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 72.07 และเป็นเพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 27.93 ของงานวิจัยทั้งหมด สถานภาพในการทำงานของผู้วิจัยนั้น ผู้วิจัย จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 60.36 เป็นนิสิต/นักศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งได้ทำวิจัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญาในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สำหรับอาจารย์ที่ทำการสอนอยู่ในมหาวิทยาลัยได้ทำงานวิจัย จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 34.23 ของผู้วิจัยทั้งหมด และผู้วิจัยอีก จำนวน 6 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 5.41 เป็นข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งสายงานให้บริการวิชาการ (ข้าราชการสาย ข) และสายงานบริหารและธุรการ (ข้าราชการสาย ค) ของมหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณาถึงหน่วยงานที่เป็นแหล่งผลิตผลงานวิจัยนั้น พบว่า เป็นงานวิจัยที่ผลิตโดยนิสิต/นักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัย จำนวน 110 เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 99.10 ของงานวิจัยทั้งหมด รองลงมาเป็นวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร มีผู้ผลิตผลงานวิจัยไว้เพียงจำนวน 1 เรื่อง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.90 ของงานวิจัยทั้งหมดเท่านั้น สำหรับแหล่งเงินทุนสนับสนุน

การวิจัย พบว่า ผู้วิจัยได้ออกทุนในการทำวิจัยด้วยตนเองถึงร้อยละ 45.05 หน่วยราชการได้ให้ทุนสนับสนุน ร้อยละ 52.25 ส่วนทุนอุดหนุนการวิจัยที่ได้รับจากบริษัท และเอกชน ร้อยละ 1.80 และ 0.90 ของงานวิจัยทั้งหมดเท่านั้น

2. ประเภทของงานวิจัย

ในจำนวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 111 เรื่อง เป็นงานวิจัยทางด้านการเรียนการสอน จำนวน 56 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 50.45 รองลงมาจัดเป็นงานวิจัยทางด้านการบริหาร จำนวน 49 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 44.14 เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 2.70 และงานวิจัยทางด้านการบริการวิชาการแก่สังคม จำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 2.70 ของงานวิจัยทั้งหมด และผลงานวิจัย จำนวน 111 เรื่อง เป็นงานวิจัยที่มุ่งหลักการและทฤษฎีมากถึง 86 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 77.48 ส่วนการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้นั้นมีเพียงจำนวน 25 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.52 ของงานวิจัยทั้งหมดเท่านั้น

3. จำนวนงานวิจัยที่ทำในแต่ละปี

ในระหว่างปี พ.ศ.2530 ถึงปี พ.ศ.2539 มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนี้ คือ ในปี พ.ศ.2530 มีผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มากที่สุด ซึ่งมีปริมาณถึงร้อยละ 18.02 รองลงมาปี พ.ศ.2531 มีจำนวนร้อยละ 14.41 ของงานวิจัยทั้งหมด หรืออาจแบ่งช่วงเวลาในรอบ 10 ปี ออกเป็น 2 ช่วง ช่วงแรกระหว่างปี พ.ศ.2530 - 2534 จะมีผลงานวิจัยมากถึงร้อยละ 60.36 ส่วนในช่วงหลังระหว่างปี พ.ศ.2535 - 2539 จะมีผลงานวิจัยเพียงร้อยละ 39.61 ของงานวิจัยทั้งหมดเท่านั้น

4. จุดประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่จัดทำเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญาในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ซึ่งมีจำนวนมากถึง 67 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 60.36 ของงานวิจัยทั้งหมด สำหรับการวิจัยเพื่อเป็นผลงานวิชาการ จำนวน 33 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 29.73 ส่วนงานวิจัยที่จัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน จำนวน 10 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.01 และงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร มีจำนวนเพียง 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.90 ของงานวิจัยทั้งหมดเท่านั้น

เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้จากงานวิจัย พบว่า จะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานมากคือ ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน มีจำนวนถึง 62 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 55.86 ของงานวิจัยทั้งหมด ส่วนที่เหลือ จำนวน 49 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 44.14 จะให้ประโยชน์ในด้านการพัฒนาการเรียนการสอน จำนวน 35 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 31.53 และให้ประโยชน์ในด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 14 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 12.61 ของงานวิจัยทั้งหมด และเมื่อพิจารณาถึง

คุณค่าของผลงานวิจัย ซึ่งงานวิจัยต่าง ๆ ได้ค้นพบแล้วว่า ผลงานวิจัยได้แนวทางการทำงานมากที่สุด จำนวน 49 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 44.14 รองลงมาคือ ผลงานวิจัยสามารถนำไปใช้วางแผนในการทำงาน จำนวน 34 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30.63 สำหรับงานผลงานที่สามารถนำไปปรับปรุงสภาพการทำงาน จำนวน 25 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.52 และงานวิจัย ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาสถาบันนั้นมีเพียง จำนวน 3 เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 2.70 ของงานวิจัยทั้งหมดเท่านั้น

5. ลักษณะงานวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยในเชิงปริมาณ ซึ่งมีมากถึง 101 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 90.99 ของงานวิจัยทั้งหมด สำหรับงานวิจัยในเชิงคุณภาพนั้นยังมีน้อย มีเพียงจำนวน 10 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.01 ของงานวิจัยทั้งหมด และเมื่อพิจารณาถึงการออกแบบของงานวิจัยนั้น พบว่า การออกแบบงานวิจัยเชิงสำรวจมากที่สุด คือ จำนวน 100 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 90.09 ของงานเชิงทดลอง จำนวน 9 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.11 ส่วนงานวิจัยเอกสารและงานวิจัยเชิงพัฒนามีจำนวนน้อยมาก คือประเภทละ จำนวน 1 เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 0.90 ของงานวิจัยทั้งหมดเท่านั้น

6. ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้จัดทำในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2530 จนถึงปี พ.ศ.2539 เป็นงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัย มีมากที่สุด คือ 105 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 94.59 รองลงมาเป็นงานวิจัยระดับประถมศึกษา จำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.50 และงานวิจัยระดับก่อนประถมศึกษา (เด็กเล็ก) มีเพียงจำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.90 ของงานวิจัยทั้งหมดเท่านั้น

7. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้จัดทำในช่วงระหว่าง ปี พ.ศ.2530 จนถึงปี พ.ศ.2539 ส่วนใหญ่ได้จัดทำในวิทยาเขตประสานมิตร จำนวน 86 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 77.48 และมีการกระจายตัว คือ มศว ปทุมวัน บางเขน และพลศึกษา จำนวน 12 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.80, มศว ประสานมิตร ปทุมวัน และบางเขน จำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 7.20 และในเขตพื้นที่อื่น ๆ จำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.50 ของงานวิจัยทั้งหมดและเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย พบว่า กระทำกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 99 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 89.19 นอกนั้นเป็นการใช้ข้อมูลทุติยภูมิ จำนวน 7 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.31 ข้อมูลจากปฐมภูมิ จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.60 และใช้ข้อมูลทุติยภูมิทั้งสองประเภทรวมกัน จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.90 ของงานวิจัยทั้งหมด

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่จะศึกษาข้อมูลจากผู้บริหาร อาจารย์ ข้าราชการ นิสิต/นักศึกษา และนักเรียนมี 34 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30.63, รองลงมาจากนิสิต/นักศึกษา จำนวน 32 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.83, ผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.31 และจากตัวอย่างประชากรอื่น ๆ จำนวน 28 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 25.23 ของงานวิจัยทั้งหมด

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 11 เรื่อง ได้สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำนวน 33 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 29.73 เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด จำนวน 25 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.52 นอกนั้นเป็นงานวิจัยที่ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 21 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.92 ผู้วิจัยนิยมใช้รองลงมา ได้แก่ การสุ่มแบบจำเพาะเจาะจง จำนวน 14 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 12.61 และการเลือกตัวอย่างในลักษณะอื่น ๆ จำนวน 18 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16.22 ของงานวิจัยทั้งหมด

8. วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้จัดทำไปแล้ว ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมากที่สุด กล่าวคือ มีจำนวนถึง 80 เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 72.07 ของงานวิจัยทั้งหมด ที่เหลือ นอกนั้นได้ใช้แบบบันทึกข้อมูล จำนวน 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.32 แบบทดสอบ จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.60 และใช้เครื่องมือชนิดอื่น ๆ จำนวน 10 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.01 ของงานวิจัยทั้งหมด และวิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่จะใช้วิธีการรวบรวมด้วยตนเอง ซึ่งมีจำนวน 76 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 68.47 รองลงมาคือ การใช้บริการทางไปรษณีย์ควบคู่กับการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 31 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 27.95 ส่วนการใช้บริการทางไปรษณีย์มีเพียงอย่างเดียว มีจำนวน 4 เรื่อง หรือคิดเป็น ร้อยละ 3.60 ของงานวิจัยทั้งหมดเท่านั้น

9. วิธีการจัดกระทำข้อมูลในงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีจำนวน 104 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 93.69 ของงานวิจัยทั้งหมด ที่เหลืออีก 7 เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 6.31 เป็นการวิเคราะห์ด้วยตนเอง

ลักษณะของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนมากจะใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติอ้างอิงประกอบกัน มีจำนวน 88 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 79.28 สำหรับงานวิจัยที่ใช้สถิติเชิงพรรณนาแต่เพียงอย่างเดียวมีจำนวน 20 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.02 และใช้สถิติอ้างอิงแต่เพียงอย่างเดียว จำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.31 ของงานวิจัยทั้งหมด

ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีอยู่หลายประเภท งานวิจัยที่คำนวณหาค่าเฉลี่ยควบคู่กับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีมากที่สุด คือ 61 เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 54.95 ผู้วิจัยนิยมใช้รองลงมาได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน 20 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.02, หาค่าร้อยละเพียงอย่างเดียว จำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 7.21, หาค่าร้อยละควบคู่กับค่าเฉลี่ย มีจำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.50 และหาค่าสถิติอื่น ๆ จำนวน 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.32 ของงานวิจัยทั้งหมด สำหรับค่าสถิติที่นิยมนำมาวิเคราะห์เพื่อการทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญก็คือทดสอบค่า t เพียงอย่างเดียว มีจำนวน 32 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.83 รองลงมาไม่มีการทดสอบสมมติฐาน จำนวน 30 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 27.03 สำหรับการทดสอบค่า t ควบคู่กับค่า F มีจำนวน 21 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.92 และทดสอบค่า F เพียงอย่างเดียว จำนวน 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 13.51 นอกนั้นเป็นการทดสอบด้วยสถิติอื่น ๆ จำนวน 13 เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 11.71 ของงานวิจัยทั้งหมด

10. วิธีการนำเสนอรายงานวิจัยและการเผยแพร่

การนำเสนอผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่จะเสนอในรูปของการบรรยายประกอบตาราง มีจำนวน 101 เรื่อง จากจำนวนทั้งหมด 111 เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ 90.99 งานวิจัยที่เสนอผลการวิจัยในลักษณะของการบรรยายแต่เพียงอย่างเดียว จำนวน 7 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.31 ส่วนการเสนอข้อมูลโดยการบรรยายประกอบแผนภูมิ มีจำนวนเพียง 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 2.70 ของงานวิจัยทั้งหมดเท่านั้น

สำหรับสถานที่ค้นพบผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งหมด 111 เรื่อง ส่วนใหญ่พบเอกสารงานวิจัยจาก สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 89 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 80.18 รองลงมา พบที่ ฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 13.51 พบที่กองแผนงานมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.50 และพบจากสำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีจำนวนเพียง 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.80 ของงานวิจัย ทั้งหมดเท่านั้น

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

จากการวิเคราะห์ข้อค้นพบงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 111 เรื่อง สามารถจำแนกข้อมูลของงานวิจัยออกได้ทั้งหมด 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ด้านการบริหารงาน

งานวิจัยด้านการบริหารงานที่นำมาวิเคราะห์มีทั้งหมด จำนวน 33 เรื่อง แบ่งเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 8 เรื่อง ด้านบทบาทของหัวหน้าภาควิชา จำนวน 4 เรื่อง ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 5 เรื่อง ด้านงบประมาณ จำนวน 7 เรื่อง ด้านนโยบายและแผน จำนวน 3 เรื่อง ด้านการบริการแก่นิสิต จำนวน 6 เรื่อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การบริหารทั่วไป

มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า พฤติกรรมผู้นำของคณบดีและผู้อำนวยการด้านมุ่งสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ในทางลบกับบรรยากาศองค์การคณะ สถาบัน และสำนักในมิติขาดความสามัคคี มิติอุปสรรค และมิติห่างเหินและมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับมิติขวัญ มิติมิตรสัมพันธ์ มิติมุ่งมั่น มิติเป็นแบบอย่างและมิติกรุณาปฏิบัติ (พัฒน์ชัย ปัทมเวณ. 2530)

สำหรับบทบาทของหัวหน้าสำนักงานอธิการบดีในการบริหารงาน พบว่า รองอธิการบดีและผู้อำนวยการกอง มีความเห็นว่า หัวหน้าสำนักงานอธิการบดี มีบทบาท ในการบริหารงาน ด้านการบริหารทั่วไป การบริหารบุคคล และการเงินมีความเหมาะสมในภาระงาน ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและค่อนข้างมาก และได้เสนอข้อคิดเห็นว่า บทบาทของหัวหน้าสำนักงานอธิการบดี ด้านการบริหารทั่วไป ควรทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอธิการบดีในด้านประสานและรับนโยบายของผู้บริหารไปถ่ายทอดให้ผู้ปฏิบัติระดับกอง ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบต่าง ๆ ดูแลการไหลเวียนของงานในเรื่องต่าง ๆ จากผู้บริหาร และประสานงานระหว่างคณะ สถาบันและสำนัก การบริหารงานบุคคล ควรทำหน้าที่เป็นตัวแทนของข้าราชการ เป็นผู้อำนวยการความสะดวก/เป็นที่ปรึกษาในสำนักงานอธิการบดี มีการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับตำแหน่งที่รับผิดชอบและสอดคล้องกับลักษณะของงาน และด้านการเงินควรติดตามผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างใกล้ชิด และควรมีการชี้แจงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินให้กับหน่วยงานในความรับผิดชอบด้วย (วรวิทย์ ครอบรู้. 2539)

ในการศึกษาความต้องการของอาจารย์และข้าราชการในการพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยควรปรับปรุงใหม่ให้เป็นไตรภาคี การได้มาซึ่ง ผู้บริหารที่มีคุณภาพ ทั้งความรู้และทักษะทางการบริหาร การให้ขวัญและกำลังใจอย่างมีกฎเกณฑ์มากกว่าตัวบุคคลในการพิจารณาความดีความชอบ สำหรับอาคารสถานที่ต้องมีการปรับปรุงถนน ท่อระบายน้ำ ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ สร้างระเบียบ กฎจราจร ระบบการปฏิบัติงานของหน่วยรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ควบคุมดูแลผู้ดำเนินการร้านอาหาร พัฒนาสภาพพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยให้สะอาด สวยงามเป็นสัดส่วนและใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า ส่วนการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิต พบว่า การปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิตโดยรวมด้านงานธุรการ

ด้านงานบริหารและสวัสดิการ ด้านงานแนะแนวและทุนการศึกษา ด้านงานกิจกรรมนิสิต และวินัย นิสิต ปฏิบัติงานต่ำกว่าเกณฑ์ทุกด้าน (โชติ เพชรชื่น. : 2537 ; สุพัฒนา รัตนบุตร. 2532)

ในเรื่องการศึกษาทักษะของข้าราชการฝ่ายธุรการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน กรุงเทพมหานครที่มีต่องาน สภาพการทำงาน และเพื่อนร่วมงาน พบว่า ธรรมชาติของงาน คำนึงม ของสังคมที่มีต่องาน และความพึงพอใจในการทำงานเหมาะสมดีแล้ว แต่ผลการวิจัยพบว่า มีทักษะ บางอย่างที่น่าสนใจ เช่น ธรรมชาติของงานมีความสุขสนุกสนาน ทำท่าย ไม่น่าเบื่อ อยู่ในระดับปานกลาง ปริมาณคนและงานยังไม่สมดุลย์ สภาพห้องทำงานยังไม่เอื้อที่จะให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ และ ทักษะทางด้านการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ และการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกคนยังด้อยกว่าคุณลักษณะ อื่น ๆ ของผู้บังคับบัญชา และการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า บุคลากรสาย ก และสาย ข มีระดับความพึงพอใจน้อยต่อนโยบาย และการบริหาร และบุคลากรสาย ข มีความพึงพอใจน้อยในปัจจัยเงินเดือน สวัสดิการ โอกาสก้าวหน้าและเพิ่มพูนความรู้ความ สามารถ (ลจิตร ผั่วสกุล. 2534 ; อัจฉรา สุขารมณ และคณะ. 2539)

ส่วนความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ข้าราชการคณะศึกษาศาสตร์ มีความพึงพอใจสูงกว่าเกณฑ์ ด้านความ สำเร็จในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านการปกครอง บังคับบัญชาและความปลอดภัยในการทำงาน ส่วนในด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ข้าราชการมี ความพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำ และจัดอยู่ในอันดับต่ำสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ เช่น บริเวณ สนาม ห้องพักผ่อน ศูนย์นันทนาการ โรงอาหาร สนามกีฬา และอุปกรณ์ เป็นต้น

2. บทบาทของหัวหน้าภาควิชา

ผลการวิเคราะห์บทบาทของหัวหน้าภาควิชาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า หัวหน้าภาควิชาปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการสอน ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหาร บุคคล ด้านการบริหารทั่วไป และด้านเกี่ยวกับนิสิต โดยส่วนรวมต่ำกว่าเกณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญ แต่ได้ ปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ และขณะการดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชามีปัญหาและอุปสรรค คือ การไม่มีอำนาจที่แท้จริงในการบังคับบัญชาไม่ทราบบทบาทที่แท้จริงในการปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าภาควิชามักเป็นเพียงผู้ให้บริการและเป็นผู้ประสานงาน ขาดประสบการณ์ในการบริหารงาน ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงานและไม่พึงพอใจในการดำรงตำแหน่ง (เกาพงา ฉายากุล. 2531)

สำหรับความต้องการในการพัฒนาหัวหน้าภาควิชาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า คณบดี หัวหน้าภาควิชาและคณาจารย์ มีความต้องการให้พัฒนาคุณลักษณะของหัวหน้าภาควิชา อยู่ใน เกณฑ์มาก คือ ด้านความเป็นผู้นำเป็นอันดับแรก รองลงมาด้านทักษะในการบริหารงาน และด้าน วิชาการตามลำดับ สมรรถภาพที่สำคัญที่ควรฝึกอบรมให้แก่หัวหน้าภาควิชา ได้แก่ ความสามารถ

ในการสร้างสรรค์ ความสามารถในการจูงใจเพื่อนร่วมงาน ความสามารถในการเป็นผู้นำทางวิชาการ ความสามารถกำหนดระบบพิจารณาความดีความชอบ และความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงาน เป็นต้น (อัญชลีรัตน์ บุญชนวุฒิกุล. 2530)

ในเรื่องทักษะของผู้บริหาร และคณาจารย์ที่มีคุณลักษณะของหัวหน้าภาควิชา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า คณาจารย์มีทักษะต่อคุณลักษณะของหัวหน้าภาควิชาด้านบุคลิกลักษณะ ด้านการบริหาร ด้านวิชาการ และด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก และทักษะของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อกิจกรรมการสรรหาหัวหน้าภาควิชา พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัย ควรมีระเบียบการได้มาซึ่งหัวหน้าภาควิชาด้วยวิธีการสรรหา กรณีที่ตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาว่างลง ไม่น้อยกว่า 30 วัน ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการสรรหาผู้สมควรดำรงตำแหน่ง โดยมีองค์ประกอบจำนวน 5 คน ผู้สมควรดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชา ต้องเป็นอาจารย์ประจำในภาควิชา นั้น ๆ มีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาโท มีประสบการณ์การสอนอย่างน้อย 3 ปี ตำแหน่งทางวิชาการอย่างต่ำ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ทางด้านการบริหารวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ดี และสามารถอุทิศตนให้แก่งานของภาควิชา คณะกรรมการสรรหาเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาเพียงคนเดียวต่อสภามหาวิทยาลัยและการดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาควรมีวาระละ 4 ปี และติดต่อกันไม่เกิน 2 วาระ (สุภาพ แก้วเอียน. 2538 ; ลักษณะ แซ่ลู้. 2537)

3. การบริหารงานบุคคล

มีการศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินข้าราชการสาย ข และสาย ค เพื่อพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า หลักเกณฑ์การประเมินผู้ปฏิบัติงานและผู้บังคับบัญชาข้าราชการเห็นด้วยสูงมากในการประเมินผลงานด้านคุณภาพ ปริมาณ การนำ ผลงานไปใช้และเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน การประเมินคุณลักษณะในการปฏิบัติด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน การรักษาวินัย ความอดุสาหะ ความรับผิดชอบ การปรับตัวและมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการสื่อความหมาย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ข้อมูลเกี่ยวกับวัน เวลา การปฏิบัติงานเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ ส่วนแบบประเมินผู้บังคับบัญชาด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานประเมินเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการและความชำนาญในการทำงาน ความสามารถในการวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและตัดสินใจ การแนะนำสายงานและพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา การวางแผนควบคุม ติดตามผลการปฏิบัติงานและพัฒนางาน และด้านวิธีการประเมิน ข้าราชการเห็นด้วยมาก (เสถียร คามีสักดิ์. 2539) ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความดีความชอบในการเลื่อนขั้นเงินเดือนคณาจารย์ตามทักษะของผู้บริหารและคณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า

ผู้บริหารและคณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เห็นด้วยต่อหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความคิดความชอบในการเลื่อนขั้นเงินเดือนคณาจารย์ โดยจำแนกตามตำแหน่งวิทยาเขตและระดับเงินเดือน (สมคิด สิริพิตร. 2530)

สำหรับการศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินเพื่อเลื่อนข้าราชการสาย ข และสาย ค ขึ้นดำรงตำแหน่งในระดับเงินเดือนที่สูงขึ้นตามทัศนะของผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน สังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ผู้ประเมินและผู้รับการประเมินมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เห็นด้วยต่อหลักเกณฑ์ การประเมินและวิธีการประเมินมากกว่าไม่เห็นด้วย โดยผู้ประเมินจะเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์การประเมินมากกว่าผู้รับการประเมิน ส่วนวิธีการประเมิน ผู้ประเมินและผู้รับการประเมินมีความเห็นสอดคล้องกัน (นงลักษณ์ พจนกรรักษ์. 2537)

การศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อโอกาสก้าวหน้าทางวิชาการ พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความพึงพอใจต่อโอกาสก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านการประเมินประสิทธิภาพทางการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ การประเมินผลงานทางวิชาการ การให้ข้าราชการไปฝึกอบรมและดูงานภายในและต่างประเทศ การไปปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ การปรับวุฒิ และการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง (อุษา แท้สุจิ. 2532) และผลการประเมินประสิทธิภาพการใช้และยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับต่ำ และมีการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ โปรแกรมเวิร์ดโปรเซสซิงโปรแกรม ระบบปฏิบัติการ โปรแกรมการจัดการฐานข้อมูล โปรแกรมสเปรดชีต การค้นคืนข้อมูลจากฐานข้อมูล CD-ROM และสถานที่ ข่าวสารตามลำดับ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มผู้มีประสบการณ์สูง ประสบการณ์ปานกลาง และประสบการณ์ต่ำ มีการยอมรับเทคโนโลยี สารสนเทศด้านทัศนคติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน (สมฤทัย แสงสุริยศิลป์. 2536)

4. งบประมาณ

การศึกษากระบวนการงบประมาณมหาวิทยาลัยตามทัศนะของผู้บริหารระดับปฏิบัติการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ผู้บริหารระดับปฏิบัติการมีทัศนะต่อกระบวนการงบประมาณมหาวิทยาลัย ด้านการขอตั้งงบประมาณ ด้านการขอเงินประจำงวด และด้านการขอใช้จ่ายเงินงบประมาณอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (ศิริพร จันทรพันธ์. 2531) และการวิเคราะห์ต้นทุนทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตกลาง ในปีงบประมาณ 2538 พบว่า การใช้ งบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตกลาง เฉพาะในแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิต ในปีงบประมาณ 2538 มีการจ่ายเงินงบประมาณ คิดเป็นสัดส่วนเงินงบประมาณแผ่นดินต่อเงินนอกงบประมาณแผ่นดิน เท่ากับ 89 : 11 เมื่อจำแนกเป็นรายคณะ คณะที่ได้จ่ายเงิน

งบประมาณสูงสุดในคณะวิทยาศาสตร์ 67,601,190 บาท และได้จ่ายเงินงบประมาณต่ำที่สุดในคณะศิลปกรรมศาสตร์ 12,585,454 บาท และเมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหัวนิสิตจำแนกเป็นรายคณะพบว่า คณะแพทยศาสตร์มีค่าใช้จ่ายรายหัวนิสิตสูงที่สุด 194,623 บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ 116,642 บาท ค่าใช้จ่ายลงทุน 72,075 บาท ค่าใช้จ่ายงบกลาง 5,906 บาท หรือวิเคราะห์เป็นค่าใช้จ่ายคงที่ 163,492 บาท และค่าใช้จ่ายผันแปร 31,131 บาท และคณะมนุษยศาสตร์มีค่าใช้จ่ายรายหัวนิสิตต่ำที่สุด 51,175 บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ 44,909 บาท ค่าใช้จ่ายลงทุน 5,229 บาท ค่าใช้จ่ายงบกลาง 1,037 บาท หรือวิเคราะห์เป็นค่าใช้จ่ายคงที่ 38,545 บาท และค่าใช้จ่ายผันแปร 12,630 บาท (กัญญาพัชร อรรถวิริยะ. 2539) ส่วนการศึกษาความสูญเปล่าในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2527 - 2534 พบว่า การจัดการศึกษา ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความสูญเปล่าในการผลิตบัณฑิตลักษณะการออกกลางคันเพียงลักษณะเดียว และค่าใช้จ่ายซึ่งรัฐเสียไปเนื่องจากนิสิตออกกลางคัน ตั้งแต่รุ่นปีการศึกษา 2527 ถึง 2534 เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยปีละ 12,595,438 บาท (สมพงษ์ สุชีเกตุ. 2537)

สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินมีความต้องการให้การบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอยู่ในระดับมาก แต่ความต้องการของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงิน แตกต่างกันไปบ้าง จึงเป็นปัญหาของมหาวิทยาลัยที่จะให้มีการปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงิน และพบว่าหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัย มีการบริหารเงินรายได้ในเชิงปฏิบัติไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้ประมาณการไว้ทั้งในด้านรายรับและรายจ่าย และผู้บริหาร อาจารย์และข้าราชการมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพื่อการเรียนการสอนไม่ถึงร้อยละ 60 (อัจฉรา พันธุ์ศรีมังกร. 2532 ; ปราโมทย์ เกิดทรัพย์. 2536)

ปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2521 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ได้แก่ สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความบกพร่องของระเบียบปฏิบัติและจากผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจระเบียบและไม่พยายามศึกษา (ถ้ายอง พินิจวิเทศภักดิ์. 2530) ส่วนสถานภาพและบทบาทของหน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหาร พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยปานกลางกับสถานภาพและบทบาทของหน่วยตรวจสอบภายในด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านการตรวจสอบ ด้านการให้คำปรึกษา และด้านการให้ความสนับสนุน (เกศณี ชยาวิวัฒนวงศ์. 2535)

ส่วนการวิจัยรูปแบบการหารายได้เพื่อการพึ่งตนเองของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า รูปแบบการหารายได้คือ รูปแบบการหารายได้จากทรัพย์สินมีวิธีการให้บริการ และให้เช่า อาคารสถานที่ รวมทั้งที่ดินที่ว่างเปล่าไม่ได้ใช้ประโยชน์การหารายได้จากเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัย เรียกเก็บตามระเบียบของมหาวิทยาลัย มีวิธีการหารายได้จากเงินค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา การหารายได้จากการบริการวิชาการ โดยการรับฝึกอบรมทำวิจัยให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานภายนอก รักษาพยาบาลให้แก่บุคคลภายนอกโดยอาจารย์และนิสิตคณะแพทยศาสตร์ บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผลหรืออื่นๆ ตลอดจนรับสร้างและผลิตเครื่องมือ อุปกรณ์การสอน ผลิตและจำหน่ายหนังสือเอกสารประกอบคำสอน การหารายได้จากเงินบริจาค โดยวิธีระดมความช่วยเหลือจากศิษย์เก่า ประชาชน วงการธุรกิจเพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรมหาวิทยาลัย การหารายได้จากการพัฒนาแหล่งรายได้อื่น จากวิธีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการศึกษาภาคปฏิบัติ ทางด้านศิลปะ อุตสาหกรรมศิลป์ โสตทัศนูปกรณ์ รวมทั้งผลิตผลจากภาคปฏิบัติทางการเกษตร (ชลีนาถ สิงหเศรษฐ์. 2535)

5. นโยบายและแผน

ในการศึกษาเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างพุทธศักราช 2531 - 2540 พบว่า เป้าประสงค์ด้านการบริหารควรบูรรวมวิทยาเขตที่อยู่ส่วนกลางและยกฐานะวิทยาเขตภูมิภาคเป็นมหาวิทยาลัยอิสระ การผลิตบัณฑิตควรเน้นสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนการผลิตบัณฑิตทางศึกษาศาสตร์ควรเน้นระดับบัณฑิตศึกษา ลักษณะบัณฑิตควรเป็นผู้นำสังคม คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และมีความเข้าใจท้องถิ่น การวิจัยควรเป็นการวิจัยประยุกต์และบริสุทธิ์ควบคู่กัน การบริการวิชาการ ควรทำในลักษณะ การศึกษาตลอดชีวิต การจัดศูนย์ความรู้ในรูปห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์และการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ควรส่งเสริมการพัฒนาจิตใจ การสร้างเอกลักษณ์ และค่านิยมในวัฒนธรรมไทย (ทักษิณีย์ แก้วจุมพล. 2531)

สำหรับเรื่องเจตคติของบุคลากรที่มีต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า บุคลากรมีเจตคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรมีเจตคติต่อมหาวิทยาลัยในด้านการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ด้านการวิจัยระดับอุดมศึกษา ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม และด้านกิจการนิสิตนักศึกษา บุคลากรมีเจตคติที่เป็นกลาง คือมีแนวโน้มที่จะไม่สนับสนุน ไม่คัดค้านต่อ มหาวิทยาลัยในด้านการบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา ด้านการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา และด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ส่วนการรับรู้สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า การรับรู้ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่รับรู้สภาพ

การดำเนินงานกองแผนงานด้านภาระงานที่ปฏิบัติด้านสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการติดตามและประเมินผลและด้านการใช้ประโยชน์จากเอกสารและรายงาน มีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลางและค่อนข้างน้อย (ยุพา มานะจิตต์ และราชันย์ บุญชีมา. 2539 ; สมพงษ์ สุชีเกตุ. 2538)

6. งานการให้บริการแก่นิสิต

มีการศึกษาความต้องการของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านการบริการของมหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตมีความต้องการการบริการจากมหาวิทยาลัยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เช่น การบริการจากกองบริการการศึกษา นิสิตต้องการบริการสูงสุดในด้านการจัดความสะดวกในการลงทะเบียน การจัดทำเอกสารลงทะเบียนที่แน่นอนและปฏิบัติจริงและการแจ้งผลการเรียนอย่างรวดเร็ว การบริการจากสำนักคอมพิวเตอร์ นิสิตต้องการบริการสูงสุดในด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ในการลงทะเบียนและแจ้งผลการเรียนและการจัดการ แจ้งผลการเรียนอย่างรวดเร็วทันเวลาที่ การบริการจากบัณฑิตวิทยาลัย นิสิตมีความต้องการสูงสุดในด้านการปรับแก้ไขความไม่สะดวกต่าง ๆ และความล่าช้าในการทำงานให้ดีขึ้น การให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติในระดับบัณฑิตศึกษา การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ดูแลแก้ไขปัญหาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา การบริการจากหอสมุดกลาง นิสิตมีความต้องการสูงสุดในด้านการจัดหาสื่อและสิ่งพิมพ์ที่ทันสมัยไว้สำหรับบริการ การจัดหาคอมพิวเตอร์สำหรับการสืบค้นข้อมูลด้วยตนเองในหอสมุดและการปรับระบบการใช้บัตรห้องสมุดที่ทันสมัย การบริการจากกองกิจการนิสิต นิสิตมีความต้องการสูงสุดในด้านการปรับปรุงโรงอาหารทั้งทางด้านสภาพแวดล้อมและการบริการให้อยู่ในระดับที่ดี การจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยให้สวยงามและขจัดปัญหาสภาพแวดล้อม เช่น ขยะ น้ำท่วม เป็นต้น ขณะที่สังกัด นิสิตมีความต้องการบริการมากที่สุดในด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของคณะ ด้านความสะดวก ด้านความสะดวกในการเรียนการสอน เช่น การจัดหาเครื่องถ่ายเอกสารให้มีจำนวนที่พอเพียง การแก้ปัญหาเรื่องลิฟท์เป็นต้น และด้านการหาทุนการศึกษาและทุนวิจัยและงบประมาณเพื่อนิสิตให้มากขึ้น (เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม และสุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2539)

ในเรื่องปัญหาของการบริหารงานทะเบียนและสถิติ นิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า การรับสมัครและการรายงานตัวเข้าเป็นนิสิต ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและสถิติ นิสิตให้ความคิดเห็นว่าเรื่องการประชุมสัมพันธ์เกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ในการรับสมัครสอบคัดเลือกนิสิตเป็นปัญหามากกว่าเรื่องอื่น ๆ การลงทะเบียนเรียนและการปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาชั้นต่าง ๆ ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและสถิติ นิสิตให้ ความเห็นว่าในเรื่องการเอาใจใส่ดูแลรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษานิสิตเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียนเรียน

ของนิสิตมีปัญหามากกว่าเรื่องอื่น ๆ ด้านการประมวลผลและการสำเร็จการศึกษาของนิสิตผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและสถิติให้ความเห็นว่า เรื่องความล่าช้าในการส่งผลการเรียนนิสิตของผู้สอนให้งานทะเบียนและสถิตินิสิตเป็นปัญหาสำคัญสูงสุด ด้านงานธุรการอื่น ๆ ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและสถิตินิสิตให้ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเรื่องการกำหนดหน้าที่ของบุคลากรไม่ตรงกับสายงานมีปัญหาระดับมาก (รัชนิพร ชัยทวิชธานนท์. 2532)

การวิจัยเรื่องการจัดบริการนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการด้านการปฐมนิเทศด้านการให้คำปรึกษา ด้านทะเบียนและสถิติ ด้านสวัสดิการและบริการทั่วไปและด้านทุนการศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านการทดสอบทางอาชีพ ด้านบริการสารสนเทศทางอาชีพและด้านการ จัดหางาน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน แต่มีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบริการแนะแนวอาชีพทุกด้านอยู่ในระดับมาก สำหรับการศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของนิสิตต่อการบริการ สุขภาพในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตมีความเห็นว่าบริการ สุขภาพอยู่ในระดับต่ำกว่าพอใช้ แต่ความต้องการของนิสิตต่อการบริการสุขภาพอยู่ในระดับมาก (กาญจนา ชำนาญกิจ. 2535 ; พูลศิลป์ เกษร. 2536 ; พิมพ์พร ทะกอง. 2539)

นอกจากนี้การศึกษาระบบลงทะเบียนเรียนด้วยคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ได้ระบบการลงทะเบียนเรียนที่สามารถช่วยแก้ปัญหาและลดภาระงานให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (ศิรินุช เทียนรุ่งโรจน์. 2536) เช่น เป็นระบบเชื่อมต่อตรงที่มีความคล่องตัว ในการทำงานโดยจัดทำเป็นเมนู เพื่อความสะดวกต่อการใช้งาน สามารถประมวลผลข้อมูลได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ ออกรายงานได้ทันเวลา ซึ่งจัดเป็นระบบงานที่มีวิธีดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงสามารถใช้ร่วมกันได้กับการลงทะเบียนเรียนในหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยได้ เป็นระบบที่ออกแบบและพัฒนาโดยใช้เครื่องมินิคอมพิวเตอร์ ยี่ห้อ CONCURRENT COMPUTER โมเดล 3230 และอุปกรณ์ร่วมอื่น ๆ ของโครงการสำนักบริการคอมพิวเตอร์ เป็นระบบที่ออกแบบเพื่อสร้างเป็น “ระบบฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัย (SWU DATABASE)” และสามารถเชื่อมโยงกับระบบงานอื่น ๆ ที่พัฒนาไว้แล้วที่จะพัฒนา เพิ่มขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สามารถเชื่อมโยงกับระบบอาคารสถานที่ เพื่อตรวจสอบปริมาณการใช้ห้องเรียน ระบบทำเนียบนิสิต ระบบงานวิจัย สถาบัน และระบบงานบุคลากร เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 ด้านการเรียนการสอน

งานวิจัยด้านการเรียนการสอนที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 37 เรื่อง แบ่งเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับด้านการประเมินหลักสูตร จำนวน 13 เรื่อง ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 เรื่อง ด้านการเรียนการสอน จำนวน 11 เรื่อง สภาพแวดล้อมด้านการเรียน จำนวน 8 เรื่อง และด้านการให้บริการห้องสมุด จำนวน 2 เรื่อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านการประเมินหลักสูตร

ผลการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อสร้างคุณลักษณะบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า สามารถทำให้นิสิต ร้อยละ 78 มีลักษณะของบัณฑิตที่สมบูรณ์ตามเป้าหมาย หลักสูตร สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอน และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ตลอดจนวิธีการวัดผลที่มุ่งตรวจสอบพฤติกรรมของคนทั้งด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนความสามารถในการประพฤติปฏิบัตินั้น สามารถทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีคือ ผสมผสานสาระและเห็นความสัมพันธ์ของศาสตร์ต่าง ๆ สามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างมีระบบ และเป็นผู้มีเหตุผล ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรม แต่ข้อที่ควรแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอีกโดยเฉพาะอุปกรณ์การสอน เอกสารประกอบการสอน การจัดการเรียนการสอนและการวัดผล (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2535) และการประเมินหลักสูตรการศึกษابัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปที่ให้ประโยชน์ต่อนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ กลุ่มวิชาพลศึกษา วิชาชีพครูบังคับเฉพาะหลักสูตร 4 ปี ที่ให้ประโยชน์ต่อนิสิตในระดับปานกลาง ได้แก่ วิชาการศึกษาไทย ส่วนรายวิชาที่สมควรบรรจุไว้ในหลักสูตรเพิ่มเติม ได้แก่ วิชาคอมพิวเตอร์ และการพัฒนาบุคลิกภาพ และสภาพการจัดการเรียนการสอน มีอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การใช้วิธีสอนหลายวิธี การสอนตามเนื้อหาได้ครบถ้วน การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม การให้ความเป็นกันเอง ให้กำลังใจ ใช้จิตวิทยาในการสอน การใช้สื่อการสอนอย่างดี มีการวัดผลประเมินผลหลายครั้ง และประเมินผล อย่างยุติธรรม (บุญชม ศรีสะอาด. 2536)

ส่วนการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า วัดดูประสงคของหลักสูตรยังไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ควรปรับปรุงให้มีเอกลักษณ์วิชาชีพเฉพาะตัวมากขึ้น โครงสร้างของหลักสูตรควรปรับปรุงวิชาในวิชาพื้นฐานเฉพาะด้านและวิชาพื้นฐานทั่วไป ให้เป็นรายวิชาทางวิทยาศาสตร์/วิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้มากขึ้น เนื้อหาของหลักสูตรยังไม่สัมพันธ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเนื้อหาของหลักสูตรยังมีความซ้ำซ้อนกันอยู่มาก ปัจจัยที่สนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ เช่น อุปกรณ์

การเรียนการสอน ตำราเรียนและสถานที่เรียน ยังไม่เหมาะสมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ บัณฑิต และนิสิตประเมินคุณลักษณะอาจารย์ทั้งในและนอกคณะพลศึกษา พบว่า ควรปรับปรุงด้านการให้ความเสมอภาคแก่นิสิต ความรับผิดชอบเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการทำงาน ด้านความประพฤติ และความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัว และการจัดตารางเพื่อให้นิสิตเข้าพบ (ทวีพงษ์ กลิ่นหอม. 2530 ; สุนทรี แก้วมาลัยตระกูล. 2533)

นอกจากนี้ยังมีการวิจัยประเมินผลหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า โครงสร้างของหลักสูตรเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา จำนวนหน่วยกิต และกระบวนการเรียนการสอน จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงถึงแม้กระบวนการเรียนการสอนจะอยู่ในระดับที่ดีกว่าปานกลางมาก แต่จากการเปรียบเทียบจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ประจำที่มีอยู่จริงกับเกณฑ์มาตรฐาน พบว่า ยังขาดทั้งจำนวนอาจารย์และคุณวุฒิที่เหมาะสมกับการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา และผลการประเมินผลหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขา วิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา ฉบับพุทธศักราช 2529 ด้านองค์ประกอบของหลักสูตร ความมุ่งหมายของหลักสูตร มหาบัณฑิตระบุว่าต้องปรับปรุงแก้ไขความชัดเจนของถ้อยคำที่ใช้สื่อ และควรทันสมัยเหมาะสมกับยุคและความต้องการของผู้เรียน โครงสร้างของหลักสูตร ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเอก และหมวดวิชาเลือกเสรี รายวิชาเลือกด้านวิทยาศาสตร์ควรปรับปรุงให้มีมากและหลากหลายขึ้น อุปกรณ์การเรียนการสอนยังขาดอุปกรณ์เกี่ยวกับปฏิบัติการในภาคปฏิบัติ ส่วนตำราเรียนมีความเพียงพอในระดับปานกลาง (วิชัย ดิสสระ. 2533 ; สรรฤดี หันสนธิ์. 2539)

ส่วนการติดตามผลหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า หลักสูตรเหมาะสมดีแล้ว แต่เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป จึงควรปรับปรุงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนบางรายวิชา และจัดประสบการณ์ตรงให้นิสิตได้ปฏิบัติจริงมากที่สุด และผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตการศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า ส่วนมากมีความสามารถในการผลิตสื่อการเรียนการสอน การผลิตตำราและแบบเรียน/คู่มือ ความสามารถในการบริหารงบประมาณ และทักษะในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก สำหรับสถานภาพการทำงานของมหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า คุณสมบัติของบัณฑิตด้านความสำนึกและรับผิดชอบในจรรยาบรรณของนักวัดผลเป็นอันดับแรกและรองลงมา ได้แก่ หลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศในแง่ของการพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการวัดผลการเรียนการสอน หลักสูตรเน้นการสร้างเครื่องมือวัดผลชนิดต่าง ๆ และเนื้อหาส่วนใหญ่ทันสมัย (ประจักษ์ ศรีวัฒนพงศ์. 2531 ; สุรศักดิ์ จันทวงศ์. 2532 ; ส.วาสนา ประवालพฤษย์. 2532 ; นวลลอ นิมอนันตกุล)

สำหรับทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ พบว่า นิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความรู้สึกที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ และมีความเห็นว่าผู้ประกอบการอิสระควรมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ คุณลักษณะด้านจิตลักษณะ ประกอบด้วย การรักความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะต้องมีความอดทน ความหนักแน่นในการทำงาน มีไหวพริบ ช่างสังเกต รู้จักวางแผนและรู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การรักความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะต้องมีความพยายาม มีมนุษยสัมพันธ์ ความขยัน ความกระตือรือร้น และความคิดริเริ่ม ความมั่นใจในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะต้องมีการกล้าตัดสินใจกล้าเสี่ยงลงทุน และเชื่อมั่นในตนเอง รักความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะต้องมีการรู้จักประหยัด และคุณค่าของเงิน มีความรับผิดชอบ มีความละเอียดรอบคอบ และความคล่องตัวในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะต้องมีความสามารถ และคุณลักษณะด้านพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ ประกอบด้วย ความรู้ด้านการตลาด การเลือกทำเลที่เหมาะสม การจัดสถานที่ดี เงินทุนเพียงพอ ความรู้เรื่องการลงทุนและประสบการณ์ (ยุพิน อดทนนท์. 2533)

และผลการศึกษาศักยภาพในการขยายการศึกษาด้านสารนิเทศของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ ที่จัดโดยภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีโครงสร้างหลักสูตรคล้ายคลึงกับหลักสูตรของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์แห่งอื่น ๆ ในประเทศไทย และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบความพร้อมของอาจารย์และปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์มีบุคลากรเพียงพอที่จะดำเนินการ แต่ในการขยายหลักสูตรใหม่ยังไม่มีบุคลากรหรือมีบุคลากรจำนวนน้อย ภาควิชาจำเป็นต้องเพิ่มจำนวนอาจารย์ซึ่งเชี่ยวชาญในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารนิเทศและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องให้มากกว่าที่เป็นอยู่ (อุมาวดี โกศล. 2534)

2. การวัดและประเมินผล

ข้อค้นพบจากงานวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะของนิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 4 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง การคิดสายระบาย (Short drain) ได้ใช้วิธีทัศนัยพบว่า ลักษณะการแจกแจงความถี่ของระดับคะแนนของนิสิตทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน และค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่าในการสอนวิชาทักษะทางการแพทย์ที่ไม่ซับซ้อน อาจนำวิธีทัศนัยใช้แทนการสอนสาธิต โดยผู้สอนปกติได้ ซึ่งจะช่วยให้ประหยัดเวลาอีกด้วย (ฤทธิ์ชัย อ่อนมิ่ง. 2538) ส่วนความเที่ยงตรงในการสอบคัดเลือกนิสิตระดับปริญญาตรี ปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2538 พบว่า ผลการเรียนในปีแรกเข้าในวิชาเอกการตลาด มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนเดิมมากกว่าผลการสอบวิชาเอก

มากกว่าผลการสอบรวม และมากกว่าผลการสอบความถนัด โดยมีค่าสหสัมพันธ์เป็น 0.400, 0.375, 0.330 และ 0.180 ตามลำดับ ส่วนในวิชาเอกการบัญชีก็เช่นเดียวกันโดยมีค่าสหสัมพันธ์เป็น 0.375, 0.355, และ 0.230 ตามลำดับ (วิรัช วรรณรัตน์. 2539) สำหรับผลการสร้างโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับประมวลผลสอบเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า โปรแกรม Senex และโปรแกรมช่วย ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูป โปรแกรมแรกที่ใช้ในการประมวลผลสอบเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการทดสอบถูกต้องเป็นที่น่าสนใจ และได้ประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เริ่มใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติต่อผู้เริ่มใช้คอมพิวเตอร์ในโอกาสต่อไป (นุกุล กระจาย. 2532)

3. การเรียนการสอน

ผลการศึกษาประสิทธิภาพการสอนตามการประเมินของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเจน พบว่า นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันและประสบการณ์การฝึกสอนต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ไม่แตกต่างกัน และให้ความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (สุวัฒน์ บัววรรณ. 2532)

และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า องค์ประกอบที่ทำให้นิสิตใช้เวลาต่างกันในการทำปริญญานิพนธ์ คือ เวลาการแนะนำที่ดีของประธานหรือกรรมการ องค์ประกอบด้านประสบการณ์กับวิชาการของนิสิต ได้แก่ ความรู้ด้านสถิติสำหรับการวิจัย ความสามารถในการสร้างเครื่องมือการวิจัย และความสามารถทางวิชาการของมหาวิทยาลัย องค์ประกอบด้านการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ปริมาณเอกสารและตำราในห้องสมุดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่นิสิตทำปริญญานิพนธ์ ความสะดวกในการใช้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มหาวิทยาลัยจัดให้ และความสะดวกในการติดต่อหาเอกสารจากหน่วยงานอื่น (กริสนา นกสกุล. 2531 ; ฉาวร จันศิริ. 2536)

สำหรับปัญหาการฝึกสอนของนิสิตชั้นปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2536 พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่นิสิตฝึกสอนพบ คือ ความยากลำบากในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ขาดความรู้ในการทำบันทึกการสอน ความยากลำบากในการดำเนินเนื้อหาวิธีสอนกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้ ความยากลำบากในการจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจและไม่สามารถสอนนักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (วัฒนา สุทธิพันธ์. 2536) และสาเหตุในการอ่านของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตมีเหตุผลในการอ่าน คือ อิทธิพลของสาเหตุที่เกิดจากภายใน นิสิตมีเหตุผลในการอ่านหนังสือวิชาการเพื่อให้ได้ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ และการทำรายงาน หนังสือ สารคดีเพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้ตนเองในสาขาต่าง ๆ ให้

กว้างขวาง หนังสือบันเทิงคดีเพื่อสร้างความเพลิดเพลินให้ตนเอง หนังสือพิมพ์เพื่อให้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ วารสารวิชาการเพื่อให้ได้ความรู้ที่จะนำมาใช้ในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ และนิตยสารเพื่อสร้างความเพลิดเพลินให้ตนเอง เพื่อผ่อนคลายความเครียด สำหรับอิทธิพลของสาเหตุที่เกิดจากภายนอก นิสิตมีเหตุผลในการอ่านหนังสือวิชาการ เพราะอาจารย์ผู้สอนแนะนำให้อ่านหนังสือสารคดี หนังสือบันเทิงคดีเพราะอ่านได้ฟรี และนิตยสาร นิสิตมีเหตุผลในการอ่าน เพราะ สิ่งพิมพ์นั้นเนื้อหาอยู่ในความสนใจของตนเอง (วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์. 2531)

ส่วนผลการศึกษาการย้ายถิ่นเพื่อการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ย้ายถิ่นเข้าสู่กรุงเทพมหานคร เนื่องจากปัจจัยด้านการศึกษา นิสิตส่วนใหญ่ย้ายถิ่นจากภาคกลางของประเทศมากที่สุด เนื่องจากภาคกลางอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครมากที่สุด การย้ายถิ่นของนิสิตประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย และปัญหาด้านสังคมมากกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น และนิสิตมากกว่าครึ่งหนึ่งของนิสิตผู้ย้ายถิ่นมีความประสงค์ที่จะกลับไปประกอบอาชีพในภูมิลำเนาของตน (ทัศนีย์ ทองสว่าง. 2530) และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า ปัจจัยส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของการศึกษา จำนวนเงินค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน การหารายได้พิเศษ และสถานที่พักของนิสิต มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต และปัจจัยสิ่งแวดล้อมของนิสิต ได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรม นิสิตและประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรม นิสิตมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมที่นิสิตต้องการเข้าร่วม (สายพิน สดุดนิง. 2536)

แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มีแรงจูงใจในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนรู้ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการทำตามความหวังของผู้อื่นและด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม และมีความเห็นว่า หลักสูตรที่ดำเนินการควรปรับปรุงอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย มีความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ มีอุปกรณ์ประจำห้องเรียน ให้มีบรรยากาศการเรียนที่เป็นกันเอง ให้อาจารย์มีเวลาให้นิสิตมากขึ้นและนิสิตมีเวลาพบกับอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนด้วย (รังรอง สีทองดี. 2535)

ส่วนผลการศึกษาคุณลักษณะของนิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า อาจารย์มีทัศนคติต่อคุณลักษณะทางด้านวิชาการและด้านคุณลักษณะส่วนตัวที่เป็นจริงของนิสิต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และนิสิตมีทัศนะโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตามยังอยู่ในระดับต่ำว่าเกณฑ์ของผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา (ทัศนีย์ วิญญา. 2539)

ข้อค้นพบงานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนิสิตพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตพลศึกษามีบุคลิกภาพด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เครียด คร่ำเคร่งและช่างสงสัย ชอบทดลอง มีอิสระเสรี วิตกกังวล สามารถพึ่งพาตนเอง อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีบุคลิกภาพ ด้านสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ การกล้าแสดงออก ความมีมโนธรรม การกล้าเผชิญ จิตใจอ่อนโยน จินตนาการและการควบคุมตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนบุคลิกภาพความร่าเริงตลอดทั้งสัปดาห์ และการคิดการตัดสินใจอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (นิตยา แก้วเล็ก. 2538)

และผลการศึกษาศักยภาพต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ พบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์โดยรวมมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูในระดับสูง และมีความพึงพอใจต่อประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม นิสิตทุกคนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (วัลนิภา พักเปีย. 2539)

4. การศึกษาสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

ผลการศึกษาเจตคติที่มีต่อมหาวิทยาลัยของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตทั้งระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา มีเจตคติต่อมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน คณาจารย์ ผู้บริหาร อยู่ในระดับมากและระดับดี ส่วนด้านอาคารสถานที่และการบริการอยู่ในระดับน้อย หรือไม่ดี เพราะมีปัญหาเรื่องอาคารสถานที่คับแคบ ห้องไม่เพียงพอ สกปรก และการบริการล่าช้า เจ้าหน้าที่ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น (อังคณา สายยศ. 2539) ส่วนการศึกษابรรยากาศการเรียนการสอนตามทัศนะของนิสิตและอาจารย์ พบว่า นิสิตและอาจารย์ มีความเห็นว่บรรยากาศการเรียนการสอนโดยทั่วไปเป็นที่น่าพอใจ แม้ว่าจะมีบรรยากาศบางด้านควรมีการปรับปรุงแก้ไขอยู่บ้าง กล่าวคือ การสอนทางด้านบริการวิชาการ และด้านอาคารสถานที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ส่วนอาจารย์ทุกคนมีความเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอนในด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการสำหรับอาจารย์กับนิสิต ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับที่น่าพอใจมากกว่าด้านอื่น ๆ (พิมพ์ศรี เปานิล. 2530)

สำหรับผลการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านบุคลิกภาพ และพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้นและตัวนิสิตโดยทั่วไปอยู่ในระดับดี มีลักษณะเด่นคือ การแต่งกาย การตั้งใจเรียน และมนุษยสัมพันธ์ ความสนใจในการสอนของอาจารย์ สำหรับสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านบุคลิกภาพและพฤติกรรมของอาจารย์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีแต่ด้อยทางด้านเทคนิคและวิธีสอน (อรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์. 2532) และสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา ในทัศนะของนิสิตและอาจารย์พบว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

แต่อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย สภาพแวดล้อมด้านการบริหารทุกเรื่อง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และสภาพแวดล้อมด้านห้องน้ำ ห้องส้วมมีความเหมาะสมในระดับน้อย (ขนิษฐา เกื้อมี. 2530)

ในการศึกษาทัศนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อวิชาชีพและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พบว่า อาจารย์มีทัศนะต่อวิชาชีพและสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล และความผูกพันกับสถาบันและความพึงพอใจในงานของอาจารย์ พบว่า อาจารย์มีความพึงพอใจในงานด้านลักษณะงาน รายได้ ความมั่นคงและความก้าวหน้า และมีความพึงพอใจในด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างน้อยและน้อยกว่าด้านอื่นทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นห้องเรียน ห้องปฏิบัติงาน ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องพักอาจารย์ โดยเฉพาะความไม่เพียงพอของอุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนความไม่สะดวกในการที่จะนำมาใช้ด้วย (มาลินี แซ่เตื่อง. 2534 ; อังคณา โกสิยส์สวัสดิ์. 2534) สำหรับปัจจัยที่สัมพันธ์กับความผูกพันต่อสถาบันของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีความผูกพันต่อสถาบันอยู่ในระดับสูง นิสิตที่มีอายุมาก (สูงกว่า 21 ปี) มีความผูกพันต่อสถาบันอยู่ในระดับสูงกว่านิสิตที่มีอายุน้อย (ต่ำกว่า 21) นิสิตที่ได้รับคัดเลือกเข้าศึกษาในประเภทโควต้าพิเศษมีความผูกพันต่อสถาบันสูงกว่านิสิตที่ได้รับคัดเลือกเข้าศึกษาในประเภทสอบคัดเลือกร่วมของทบวงมหาวิทยาลัย (วชิระ ชาวหา. 2534)

และระบบฐานข้อมูลห้องเรียนเพื่อการเรียนการสอน พบว่า มหาวิทยาลัยมีระบบฐานข้อมูลห้องเรียนทั้งระบบบนเครื่องซูเปอร์มินิคอมพิวเตอร์และระบบบนเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ช่วยในการจัดตารางเรียน ตารางสอนในส่วนของการจัดสรรห้องเรียน ทราบปริมาณการใช้ในแต่ละห้องเรียน และสามารถเรียกค้นห้องเรียนที่ว่างเพื่อนำไปจัดสรรใช้ในกิจกรรมหรือรายวิชาอื่น ๆ ได้เต็มที่ (ศิรินุช เทียนรุ่งโรจน์. 2534)

5. ด้านการให้บริการห้องสมุด

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุด พบว่า นิสิตเห็นประโยชน์ในการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ในระดับมาก แต่มีความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะในการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ค่อนข้างต่ำ (นันทพร สุขโสภณ. 2536)

ส่วนที่มีความต้องการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์และนิสิต มีปัจจัยมาจากการบริหารงานใน

หน่วยงาน เช่น โสตทัศนูปกรณ์ และโสตทัศนวัสดุ ด้านบุคลากร ด้านบริการและด้านการประชาสัมพันธ์ สำหรับอาจารย์มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ด้านประชาสัมพันธ์สูงสุด ส่วนนิสิตมีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ด้านบุคลากรสูงสุด (อัครเดช อุดมชัชวาล. 2539)

และความคิดเห็นของผู้ใช้และบุคลากรห้องสมุด “อาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ” มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและเป็นนิสิตปริญญาตรี เข้าใช้ห้องสมุดทุกวันโดยเฉลี่ยครั้งละ 2 - 3 ชั่วโมง โดยมีจุดประสงค์เพื่อค้นคว้าและยืมหนังสือ ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของห้องสมุดโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางและระดับมากไม่ต่างกันมากนัก ยกเว้นในเรื่องบริการหุ้่ง นิสิตปริญญาตรีมีความพึงพอใจในระดับน้อย (อัญชลี อำนาจธรรมและคณะ. 2534)

กลุ่มที่ 3 ด้านการวิจัย

งานวิจัยด้านการวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 7 เรื่อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิิตภาพการวิจัย พบว่า เหตุผลหรือแรงจูงใจในการทำวิจัยของอาจารย์ใน “เชิงพัฒนาดนเอง” ที่สำคัญ ได้แก่ ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อเสียง เกียรติยศ การยอมรับ ยกย่อง รายได้ ค่าตอบแทน เป็นต้น ใน “เชิงพัฒนาวิชาการ” ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น อยากทราบ สนใจใคร่รู้ เพื่อนำผลมาใช้ในการเรียนการสอน พัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอน แสวงหาความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อมูลใหม่ ๆ เพื่อตอบคำถามปัญหา ข้อสงสัย ข้อข้องใจ ได้แก่ เพื่อประโยชน์ต่อสังคม เพื่อแก้ปัญหาพัฒนาประเทศ เป็นภาระหน้าที่ของอาจารย์ เป็นความรับผิดชอบ เพื่อชื่อเสียงของหน่วยงานมหาวิทยาลัย เป็นต้น (สมใจ จิตพิทักษ์. 2531)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำวิจัยของอาจารย์ที่เคยทำวิจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะของงาน ความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำวิจัยของอาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน สภาพการทำงาน การปกครองบังคับบัญชา นโยบายและการบริหารเงินที่ได้รับ และการได้รับความยอมรับนับถือ (พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์. 2530)

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการผลิตผลงานวิจัย ได้แก่ ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ด้านวุฒิทางการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ระยะเวลาในการทำวิจัย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ

ปัจจัยแรงจูงใจภายใน ได้แก่ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จในงานวิจัย ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน และความสามารถผลิตผลงานวิจัย (สุชาดา ปภากจน์. 2538)

ส่วนปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการทำวิจัยของอาจารย์ที่สำคัญ ได้แก่ ขาดเงินทุนสนับสนุน ไม่มีเวลา สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานได้เพียงพอ ขาดบุคลากรช่วยเหลือในการทำวิจัย ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน เป็นต้น ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภารกิจของอาจารย์ คือ การพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย และการพัฒนาองค์กร รวมทั้งการพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การจัดหาแหล่งเงินทุนให้ทั้งภายในและต่างประเทศ มีเครื่องมือเครื่องใช้ มีห้องพักที่เป็นสัดส่วนที่จะทำให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (สมใจ จิตพิทักษ์. 2531 ; โชติ เพชรชื่น. 2537)

4. ผลการศึกษาความต้องการการบริการออกกำลังกายของบุคลากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า (1) ด้านสถานที่ออกกำลังกายตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม อยู่ใกล้ไปมาได้สะดวก อุปกรณ์พลศึกษาที่เพียงพอตามสัดส่วนกับจำนวนผู้ใช้บริการ และอุปกรณ์กีฬาที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (2) ด้านกิจกรรมการออกกำลังกาย ได้แก่ กิจกรรมประเภทเทเบิลเทนนิส วัยน้ำ แบดมินตัน เปตอง กีฬาสุขภาพบริหาร เทนนิส และกิจกรรมเข้าจังหวะ (3) ด้านการทดสอบสมรรถภาพทางกาย ได้แก่ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกายมีเพียงพอ และได้มาตรฐาน มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายของบุคลากรเป็นประจำ (4)ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ได้แก่ ต้องการบุคลากรที่มีมนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ และ (5) ด้านวิชาการ ได้แก่ ต้องการหนังสือ ตำรา เอกสาร หรือคู่มือเกี่ยวกับการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (สุปราณี ขวัญบุญจันทร์. 2534)

5. ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และบางเขน (เมธินี ตั้งตรงไพโรจน์. 2533) พบว่า นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่มีเจตคติต่อโรคเอดส์อยู่ในระดับดี และพบว่า อาจารย์และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ การป้องกันและการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการเพิ่มโรคเอดส์ มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ส่วนในเรื่องเกี่ยวกับผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี มีพฤติกรรมหรือโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อและการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันและการปฏิบัติงาน เพื่อหลีกเลี่ยงการเป็นโรคนี้นั้นมีความรู้ต่ำ (จุฑามาศ เทพชัยศรี. 2537)

กลุ่มที่ 4 ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

งานวิจัยด้านการบริการวิชาการแก่สังคมที่นำมาวิเคราะห์มีทั้งหมด 1 เรื่อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากการสำรวจการติดเชื้อในระบบทางเดินอาหารของผู้ประกอบการอาหารในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า มีเชื้อปรสิตหรือแบคทีเรียในอุจจาระของผู้ประกอบการอาหาร อาจจะแพร่กระจายโรคอุจจาระร่วงไปสู่ผู้บริโภค การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นประโยชน์ในการช่วยให้คำแนะนำด้านสุขภาพที่ถูกต้องและให้เห็นความสำคัญของการตรวจอุจจาระในผู้ประกอบการอาหารในมหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิต และบริษัทห้างร้านทุกแห่ง เพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายโรคไปสู่ผู้บริโภคต่อไป (โกศล รุ่งเรืองและคณะ. 2535)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในทศวรรษที่ผ่านมา มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาลักษณะรูปแบบงานวิจัยและวิเคราะห์ข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการบริหาร การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่ได้จัดทำในช่วงปี พ.ศ. 2530-2539

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดทำขึ้นโดยอาจารย์ ข้าราชการ และนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และจากบุคคลของหน่วยงานอื่นในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2530-2539 จำนวนทั้งสิ้น 111 เรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสำรวจเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบงานวิจัย

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสำรวจเกี่ยวกับข้อค้นพบจากผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลจากส่วนที่เป็นการวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบงานวิจัย วิเคราะห์โดยวิธีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของข้อมูลแต่ละรายการ และเสนอในลักษณะของความเรียงหรือการบรรยาย
2. ข้อมูลส่วนที่เป็นการวิเคราะห์ข้อค้นพบจากผลการวิจัย วิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และเสนอในลักษณะของความเรียงหรือการบรรยาย
3. ข้อสังเกตภาพรวมของงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาดังนี้เป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ลักษณะรูปแบบงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สรุปลักษณะรูปแบบงานวิจัยที่สำคัญ ดังนี้

1. ผู้ผลิตผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.36 เป็นนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญาในหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต รองลงมาเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยได้ผลิตผลงานวิจัยร้อยละ 34.23 และข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งสายงานให้บริการทางวิชาการ ข้าราชการสายบริหารและธุรการร้อยละ 5.41 สำหรับแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย แหล่งทุนที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยส่วนใหญ่ได้จากหน่วยงาน ราชการ รองลงมาใช้ทุนส่วนตัว สำหรับแหล่งทุนที่ได้รับจากบริษัท และเอกชน มีงบประมาณให้ น้อยมากเพียงร้อยละ 1.80 และ 0.90 เท่านั้น

2. ลักษณะของเนื้อหางานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็น งานวิจัยด้านการเรียนการสอนมากที่สุด ร้อยละ 50.45 รองลงมาเป็นงานวิจัยด้านการบริหาร ร้อยละ 44.14 งานวิจัยด้านการวิจัย ร้อยละ 2.70 และงานวิจัยด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ร้อยละ 2.70

3. จำนวนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยสรุปในช่วง 5 ปีหลัง คือ ปี พ.ศ. 2535-2539 มีจำนวนร้อยละ 39.61 ของงานวิจัยทั้งหมด ในขณะที่ช่วง 5 ปีแรก คือ ปี พ.ศ. 2530-2534 มีจำนวนงานวิจัยถึงร้อยละ 60.36 จำนวนงานวิจัยในช่วง 5 ปี หลังมีน้อยเป็น ประมาณ 1 เท่าของช่วงเวลา 5 ปีแรก

4. จากการวิเคราะห์ถึงจุดประสงค์ พบว่า เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญา ร้อยละ 60.36 เป็นผลงานทางวิชาการร้อยละ 29.73 แก้ปัญหาในการทำงาน ร้อยละ 9.01 และเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษา ร้อยละ 0.90 สำหรับประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย พบว่า ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 55.86 พัฒนาการเรียนการสอน ร้อยละ 31.53 และการพัฒนาหลักสูตร ร้อยละ 12.61 ส่วน คุณค่าจากการวิจัยนั้น ได้แนวทางในการทำงานร้อยละ 44.14 รองลงมานำไปใช้ในการวางแผน ปฏิบัติงานร้อยละ 30.63 ใช้ปรับปรุงสภาพการทำงานได้ ร้อยละ 22.52 และเป็นประโยชน์ในการ พัฒนามหาวิทยาลัยร้อยละ 2.70

5. ลักษณะและการออกแบบการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร้อยละ 90.99 เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณหรือเชิงสำรวจ ร้อยละ 9.91 จัดเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ งาน วิจัยเชิงทดลองและงานวิจัยเอกสาร การใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรในพื้นที่ มศว ประสานมิตรมากที่สุด คือ ร้อยละ 77.48

สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็น ผู้บริหาร อาจารย์ ข้าราชการ นิสิตนักศึกษาและนักเรียนของมหาวิทยาลัย และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ปรากฏว่าร้อยละ 72.07 ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนมาก ร้อยละ 93.69 จะทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

6. ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ส่วนมากเกี่ยวข้องกับระดับมหาวิทยาลัย ร้อยละ 94.59 รองลงมาคือระดับประถมศึกษา ร้อยละ 4.50 และระดับก่อนประถมศึกษา ร้อยละ 0.90

7. ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่งานวิจัยใช้ศึกษา ส่วนมากศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 89.16 และน้อยที่สุดศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างทุติยภูมิ ปฐมภูมิ และทั้งสองประเภทควบคู่กัน (ร้อยละ 6.31, 3.60 และ 0.90) ส่วนวิธีการสุ่มตัวอย่าง ส่วนมากใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ร้อยละ 29.73 รองลงมา คือสุ่มจากการใช้ประชากรทั้งหมด ร้อยละ 22.52 การสุ่มแบบง่าย ร้อยละ 18.92 การสุ่มในลักษณะอื่น ๆ ร้อยละ 16.22 และการสุ่มแบบเจาะจงน้อยที่สุด ร้อยละ 12.61

8. ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนมากใช้สถิติค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ 54.95 รองลงมาคือการใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ 18.02 ค่าสถิติอื่น ๆ ร้อยละ 15.32 ค่าร้อยละเพียงอย่างเดียว ร้อยละ 7.21 และค่าร้อยละกับค่าเฉลี่ย ร้อยละ 4.50 และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ส่วนมากใช้ค่า t-test ร้อยละ 28.83 รองลงมาไม่มีการทดสอบ ร้อยละ 27.03 ใช้ค่า t-test และ ค่า f-test ร้อยละ 18.92 และทดสอบในลักษณะอื่น ๆ ร้อยละ 11.71

9. วิธีการนำเสนอรายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร้อยละ 90.99 เป็นงานวิจัยที่ใช้การนำเสนอในลักษณะการบรรยายประกอบตาราง การนำเสนอ ในลักษณะบรรยายเพียงอย่างเดียว ร้อยละ 6.31 และบรรยายประกอบแผนภูมิ ร้อยละ 2.70

สำหรับการเผยแพร่งานวิจัยส่วนใหญ่มีการเผยแพร่จากสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มากที่สุดร้อยละ 80.18 รองลงมาคือ ฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ร้อยละ 13.51, 4.50 และ 1.80)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. ด้านการบริหาร

งานวิจัยด้านการบริหารงานที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 33 เรื่อง แบ่งเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป จำนวน 8 เรื่อง ด้านบทบาทของหัวหน้าภาควิชา จำนวน 4 เรื่อง ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 5 เรื่อง ด้านงบประมาณ จำนวน 7 เรื่อง ด้านนโยบายและแผน จำนวน 3 เรื่อง ด้านการบริการแก่นิสิต จำนวน 6 เรื่อง สรุปข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

1.1 การบริหารทั่วไป พบว่า พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรมีการปรับปรุงใหม่ให้เป็นไตรภาคี และการได้มาซึ่งผู้บริหารต้องมีทั้งคุณภาพ ความรู้ และทักษะของการบริหาร ในส่วนของบทบาทของหัวหน้าสำนักงานอธิการบดีในการบริหารงาน รองอธิการบดี และผู้อำนวยการกอง มีความเห็นว่า บทบาทของหัวหน้าสำนักงานอธิการบดีในด้านการบริหารงานทั่วไป ควรทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอธิการบดีในด้านประสานและรับนโยบายของผู้บริหารไปถ่ายทอดให้ผู้ปฏิบัติระดับกอง ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ คู่มือการไหลเวียนของงานในเรื่องต่าง ๆ จากผู้บริหารและประสานงานระหว่างคณะ สถาบันและสำนัก และเป็นผู้อำนวยความสะดวก/เป็นที่ปรึกษาในสำนักงานอธิการบดี

สำหรับสภาพแวดล้อมในการทำงานและเพื่อนร่วมงานมีความท้าทาย ไม่น่าเบื่อหน่ายอยู่ในระดับปานกลาง ปริมาณคนและงาน ตลอดจนสภาพของห้องทำงานยังไม่สอดคล้องต่อการปฏิบัติงาน และพบว่าผู้บังคับบัญชายังขาดทักษะด้านการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งและการให้เป็นธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน

ส่วนการปฏิบัติงานของฝ่ายกิจการนิสิต ได้ปฏิบัติงานต่ำกว่าเกณฑ์ทุกด้าน ในงานบริหารและธุรการ งานสวัสดิการ งานแนะแนว งานทุนการศึกษา งานกิจกรรมนิสิตและงานวินัยนิสิต

1.2 บทบาทของหัวหน้าภาควิชาพบว่า หัวหน้าภาควิชามีบทบาทด้านการสอน การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป โดยส่วนรวมต่ำกว่าเกณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนยังขาดประสบการณ์ในการบริหารงาน ขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน และไม่พอใจในการดำรงตำแหน่ง

สำหรับคณบดี หัวหน้าภาควิชาและคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความต้องการให้พัฒนาคุณลักษณะของหัวหน้าภาควิชาในด้านความเป็นผู้นำ ทักษะในการบริหารงาน และด้านวิชาการ ตลอดจนสมรรถภาพที่ควรฝึก ได้แก่ ความสามารถในการสร้างสรรค์ ความสามารถในการจูงใจเพื่อนร่วมงาน ความสามารถในการกำหนดระบบพิจารณาความดีความชอบและความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงานในภาควิชา

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ผู้บริหารและคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเห็นด้วยต่อการมีหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความดีความชอบในการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ และมีความเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินข้าราชการสาย ข. และสาย ค. เพื่อพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี

สำหรับผู้ประเมินและผู้รับประเมินมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเห็นด้วยต่อการมีหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินเพื่อเลื่อนข้าราชการ สาย ข. และสาย ก. ขึ้นดำรงตำแหน่งเงินเดือนที่สูงขึ้น

ในด้านข้าราชการ สาย ข. มีความพึงพอใจน้อยในปัจจัยด้านเงินเดือน สวัสดิการ โอกาสความก้าวหน้าและการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และข้าราชการสาย ก. มีความพึงพอใจปานกลาง ในด้านลักษณะงาน รายได้ ความมั่นคง และโอกาสก้าวหน้าทางวิชาการ การไปฝึกอบรมและดูงานภายในและต่างประเทศ ด้านการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ การปฏิบัติ และการวิจัย แต่มีความพึงพอใจน้อยต่อนโยบายและการบริหารงานของมหาวิทยาลัย

ปัญหาที่ว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับต่ำ และมีการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ โปรแกรมการจัดฐานข้อมูล และการค้นคืนข้อมูลจากฐานข้อมูล CD-ROM และกลุ่มผู้มีประสบการณ์สูง ปานกลางและต่ำ มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศด้านทัศนคติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.4 ด้านงบประมาณ

1.4.1 งบประมาณแผ่นดิน พบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลางต่อกระบวนการงบประมาณ ด้านการขอตั้งงบประมาณ ด้านการขอเงินประจำงวด และด้านการใช้จ่ายงบประมาณ สำหรับในด้านการวิเคราะห์ต้นทุนทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เฉพาะในแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตในปีงบประมาณ 2538 มีการจ่ายเงินงบประมาณคิดเป็นสัดส่วนงบประมาณแผ่นดินต่อเงินนอกงบประมาณ เท่ากับ 89 : 11 ขณะที่ได้จ่ายเงินงบประมาณสูงสุดคือคณะแพทยศาสตร์ และได้จ่ายเงินงบประมาณต่ำ ที่สุดคือคณะศิลปกรรมศาสตร์

ปัญหาที่พบว่าการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2527-2534 มีความสูญเสียในการผลิตบัณฑิตในลักษณะการออกกลางคันเพียงลักษณะเดียว คิดเป็นค่าใช้จ่ายซึ่งรัฐเสียไปเป็นจำนวนเงินเฉลี่ยปีละ 12,595,438 บาท

1.4.2 งบประมาณเงินรายได้ พบว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินมีความเห็นแตกต่างกันในระดับมากต่อการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยมีการบริหารเงินรายได้ในเชิงปฏิบัติไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้ประมาณการไว้ทั้งในด้านรายรับและรายจ่าย ตลอดจนไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพื่อการเรียนการสอนไม่ถึงร้อยละ 60 ส่วนรูปแบบการหารายได้เพื่อการพึ่งตนเองของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ควรมีรูปแบบการหารายได้จากทรัพย์สิน จากเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัย

เรียกเก็บ การหารายได้จากการบริการวิชาการ การหารายได้จากเงินที่ได้รับบริจาค และการหารายได้จากการพัฒนาแหล่งรายได้อื่น

ปัญหาที่พบว่าการปฏิบัติงาน: ผลิตตามระเบียบสำนักงานรัฐมนตรี ว่าด้วยการ พ.ศ.2521 มีปัญหาในระดับปานกลางถึงมาก สาเหตุเนื่องมาจากความบกพร่องของระเบียบปฏิบัติและจากผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจและไม่พยายามศึกษา

ในด้านผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารมีความเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อสถานภาพและบทบาทของหน่วยตรวจสอบภายในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านการตรวจสอบ ด้านการให้คำปรึกษา และด้านการให้ความสนับสนุน

1.5 ด้านนโยบายและแผน

พบว่า เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างพุทธศักราช 2531-2540 ด้านบริหารควรบูรณาการวิทยาเขตที่อยู่ส่วนกลางและยกฐานะวิทยาเขตภูมิภาคเป็นมหาวิทยาลัยอิสระการผลิตบัณฑิตควรเน้นสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนการผลิตบัณฑิตทางศึกษาศาสตร์ควรเน้นระดับบัณฑิตศึกษา ลักษณะบัณฑิตควรเน้นผู้นำสังคม คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และมีความเข้าใจท้องถิ่น การวิจัยควรเน้นการวิจัยประยุกต์และการวิจัยบริสุทธิ์ควบคู่กัน การบริการวิชาการควรทำในลักษณะการศึกษาตลอดชีวิต การจัดศูนย์ความรู้ในรูปของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมควรส่งเสริมการพัฒนาจิตใจ การสร้างเอกลักษณ์และค่านิยมในวัฒนธรรมไทย

ปัญหาที่พบว่าบุคลากรมีเจตคติต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านการจัดการศึกษาด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ และด้านกิจการนิสิต บุคลากรมีเจตคติที่เป็นกลาง คือ มีแนวโน้มที่จะไม่สนับสนุน ไม่คัดค้านต่อมหาวิทยาลัยด้านการบริหารการศึกษา ด้านการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

1.6 ด้านการให้บริการแก่นิสิต

พบว่า นิสิตมีความต้องการการบริการจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการกำหนดลงทะเบียนที่แน่นอน การแจ้งผลการเรียนอย่างรวดเร็ว ปรับระบบการใช้ห้องสมุดที่ทันสมัย ทุนการศึกษาและการวิจัย การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ จัดบริการแนะแนวอาชีพ และบริการสุขภาพอนามัย

2. ด้านการเรียนการสอน

งานวิจัยด้านการเรียนการสอนที่นำมาวิเคราะห์มีทั้งหมด จำนวน 37 เรื่อง แบ่งเป็น งานวิจัยเกี่ยวกับด้านการประเมินหลักสูตร จำนวน 13 เรื่อง ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 เรื่อง ด้านการเรียนการสอน จำนวน 11 เรื่อง สภาพแวดล้อมด้านการเรียน จำนวน 8 เรื่อง และด้านการให้บริการห้องสมุด จำนวน 2 เรื่อง สรุปข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

2.1 การประเมินหลักสูตร

2.1.1 ระดับปริญญาตรี

พบว่า การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป สามารถพัฒนานิสิตร้อยละ 78 ให้มีลักษณะบัณฑิตที่สมบูรณ์ตามเป้าหมายของหลักสูตร คือ สามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างมีระบบ และเป็นผู้มีเหตุผล ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรม

ในส่วนการประเมินหลักสูตร การศึกษาบัณฑิต วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วิชาเอกพลศึกษาและวิชาเอกสุขศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปัญหาที่พบในการนำหลักสูตรไปใช้ ส่วนใหญ่จะประสบปัญหา คือ

1. วัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร
2. เนื้อหา วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน และวิชาเอกบางวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันทั้ง

ในหมวดวิชาและต่างหมวดวิชา

3. กระบวนการเรียนการสอน ยังไม่เหมาะสมทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมการส่งเสริมความรู้และทักษะ อาจารย์มีข้อควรปรับปรุง ได้แก่ การใช้ความเสมอภาคแก่นิสิต ความรับผิดชอบเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน ความประพฤติ และความมั่นคงทางอารมณ์ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริการต่าง ๆ ให้คำปรึกษาส่วนตัว และการจัดตารางเพื่อให้นิสิตเข้าพบ ระยะเวลาการฝึกงานไม่เพียงพอที่จะทำให้ นิสิตมีประสบการณ์ ด้านการจัดตารางสอนแต่ละเทอมไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทะเบียนวิชาเลือกนิสิตไม่มีโอกาสเลือกวิชาโดยอิสระ รายวิชาที่สมควรบรรจุไว้ในหลักสูตรเพิ่มเติม ได้แก่ วิชาคอมพิวเตอร์และการพัฒนาบุคลิกภาพ

4. การวัดและประเมินผล ยังขาดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนมุ่งเน้นวัดความจำและเนื้อหา มากกว่าความคิดสร้างสรรค์

2.1.2 ระดับปริญญาโท

การประเมินหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต (สาขาการมัธยมศึกษา วิทยาศาสตร์ศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา และบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) ปัญหา ที่พบในการนำหลักสูตรไปใช้ ส่วนใหญ่จะประสบปัญหา คือ โครงสร้างหลักสูตร ด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาจำนวนหน่วยกิต และกระบวนการเรียนการสอน เนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์ตรง วิชาเลือกเสรีและอุปกรณ์การเรียนการสอน ต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยกับยุค และความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ส่วนจำนวนอาจารย์และคุณภาพของอาจารย์ประจำที่มีอยู่จริงยังขาดความพร้อมและความเหมาะสมกับเกณฑ์มาตรฐาน

สำหรับการติดตามผลของหลักสูตรมหบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่มีความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอน การผลิตตำราและแบบเรียน คู่มือการบริหารงบประมาณ และทักษะในการวางแผน ส่วนสถานภาพการทำงานของบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา พบว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ในด้านการพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการวัดผลการเรียนการสอน และเนื้อหาส่วนใหญ่ทันสมัย

ส่วนการติดตามผลมหบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดี และในส่วนการจัดห้องปฏิบัติงานศิลปะได้อย่างสะอาด สะดวก ปลอดภัยในการปฏิบัติงานมีค่าน้อยที่สุด

2.2 การวัดและประเมินผล

พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะของนิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 4 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทดลองใช้วิธีสอนพบว่า การสอนวิชาทักษะทางการแพทย์ที่ไม่ซับซ้อนอาจนำวิธีสอนที่ใช้การสอนสาธิต โดยผู้สอนปกติได้ จะช่วยประหยัดเวลาและลดค่าใช้จ่ายในการเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ

ส่วนการศึกษาความเที่ยงตรงในการสอบคัดเลือกนิสิตระดับปริญญาตรีปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปี 2538 พบว่า ผลการเรียนในปีแรกวิชาเอกการตลาดมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนเดิมมากกว่าผลการสอบวิชาเอก มากกว่าผลการสอบรวม และมากกว่าผลการสอบความถนัดและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทดลองสร้างโปรแกรมสำเร็จรูป Senex สำเร็จเป็นโปรแกรมแรกที่ใช้ในการประมวลผลสอบเข้าศึกษา และใช้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติของผู้เริ่มใช้คอมพิวเตอร์

2.3 การเรียนการสอน

ในส่วนของคุณภาพการสอนตามการประเมินของนิสิต พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ไม่แตกต่างกัน และมีประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า มีองค์ประกอบ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ เวลาของอาจารย์ที่ปรึกษาและเวลาของนิสิตไม่สัมพันธ์กัน ประสพการณ์กับวิชาการของนิสิต ได้แก่ ความรู้ด้านสถิติการวิจัย ความรู้ด้านการสร้างเครื่องมือ และความสามารถทางวิชาการของนิสิตมีค่อนข้างต่ำ และการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ปริมาณเอกสาร ตำรา เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีจำนวนน้อย

ส่วนปัญหาการฝึกสอนของนิสิตปีที่ 4 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปัญหาส่วนใหญ่ พบว่า ความยากลำบากในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และไม่สามารถสอนนักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ขาดความรู้ในการทำบันทึกการสอน ความยากลำบากในการดำเนินเนื้อหาวิธีสอนและการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้

สำหรับสาเหตุในการอ่านหนังสือของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิสิตมีเหตุผลในการอ่าน มีอิทธิพลที่เกิดจากภายใน ได้แก่ นิสิตมีเหตุผลในการอ่านหนังสือวิชาการ เพื่อให้ได้ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ การอ่านหนังสือสารคดี เพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้ตนเองในสาขาต่าง ๆ ให้กว้างขวาง การอ่านหนังสือพิมพ์ เพื่อให้ความรู้ทันต่อเหตุการณ์และมีอิทธิพลที่เกิดจากภายนอก นิสิตมีเหตุผลในการอ่านหนังสือวิชาการ เพราะอาจารย์ผู้สอนแนะนำให้อ่าน การอ่านหนังสือสารคดี และการอ่านหนังสือบันเทิงคดี เพราะหาอ่านได้ฟรี การอ่านหนังสือนิตยสาร เพราะในสิ่งพิมพ์นั้นมีเนื้อหาอยู่ในความสนใจของตนเอง

ปัจจัยที่เกี่ยวกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของการศึกษา จำนวนค่าใช้จ่ายต่อเดือน การหารายได้พิเศษ และสถานที่พักของนิสิต สำหรับปัจจัยสิ่งแวดล้อมของนิสิต ได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรม และประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมที่ต้องการเข้าร่วม

ส่วนด้านแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มีแรงจูงใจในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนเพื่อรู้ การติดต่อสัมพันธ์ การประกอบอาชีพ การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ การทำตามความคาดหวังของผู้อื่นและการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม

ปัญหาคุณลักษณะของนิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า อาจารย์มีทัศนคติต่อคุณลักษณะทางด้านวิชาการ และคุณลักษณะส่วนตัวของบัณฑิตที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และนิสิตมีทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ของผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา

สำหรับบุคลิกภาพของนิสิตพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตพลศึกษา มีบุคลิกภาพด้านการเข้าใจของผู้อื่น เครียด คร่ำเคร่งและช่างสงสัย ชอบทดสอบ วิตกกังวล สามารถพึ่งตนเอง อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีบุคลิกภาพด้านสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ การกล้าแสดงออก ความมีมโนธรรม การกล้าเผชิญ จิตใจอ่อนโยน จินตนาการและควบคุมตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนบุคลิกภาพความร่าเริง สดใญ่และการคิดการตัดสินใจอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ในส่วนของทักษะต่อวิชาชีพครูของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีทักษะต่อวิชาชีพครูในระดับสูง และมีความพึงพอใจต่อประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยในระดับมาก สำหรับประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมนิสิตทุกคนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

2.4 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนพบว่า บรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทักษะของนิสิตและอาจารย์มีความเห็นว่า บรรยากาศการเรียนการสอนโดยทั่วไปเป็นที่น่าพอใจ แม้จะมีบรรยากาศบางด้านควรมีการปรับปรุงแก้ไขอยู่บ้าง เช่น นิสิตคณะพลศึกษามีความเห็นว่า บรรยากาศการเรียนการสอนทางด้านวิชาการ และอาคารสถานที่ยังไม่น่าพอใจ ส่วนอาจารย์ทุกคณะมีความเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอนในด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการสำหรับอาจารย์กับนิสิต ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับที่น่าพอใจมากกว่าด้านอื่น ๆ

ในด้านเจตคติที่มีต่อมหาวิทยาลัยของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิสิตทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา มีเจตคติต่อมหาวิทยาลัยด้านการสอน คณาจารย์ ผู้บริหาร อยู่ในระดับมากหรือระดับดี ส่วนด้านอาคารสถานที่และการบริการอยู่ในระดับน้อยหรือไม่ดี

2.5 ด้านการให้บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ปัจจัยที่มีความต้องการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ของคณาจารย์และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีปัจจัยมาจากการบริหารงานในหน่วยงาน เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์มาก ที่สุด รองลงมาได้แก่ บุคลากร เพศ อายุและประสบการณ์ของผู้ใช้บริการห้องสมุด

ส่วนความคิดเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ในระดับมาก แต่มีความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะในการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ค่อนข้างต่ำ

3. ด้านการวิจัย

งานวิจัยด้านการวิจัยที่นำมาวิเคราะห์มีทั้งหมด จำนวน 7 เรื่อง สรุปข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

3.1 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตการวิจัย มีเหตุผลหรือแรงจูงใจในการทำวิจัยของอาจารย์ใน "เชิงพัฒนานตนเอง" ที่สำคัญ ได้แก่ ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อเสียง เกียรติยศ การยอมรับ ยกย่องรายได้ ค่าตอบแทน ส่วน "เชิงพัฒนาวิชาการ" ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น เพื่อนำผลมาใช้ในการเรียนการสอน พัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอน แสวงหาความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อมูลใหม่ ๆ เพื่อตอบคำถามปัญหา ข้อเสนอเป็นภาระหน้าที่ของอาจารย์ เป็นความรับผิดชอบเพื่อชื่อเสียงของหน่วยงานมหาวิทยาลัย

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำวิจัยของอาจารย์ที่เคยทำวิจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะของงาน ความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบและความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

3.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการผลิตผลงานวิจัย ได้แก่ ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ด้านวุฒิทางการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ระยะเวลาในการทำวิจัย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ ปัจจัยแรงจูงใจภายใน ได้แก่ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จในงานวิจัยด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน และความสามารถผลิตผลงานวิจัย ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานวิจัยของอาจารย์ที่สำคัญ ได้แก่ การขาดเงินทุนสนับสนุนไม่มีเวลา สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานได้เพียงพอ ขาดบุคลากรช่วยเหลือในการทำวิจัย ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน

3.3 ความต้องการการบริการออกกำลังกายของบุคลากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ด้านสถานที่ออกกำลังกายตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม อยู่ใกล้ไปมาได้สะดวก อุปกรณ์พลศึกษา ที่เพียงพอตามสัดส่วนกับจำนวนผู้ใช้บริการ และอุปกรณ์กีฬาที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ด้านกิจกรรมการออกกำลังกาย ได้แก่ กิจกรรมประเภทเทเบิลเทนนิส วูเลย์ บาสเกตบอล แบดมินตัน เปตอง ลีลาศ กายบริหาร เทนนิส และกิจกรรมเข้าจังหวะ ด้านการทดสอบสมรรถภาพทางกาย ได้แก่ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกายมีเพียงพอและได้มาตรฐาน มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายของบุคลากรเป็นประจำ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ได้แก่ ต้องการบุคลากรที่มีมนุษยสัมพันธ์มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ และด้านวิชาการ ได้แก่ ต้องการหนังสือ ตำรา เอกสาร หรือคู่มือเกี่ยวกับการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

3.4 นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่มีเจตคติต่อโรคเอดส์อยู่ในระดับดี และพบว่า อาจารย์และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ การป้องกันและการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการเพิ่มโรคเอดส์ มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องเกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี มีพฤติกรรมหรือโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อและการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันและการปฏิบัติงานเพื่อหลีกเลี่ยงการเป็นโรคนี้มีความรู้ต่ำ

4. ด้านบริการวิชาการแก่สังคม

งานวิจัยด้านการบริการวิชาการแก่สังคมที่นำมาวิเคราะห์มีจำนวน 1 เรื่อง สรุปข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

ผลการสำรวจการติดเชื้อในระบบทางเดินอาหารของผู้ประกอบการอาหารในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า มีเชื้อปรสิตหรือแบคทีเรียในอุจจาระของผู้ประกอบการอาหาร อันจะแพร่กระจายโรคอุจจาระร่วงไปสู่ผู้บริโภคได้

5. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเนื้อหาในลักษณะศิลปวัฒนธรรมนั้นยังไม่พบผู้ใดได้ทำการศึกษาไว้

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีข้อสรุปที่นำไปสู่การอภิปรายผล ดังนี้

1. ในด้านลักษณะรูปแบบงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจ

1.1 ผู้ผลิตผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่เป็นนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นรายงานการค้นคว้าวิจัยที่นิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแต่ละคนจะต้องทำ นับเป็นรายงานสำคัญส่วนหนึ่งของการรับปริญญาในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตและเป็นเครื่องแสดงถึงผลงานการวิจัยค้นคว้าที่มีสาระดีและความคิดริเริ่มเป็นเอกลักษณ์ แนวคิดทิศทางของผู้วิจัย (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2530 : 2-3 ; เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. 2541 : 12) และมีเพียงส่วนน้อย ที่เป็นงานวิจัยของอาจารย์และข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งสายงานให้บริการทางวิชาการ ข้าราชการสายบริหารและธุรการในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีข้อจำกัดหลายประการอันได้แก่ ไม่มีเวลาเพียงพอ ขาดแรงจูงใจในการทำวิจัย และขาดแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย นอกจากนี้วงการวิชาการของไทย ยังขาดการส่งเสริมการออกหนังสือวารสารทางวิชาการในการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สังคม การเผยแพร่ผลงานวิจัยซึ่งอยู่ในแวดวงจำกัด และอาจจะส่งผลทำให้อาจารย์และข้าราชการเห็นว่าไม่ได้รับการสนับสนุนในด้านนี้เท่าที่ควร

สำหรับแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย แหล่งทุนที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยส่วนใหญ่ได้จากหน่วยงานราชการ รองลงมาใช้ทุนส่วนตัว สำหรับแหล่งทุนที่ได้รับจากบริษัท และเอกชน มีงบประมาณให้น้อยมากเพียงร้อยละ 1.80 และ 0.90 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยไม่สอดคล้องกับความสนใจหรือวัตถุประสงค์ของแหล่งทุนและอาจเน้นประโยชน์เพื่อช่วยผู้บริหารสถาบันในการตัดสินใจไม่ชัดเจนนัก (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2527 : 2) ประกอบกับสถานะเศรษฐกิจของประเทศกำลังอยู่ในภาวะผันผวนอย่างมาก ส่งผลให้เกิดการขาดสภาพคล่องทางการเงินในเกือบทุกองค์กร การแสวงหาทุนจึงอาจเป็นปัญหาสำหรับนักวิจัยมากขึ้นเรื่อย ๆ

1.2 ลักษณะของเนื้อหางานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีเนื้อหาครอบคลุมภารกิจ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาด้านการบริหาร ด้านการวิจัย และด้านการบริการวิชาการแก่สังคม การศึกษาเนื้อหาในแต่ละด้านเป็นไปตามความสนใจ

และความถนัดของผู้ทำวิจัย โดยมุ่งศึกษาเฉพาะเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในมหาวิทยาลัย สามารถศึกษาได้หลายประเภท เช่น ความสัมพันธ์ ความต้องการ ความพึงพอใจทัศนะ คุณลักษณะ หลักเกณฑ์ การวิเคราะห์ การบริหาร ความคิดเห็น รูปแบบ สถานภาพ เจตคติการจัดบริการ การศึกษา การพัฒนา และการประเมิน อาจเป็นเพราะหัวข้อดังกล่าวเป็นการศึกษาสถาบันของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะสำคัญของการวิจัยสถาบัน (เยาเวดี วิบูลย์ศรี. 2535 : 5) นอกจากนี้การวิจัยยังได้ความรู้ไปตามศาสตร์สาขาต่าง ๆ หลายสาขา เช่น รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ จิตวิทยา บรรณารักษศาสตร์ บริหารการศึกษาและอุดมศึกษา เป็นต้น (สัจด์ อุทธานันท์. 2528 : 3 ; เตือนจิตต์ จิตต์อารี. 2536 : 1) แสดงว่าได้มีการนำหลักการ ทฤษฎี แนวคิดและความรู้จากศาสตร์สาขาต่าง ๆ มาศึกษา

1.3 จำนวนงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยสรุป ในช่วง 5 ปีแรก คือ ปี พ.ศ. 2530 - 2534 มีจำนวนงานวิจัยมากกว่าในช่วง 5 ปีหลังประมาณ 1 เท่า ของช่วงเวลา 5 ปีแรก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในช่วงระยะปี พ.ศ. 2530 - 2534 เป็นปีที่นิสิตสำเร็จการศึกษาค่อนข้างมากกว่าปีอื่น ๆ

1.4 จากการวิเคราะห์ถึงจุดประสงค์ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีลักษณะจุดประสงค์ เป็นการวิจัยประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการวิจัยประยุกต์นั้นมุ่งนำผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติงานหรือปรับปรุงสถาบันเป็นสำคัญ (Verma and Beard. 1981 : 18-21 ; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2527 : 2) โดยการนำทฤษฎีความรู้มาประยุกต์เพื่อสำรวจสภาพสังคมหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นมากกว่าเป็นการสร้างทฤษฎีหรือสร้างแนวความคิดใหม่ ๆ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ปรากฏการณ์ทางสังคมมีเงื่อนไขต่าง ๆ สลับซับซ้อนมากมาย คำอธิบายที่หาได้และใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมจึงอยู่ในรูปความเป็นไปได้เชิงทฤษฎีมากกว่าจะเป็นกฎเกณฑ์ และทฤษฎีที่สร้างขึ้นได้ต้องมีการวิจัยหลายครั้งหลายตัวแปร จึงจะสรุปเป็นทฤษฎีที่น่าเชื่อถือได้

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยได้พบว่า มีการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านเป็นแนวทางในการทำงานมากที่สุด รองลงมานำไปใช้ในการวางแผนการทำงาน และได้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงสภาพการทำงาน ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานโดยตรง

1.6 ลักษณะและการออกแบบการวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่ เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิธีเชิงสำรวจเป็นการศึกษาปัญหาอย่างกว้าง ๆ สามารถเก็บข้อมูลพื้นฐานได้จำนวนมากจากกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ทำให้เกิดความเข้าใจสภาพความเป็นจริง เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานที่กระทำอยู่ (เชิดศักดิ์ โฉวสินธุ์. 2522 : 136-137) ประกอบกับผู้วิจัยส่วนมากเป็นข้าราชการจึงทำวิจัยเพื่อค้นคว้าหาสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานในหน่วยงาน ที่ตนสังกัด เพื่อพัฒนาสถาบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (เยาเวดี วิบูลย์ศรี. 2535 : 4)

สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นผู้บริหาร อาจารย์ ข้าราชการ นิสิตนักศึกษาและนักเรียนของมหาวิทยาลัย อาจเป็นผลเนื่องมาจากเนื้อหาของการวิจัย ประเภทของการวิจัย และระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์ในส่วนที่เกี่ยวกับงานประจำที่ปฏิบัติอยู่ เพราะผู้ทำวิจัยส่วนใหญ่เป็นข้าราชการมาจากสถาบันการศึกษา และประชากรในมหาวิทยาลัยเป็นกลุ่มบุคคลที่จับต้องได้ง่าย ตลอดจนมีความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล (สุวิมล ว่องวาณิช. 2539 : 94) และนอกจากนี้อาจเป็นเพราะปัญหาสำหรับการวิจัยส่วนใหญ่เป็นปัญหาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยปรากฏว่าร้อยละ 72.07 ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าแบบสอบถามใช้เพื่อข้อมูลประเภทข้อเท็จจริง ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมปกติ และในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ นิยมใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ เพราะสะดวกและสามารถใช้วัดได้อย่างกว้างขวาง อันจะทำให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงทั้งในอดีต ปัจจุบัน และการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. 2522 : 65 ; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2527 : 99)

1.7 ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ส่วนมากเกี่ยวข้องกับระดับมหาวิทยาลัย และมีเพียงส่วนน้อยเป็นงานวิจัยระดับประถมศึกษาและระดับก่อนประถมศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าข้อมูลระดับมหาวิทยาลัยทำได้สะดวกและได้รับความร่วมมือด้วยดี อีกทั้งผู้วิจัยส่วนมากเป็นอาจารย์และข้าราชการ ย่อมต้องการทำวิจัยเพื่อค้นคว้าหาสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานในสถาบันการศึกษาที่ตนศึกษาอยู่ ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้ได้ทั้งในทางปฏิบัติและตามสภาพความเป็นจริง

1.8 ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่งานวิจัยใช้ศึกษา ส่วนมากศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง อาจเป็นเพราะว่า การทำวิจัยส่วนใหญ่ผู้วิจัยไม่สามารถศึกษาจากประชากรทั้งหมดได้ จึงต้องมีการสุ่มตัวอย่างหรือให้ได้ตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรที่ต้องการจะศึกษา และการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ลดระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย นอกจากนี้การเก็บข้อมูลในปริมาณจำกัด จะมีความเชื่อมั่นและถูกต้องแม่นยำมากกว่าเก็บข้อมูลในปริมาณมาก ๆ ด้วย (จุมพล สวัสดิยากร. 2520 : 174 ; เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. 2522 : 121)

1.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย เนื่องจากการวิจัยส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จึงมีการใช้สถิติบรรยายกับสถิติอ้างอิงควบคู่กัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง และต้องการสรุปข้อค้นพบจากการศึกษาไปยังกลุ่มของประชากร เช่น มีการใช้สถิติ

บรรยาย ส่วนมากใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รองลงมาใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการใช้สถิติอ้างอิง ส่วนมากใช้การทดสอบเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง (t-test, t-test และ f-test)

2. ในด้านข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจ

2.1 ด้านการบริหาร

2.1.1 การบริหารทั่วไป พบว่า อาจารย์และข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องการให้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้เป็นไตรภาคี และการได้มาซึ่งผู้บริหารต้องมีทั้งคุณภาพ ความรู้ และทักษะของการบริหาร อาจเป็นเพราะว่า ปริมาณงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งจัดขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 ได้เพิ่มมากขึ้น ทำให้โครงสร้างของมหาวิทยาลัยที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถรองรับภารกิจของมหาวิทยาลัยได้ และเกิดข้อจำกัดในการดำเนินงาน สมควรปรับปรุงโครงสร้างอำนาจและหน้าที่ และระบบบริหารงานของมหาวิทยาลัยเสียใหม่ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวในการบริหารงานสามารถให้บริการทางการศึกษาได้อย่างกว้างขวาง และสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการให้การศึกษา การส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง การสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ได้ตามวัตถุประสงค์ (ราชกิจจานุเบกษา. 2541 : 19) ในส่วนที่รองอธิการบดีและผู้อำนวยการกองมีความคิดเห็นว่าบทบาทของหัวหน้าสำนักงานอธิการบดีในการบริหารงานนั้น ควรทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอธิการบดีในด้านประสานและรับนโยบายของผู้บริหารไปถ่ายทอดให้ผู้ปฏิบัติระดับกอง ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบต่าง ๆ ของระบบราชการ ติดตามดูแล การไหลเวียนของงานในเรื่องต่าง ๆ จากผู้บริหารและประสานงานระหว่างคณะ สถาบันและสำนัก เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน การบริหารงานบุคคลควรทำหน้าที่เป็นตัวแทนของข้าราชการ เป็นผู้อำนวยการความสะดวก/เป็นที่ปรึกษาในสำนักงานอธิการบดี ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ อาจารย์ ข้าราชการ ลูกจ้าง นิสิตนักศึกษาและประชาชนทั่วไป จึงต้องการการบริหารจัดการในเชิงรุกเน้นพัฒนาป้องกันการเกิดปัญหา หรือแก้ปัญหาในงานประจำ ผู้บริหารระดับสูงจึงต้องมีผู้ช่วยปฏิบัติงานที่จะช่วยกลั่นกรองงานในลักษณะประจำ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมภารกิจและเป้าหมายของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย. 2536 : 1 ; ทบวงมหาวิทยาลัย. 2537 : 1)

สำหรับสภาพแวดล้อมในการทำงานและเพื่อนร่วมงานมีความท้าทาย ไม่น่าเบื่อหน่าย อยู่ในระดับปานกลาง ปริมาณคนและงาน ตลอดจนสภาพของห้องทำงานยังไม่สมดุลต่อการ ปฏิบัติงานและพบว่าผู้บังคับบัญชายังขาดทักษะด้านการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งและการให้ควา"เป็น ธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุหลายประการ ดังนี้

1. ในด้านทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็น เพราะหาปัญหาสภาพการพัฒนาวิชาการในมหาวิทยาลัยปัจจุบันเป็นสภาวะด้านหนึ่งที่จะต้องได้รับ การแก้ไขปรับปรุง เพื่อสถาบันอุดมศึกษามีประสิทธิภาพและคุณภาพยิ่งขึ้น ในทางบริหารและวิชาการ ปัญหาก็คือ สภาพการทำงานในมหาวิทยาลัยยังไม่เอื้อต่อการพัฒนาวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ในแง่ความมีเสรีภาพทางวิชาการอาจไม่ใช่สิ่งสำคัญเท่ากับการจัดสภาพการทำงานให้แก่บุคลากร ทุกประเภทที่จะเอื้อต่อการทำงาน ต่อการจูงใจให้บุคลากรเหล่านี้รักงาน รักสถาบันและมีจิตสำนึก ในการทุ่มเทความสามารถให้กับงานในหน้าที่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ปรากฏอยู่ไม่น้อยในสถาบันอุดมศึกษา ดังเห็นได้จากปัญหาการสูญเสียนักวิชาการระดับสูงให้แก่ภาคเอกชน ปัญหาจริยธรรมอาจารย์ก็ดี่ ล้วนแล้วสะท้อนให้เห็นว่างานพัฒนามหาวิทยาลัยจะไม่สามารถรุดหน้าไปได้ ถ้ากลไกสำคัญคือ บุคลากรขาดแรงจูงใจที่จะทุ่มเทกำลังกาย พลัสดติปัญญาให้แก่สถาบันของตนเองอย่างเต็มที่ (พจน์ สะเพียรชัย. 2532 : 91) ปัญหาดังกล่าวอาจมีทางแก้ไขให้เบาบางลงได้โดยทำให้บุคลากรเกิด ความพึงพอใจ ความผูกพันในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพราะความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่ใช่ขึ้น อยู่กับปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง แต่เกิดจากหลาย ๆ ปัจจัยประกอบกัน เช่น เงินเดือน ตำแหน่ง ความ สะดวกสบายในการทำงาน ความสัมฤทธิ์ผลในการทำงาน ความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน (สุ ภรณ์ ศรีพหล. 2519 : 1) สภาพแวดล้อมอย่างหนึ่ง อาจสำคัญที่สุดกับบุคคลหนึ่ง แต่อาจจะไม่จำเป็น นักกับอีกบุคคลหนึ่ง เช่น มีอาจารย์จำนวนมากที่สอนหนังสือเพราะความรักในงาน เขาเหล่านั้นจะอดทน อย่างมากที่จะได้ดำเนินต่อไป (จันทน์ สมประสงค์. 2522 : 115)

2. ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานนั้น อาจกล่าวได้ว่าความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม การ ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นภายในกลุ่มมีไม่มากนัก อาจเป็นเพราะว่าข้าราชการฝ่ายธุรการ ต่างมีความสามารถและวิธีการทำงานเฉพาะอย่าง เช่น แต่ละคนจะรับผิดชอบงานของตนให้สำเร็จ ลุล่วงไป ต่างคนต่างทำงานไป ไม่ค่อยมีการช่วยทำงานแทนกัน และระบบบริหารก็มีได้จัดระบบ ช่วยงานเพื่อให้ทำงานแทนกันได้ หรือฝึกงานของกันและกันเมื่อมีการทำงานกลุ่ม ซึ่งต้องแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ไม่ค่อยรับฟังกัน เพราะไม่คุ้นกับระบบช่วยกันทำงานและยึดถือระบบ เคยชิน จึงทำให้ความเป็นกลุ่มพวกเดียวกัน ความเชื่อถือศรัทธาจึงไม่ลึกซึ้งมากนัก จึงทำให้พบว่า เพื่อนร่วมงานมีความท้าทาย ไม่น่าเบื่อหน่ายอยู่ในระดับปานกลาง

3. ปริมาณคนและงาน ตลอดจนสภาพของห้องทำงานยังไม่สมดุลต่อการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานธุรการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่รอบรู้หลาย ๆ อย่าง อีกทั้งไม่สามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ ส่วนด้านงบประมาณก็พบว่าไม่เพียงพอที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดหาสิ่งต่าง ๆ มาไว้ใช้เพื่อให้การทำงานเกิดความคล่องตัวได้

4. ผู้บังคับบัญชายังขาดทักษะด้านการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งและการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน อาจเป็นเพราะว่าการแก้ปัญหาคำขัดแย้งต่าง ๆ ยังไม่เป็นไปด้วยดี ทำให้เห็นว่าไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกคน ความเห็นที่ปรากฏในลักษณะนี้อาจกล่าวได้ว่า ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการเหล่านั้นส่วนใหญ่จะเป็นนักวิชาการหรือนักวิชาชีพเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ บรรณารักษ์ ฯลฯ ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่มีใช้นักบริหารมืออาชีพ ที่ได้รับการฝึกฝนมาเพื่อการบริหารงานนั้น ๆ จึงอาจใช้ประสบการณ์และรูปแบบเก่า ๆ มาใช้ในการดูแลการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา และปรับสัมพันธภาพระหว่างหัวหน้างานและผู้ใต้บังคับบัญชาให้ดีขึ้นขณะเดียวกันก็ต้องเร่งรัดงานให้มีความก้าวหน้าและเป็นที่ยอมรับเป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แม้กระนั้นการแก้ปัญหาคำขัดแย้งอาจจะต้องยังไม่ถูกต้องตามหลักวิชาหรือตรงตามความคาดหวังของผู้บังคับบัญชา เพราะความขัดแย้งส่วนใหญ่จะเป็นความกระทบกระทั่งระหว่างกันด้วยเรื่องส่วนตัวเล็ก ๆ น้อย ๆ การทำงานระบบกลุ่มโดยวิธีการประชาธิปไตย อาจจะยังไม่เต็มรูป เพราะลักษณะงานกลุ่ม งานจะต้องร่วมกันคิดร่วมกันทำซึ่งมีไม่มากนักในทุก ๆ หน่วยงาน การทำงานกลุ่มดูเหมือนด้อยไปบ้าง

ส่วนการปฏิบัติงานของฝ่ายกิจการนิสิต ได้ปฏิบัติงานต่ำกว่าเกณฑ์ทุกด้าน ในงานบริหารและธุรการ งานสวัสดิการ งานแนะแนว งานทุนการศึกษา งานกิจกรรมนิสิตและงานวินัย นิสิตที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานไม่ตรงกับสายงาน มีวัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ ขาดงบประมาณในการสนับสนุน กฎระเบียบของทางราชการไม่เอื้ออำนวยต่องานบริหารที่ต้องการความรวดเร็ว และอาจมาจากบุคลากรขาดความรักสามัคคี ปฏิบัติงานล่าช้า มาทำงานสายกลับก่อนเวลา เก็บเรื่องค้างไว้เป็นเวลานาน ขาดความละเอียดรอบคอบ มีกิริยามารยาทที่ไม่สุภาพ ไม่มีการติดตามผล ขาดความริเริ่มสร้างสรรค์ ขาดความรับผิดชอบ หลีกเลียงงาน ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (ละออง วรรณโคตร. 2524 : 14 ; สมบัติ เทศน้อย. 2527 : 52-56)

2.1.2 บทบาทของหัวหน้าภาควิชา พบว่าหัวหน้าภาควิชามีบทบาทด้านการสอน การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป โดยส่วนรวมต่ำกว่าเกณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนยังขาดประสบการณ์ในการบริหารงาน อาจเป็นเพราะว่า พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 กำหนดให้มีหัวหน้าภาควิชาโดยแต่งตั้งจากคณาจารย์

ของมหาวิทยาลัย เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบงานของภาควิชา ซึ่งการได้มาซึ่งหัวหน้าภาควิชา นั้นกระทำโดยคณาจารย์ในแต่ละภาควิชาเป็นผู้เลือกอาจารย์ของภาควิชา นั้น ๆ มาหนึ่งคนเพื่อแต่งตั้ง อันเป็นการมอบหมายให้ผู้ทำหน้าที่สอน ทำหน้าที่บริหารอีกตำแหน่งหนึ่ง การมีภาระหน้าที่เพิ่มขึ้นหัวหน้าภาควิชาต้องพิจารณาระดับความสำคัญของทุกบทบาททุกด้านเพื่อปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายและความเป็นเลิศทางวิชาการ แต่หัวหน้าภาควิชาอาจคาดหวังสูงในบทบาทด้านการบริหาร เพราะเป็นบทบาทที่นอกเหนือความรู้ในสาขาวิชาที่ได้ศึกษามาโดยเฉพาะ หัวหน้าภาควิชาจึงมักทุ่มเทเวลาให้แก่งานบริหารมากกว่างานวิชาการ และมักเข้าใจว่าตนเองเป็นผู้บริหารมากกว่า แต่บทบาทด้านวิชาการนั้นก็ไม้อาจจะเลยได้เช่นเดียวกัน หัวหน้าภาควิชาจึงปฏิบัติหน้าที่สองด้านในเวลาเดียวกัน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2536 : 10 ; สำราญ สวนสวัสดิ์. 2527 : 70 ; Turner. 1974 : 6442-A)

สำหรับคณบดี หัวหน้าภาควิชาและคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความต้องการให้พัฒนาคุณลักษณะของหัวหน้าภาควิชาในด้านความเป็นผู้นำ ทักษะในการบริหารงาน และด้านวิชาการ ตลอดจนสมรรถภาพที่ควรฝึก ได้แก่ ความสามารถในการสร้างสรรค์ ความสามารถในการจูงใจเพื่อนร่วมงาน ความสามารถในการกำหนดระบบพิจารณาความดีความชอบ และความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงานในภาควิชา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในการบริหารมหาวิทยาลัยนั้นภาควิชาเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญต่อมหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการบริหาร สอน วิจัย บริการวิชาการแก่ชุมชน และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (รัศมี ภิบาลแทน. 2532 : 2) ภาควิชาจะเป็นหน่วยงานเดียวที่สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยได้แทบทั้งหมด เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ ของภาควิชาย่อมจะส่งผลโดยตรงมาสู่ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก การดำเนินงานของภาควิชาจึงเปรียบเสมือนกับเป็นระบบย่อยในระบบใหญ่ คือ ภาควิชาเป็นองค์กรย่อยในสถาบันนั่นเอง ซึ่งหัวหน้าภาควิชานอกจากจะต้องบริหารงานในภาควิชาที่รับผิดชอบอยู่ให้ไปสู่จุดหมายให้ได้แล้ว ยังต้องคำนึงถึงความสามารถในการปรับตัวเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของระบบใหญ่ ตลอดจนต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อการดำเนินงานของภาควิชา และที่สำคัญก็คือ ความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวทางวิชาการในสาขาของตน ซึ่งภาควิชาจะต้องปรับปรุงตัวเองอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพราะภาควิชาเป็นที่รวมของผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ เป็นที่รวบรวมของนักวิชาการชั้นสูงเฉพาะสาขาวิชา เป็นที่รวมของนักวิชาชีพชั้นสูงซึ่งได้ผ่านการศึกษาผ่านประสบการณ์ทางวิชาการในสาขาที่เป็นวิชาชีพชั้นสูงเป็นอย่างดี ด้วยสาเหตุดังกล่าว เพื่อช่วยแก้ปัญหาของสังคมและสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อม ความสามารถและความเชี่ยวชาญในงานวิชาการอย่างแท้จริงของคณะบุคคลในภาควิชา (ประสม สถาปิตานนท์. 2525 : 1 ; บุญเลิศ กลางใจ. 2533 : 19)

2.1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ผู้บริหารและคณาจารย์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มีความเห็นด้วยต่อการมีหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความดีความชอบในการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพิจารณาความดีความชอบที่ยุติธรรมควรจะ ต้องทำอย่างมีหลักเกณฑ์ มีวิธีการ มีเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีลักษณะ เหมาะสมกับงานแต่ละอย่าง เช่น การพิจารณาความดีความชอบที่ยุติธรรมนั้นขึ้นอยู่กับผู้ บริหารที่จะใช้วิธีการ กระบวนการและเครื่องมือที่จะประเมินผลการปฏิบัติงานให้เที่ยงตรงยุติ ธรรม โดยให้เป็นที่ยอมรับของผู้ถูกประเมินมากที่สุดและมีปัญหาการขัดแย้งให้น้อยที่สุด การที่ผู้ บริหารมีวิธีการและเครื่องมือที่ถูกต้องจะทำให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะ เป็นแนวทางนำไปสู่การ พิจารณา และตัดสินใจที่ยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย (ดิลก บุญเรืองรอด. 2520 : 24 ; ไพโรจน์ สิตปรีชา. 2523 : 48) และอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้มีการกระจายอำนาจในการประเมินผลการปฏิบัติ งานของคณาจารย์เพื่อให้ได้มาซึ่งผลของการพิจารณาความดีความชอบแก่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ได้ แก่ หัวหน้าภาควิชาด้วย บางหน่วยงานได้มีการกระจายอำนาจการพิจารณาไปถึงคณาจารย์ทุกคนใน หน่วยงานให้มีสิทธิ์เสนอชื่อบุคคลที่สมควรจะได้เลื่อนขั้นเงินเดือนด้วย ทำให้วิธีการพิจารณาความ ดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนเอื้อต่อระบบคุณธรรม จึงอาจเป็นสาเหตุให้วิธีการพิจารณาความ ดีความชอบในการเลื่อนขั้นเงินเดือนคณาจารย์เป็นไปตามความคาดหวังของคณาจารย์ที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการและผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินข้าราชการสาย ข. และสาย ค. เพื่อพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีนั้น อาจเป็นเพราะว่าการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็น กระบวนการที่สำคัญประการหนึ่งในระบบการบริหารงานบุคคล เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ บังคับบัญชาที่จะช่วยส่งเสริมการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ถ้าหากว่าการประเมินผลเป็นไป ตามระบบคุณธรรม จะช่วยลดข้อขัดแย้งในเรื่องการเลื่อนตำแหน่ง เสริมสร้างสามัคคีธรรม และ สร้างพลังร่วมของกลุ่ม ในอันจักช่วยการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ (สมพงษ์ เกษมสิน. 2526 : 164) ซึ่งการประเมินผลการปฏิบัติงาน ภายในระยะ เวลาที่กำหนดไว้อย่างแน่นอน ภายใต้การสังเกต จดบันทึกและประเมินโดยหัวหน้างาน โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นระบบและมีมาตรฐานระบบเดียวกัน มีเกณฑ์การประเมินที่มีประสิทธิภาพในทาง ปฏิบัติ ให้ความเป็นธรรมทั่วกัน (ชูศักดิ์ เทียงตรง. 2531 : 17) และเนื่องจาก ก.ม. มีมติให้ความ เห็นชอบในการปรับปรุงแบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย โดยมี แนวทางการประเมินการปฏิบัติงานของข้าราชการเพื่อให้มหาวิทยาลัยพิจารณากำหนดรูปแบบและรายละเอียดการประเมินผลการปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยได้เอง ให้สอดคล้องกับภารกิจของ มหาวิทยาลัยด้วย (ทพวงมหาวิทยาลัย, 2539 ข. ; เสถียร คามีสักดิ์. 2539 : 3)

สำหรับผู้ประเมินและผู้รับประเมินมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเห็นด้วยต่อการมีหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินเพื่อเลื่อนข้าราชการ สาย ข. และสาย ค. ขึ้นดำรงตำแหน่งเงินเดือนที่สูงขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ประเมินในฐานะผู้ควบคุมระเบียบเห็นว่าหลักเกณฑ์การประเมินนี้ได้จัดระบบการประเมินไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานแล้ว ส่วนผู้รับการประเมินในฐานะผู้ปฏิบัติตามระเบียบและมีส่วนได้รับผลประโยชน์เห็นว่าหลักเกณฑ์การประเมินนี้ยังมีข้อบกพร่องที่ควรมีการแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป และอาจเนื่องมาจากมาตรฐานของวิธีการประเมินที่กำหนดขึ้นใช้เป็นไปตามความคาดหวังของบุคคลทั้งสองฝ่าย ในแง่ของการที่ไม่ก่อให้เกิดความได้เปรียบและเสียเปรียบ ประกอบกับวิธีการประเมิน ก.ม. และ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยกำหนดให้ทุกหน่วยงานในสังกัดยึดถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน ดังนั้น ผู้ประเมินและ ผู้รับการประเมินจึงมีทัศนคติต่อหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินไม่แตกต่างกัน (ทบทวนมหาวิทยาลัย, 2526 : 1 - 2 ; มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2526 : 2 - 3)

ในด้านข้าราชการ สาย ข. มีความพึงพอใจน้อยในปัจจัยด้านเงินเดือน สวัสดิการ โอกาสความก้าวหน้าและการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และข้าราชการสาย ก. มีความพึงพอใจปานกลาง ในด้านลักษณะงาน รายได้ ความมั่นคง และโอกาสก้าวหน้าทางวิชาการ การไปฝึกอบรมและดูงานภายในและต่างประเทศ ด้านการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ การปรับวุฒิ และการวิจัย แต่มีความพึงพอใจน้อยต่อนโยบายและการบริหารงานของมหาวิทยาลัย อาจมีสาเหตุดังนี้

1. ข้าราชการ สาย ข. มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยในปัจจัยด้านเงินเดือน สวัสดิการและข้าราชการสาย ก. มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยในด้านนโยบาย และการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย อัครวิชัย (2531) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่พบว่าบุคลากรมีความพึงพอใจต่อปัจจัยด้านลักษณะงาน ร่วมงาน สภาพแวดล้อม สิ่งตอบแทนและเรื่องส่วนตัวอยู่ระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารของมหาวิทยาลัยยังไม่สามารถทำให้มหาวิทยาลัยพัฒนาไปได้มากเท่าใดนัก ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรขาดความพึงพอใจในการทำงานลักษณะดังกล่าว อาจมีสาเหตุเนื่องจากหน่วยงานไม่สามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้เกิดขึ้นในระดับสูงทำให้บุคลากรมีความรู้สึกผูกพันต่อหน่วยงานน้อยลง ผลงานทั้งด้านปริมาณและคุณภาพต่ำลงก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายและไร้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หากสถาบันสามารถตอบสนองความต้องการของบุคลากรของสถาบันอันจะมีผลทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในงานได้ ผู้ปฏิบัติงานก็จะยอมจะทำงานเพื่อสถาบันได้อย่างเต็มที่ และจะเกิดการผูกพันกับสถาบันมากขึ้น (กิตติมา ปรีดีศิลป. 2529 : 154-156) สเตียร์ส (Steers. 1979 : 56) พบว่า ผู้ที่มีความผูกพันต่อองค์กรมากกว่ายอมทำงานได้ดีกว่าผู้ที่มีความผูกพันน้อยกว่า ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความผูกพันระหว่างบุคลากรแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่คณะเป็นต้น

2. ในด้านโอกาสก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านการไปฝึกอบรมและดูงานภายในและต่างประเทศ ด้านการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ การปฏิบัติ และการวิจัย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจเป็นเพราะว่า 1) การประเมินประสิทธิภาพการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่จะขอรับประเมินให้สูงขึ้นนั้นจะถูกกำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขของเวลารวมถึงความเป็นธรรมในระบบที่ยากที่จะวัดได้ 2) การประเมินผลงานทางวิชาการที่มีผลถึงการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการก็เป็นวิธีทางหนึ่งที่อาจารย์จะสร้างบรรยากาศทางวิชาการได้อย่างอิสระ โดยที่อาจารย์มีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองเต็มที่ แต่ปัญหาประการหนึ่งคือการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการยังผูกพันอยู่กับเงินเดือน จึงทำให้อาจารย์ไม่สนใจที่จะทุ่มเทเวลาให้กับการสอน แต่ไปสนใจกับการวิจัยและการเขียนผลงานทางวิชาการ เพราะเมื่อได้รับการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้นจะได้รับการเลื่อนระดับและขึ้นเงินเดือนสูงขึ้นตามไปด้วย และการเขียนผลงานทางวิชาการเพื่อนำเสนอเลื่อนตำแหน่งดังกล่าวอาจารย์ส่วนใหญ่จะมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนมากกว่าการแต่งและเรียบเรียงเอกสารประกอบการสอน ตำรา และการวิจัย ซึ่งถือว่าเป็นข้อจำกัดในด้านความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของอาจารย์ 3) การเสนอผลงานของอาจารย์ที่กลับมาจากการไปศึกษาต่อหรือลาไปปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ การเผยแพร่ให้ผู้สนใจได้ทราบยังมีน้อย และ 4) การพัฒนาอาจารย์ทางด้านการไปศึกษาต่อ การฝึกอบรม ดูงานและการทำวิจัย ยังขาดการสนับสนุนที่เพียงพอ รวมทั้งปัญหาด้านความไม่พร้อมของตัวอาจารย์เองด้วย เช่น ความไม่พร้อมทางด้านภาษาต่างประเทศ และทักษะในการทำวิจัยซึ่งจะเห็นได้จากงานวิจัยที่ผลิตออกมามีเพียงส่วนน้อยที่มีคุณค่าสูงที่จะเป็นที่ยอมรับและนำไปใช้ได้

ส่วนที่พบว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับต่ำ มีการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ โปรแกรมการจัดฐานข้อมูล และการค้นคืนข้อมูลจากฐานข้อมูล CD-ROM ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีประสบการณ์จากการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งมีคะแนนนำหนักด้านประสบการณ์น้อย จึงทำให้ผลการประเมินสถานภาพด้านประสบการณ์อยู่ในระดับต่ำ และบุคลากรส่วนมากมีประสบการณ์จากการศึกษาด้วยตนเองนั้น เนื่องจากปัจจุบันคนทั่วไปสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศจากหนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะสาขาวิชาทางด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งให้ความรู้ในระดับเบื้องต้นหรือระดับสูง ผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาทดลองปฏิบัติได้ด้วยตนเอง จึงทำให้จำนวนของผู้มีประสบการณ์จากการศึกษาด้วยตนเองมีจำนวนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องผลการศึกษาของ ฮาซารี (Hazari, 1994 : 48 - 50) ที่พบว่า บุคลากรในคณะศึกษาศาสตร์ จาก จำนวน 87 วิทยาลัยส่วนมากแล้วมีประสบการณ์การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านทัศนคติ ปรากฏว่าผู้มีประสบการณ์สูงประสบการณ์ปานกลาง และประสบการณ์ต่ำ

มีลักษณะการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับเดียวกัน โดยมีทัศนคติยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมากอาจเป็นเพราะว่า บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการนำคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทต่าง ๆ เข้ามาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะไมโครคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สตีเฟน (Stephens. 1987 : 221) ที่พบว่า บุคลากรในสำนักงานการศึกษาต่อต่างประเทศ 28 แห่ง ในสหรัฐมีความสำนึกในเรื่องเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมประยุกต์ด้วยคอมพิวเตอร์เป็นอย่างมาก เกี่ยวกับเรื่อง ปลูกฝังความสำนึกให้เห็นถึงความสำคัญของการมีความรู้คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน การพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

2.1.4 ด้านงบประมาณ

2.1.4.1 งบประมาณแผ่นดิน ผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลางต่อกระบวนการงบประมาณ ด้านการขอตั้งงบประมาณ ด้านการขอเงินประจำงวดและด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การขอตั้งงบประมาณ ผู้ขอตั้งงบประมาณส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลในการขอตั้งงบประมาณ หน่วยงานที่มีข้อมูลและรายละเอียดเพียงพอ สามารถเขียนเหตุผลความจำเป็นได้ชัดเจน มีโอกาสได้รับงบประมาณมากกว่าหน่วยงานที่ไม่มีข้อมูลเพียงพอ ส่วนการขอเงินประจำงวดพบว่า หน่วยงานส่วนใหญ่ขาดการวางแผนการดำเนินงานไว้ล่วงหน้าก่อนขอเงินประจำงวด ทำให้เกิดผลเสียต่อหน่วยงาน คือ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร และยังพบว่าผู้บริหารระดับปฏิบัติการไม่ค่อยมีความเข้าใจขั้นตอนการขอเงินประจำงวด บางหน่วยงานบริหารงานในลักษณะลองผิดลองถูกเพราะไม่เคยได้รับเอกสารเกี่ยวกับการขอเงินประจำงวด ทั้งนี้เพราะเจ้าหน้าที่การเงินของหน่วยงานไม่ได้ชี้แจงหรือประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่เอกสารให้ภาคิวิชาได้รับทราบ จึงไม่แน่ใจขั้นตอนการดำเนินงาน ไม่ได้เตรียมข้อมูลรายละเอียดไว้ให้พร้อม จึงทำให้การขอเงินประจำงวดล่าช้า (ประชุม รอดประเสริฐ. 2527 : 80 ; ศิริพร จันทนพันธ์. 2531 : 72) สำหรับการขอใช้จ่ายเงินงบประมาณ พบว่า หน่วยงานส่วนใหญ่ ไม่มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินให้สมดุลกันตลอดปีงบประมาณ มีการใช้จ่ายเงินในงวดที่ 3 มาก ทำให้เจ้าหน้าที่มีปริมาณงานมากกว่าปกติจนไม่สามารถปฏิบัติงานได้ทันต่อเวลา ซึ่งสาเหตุเกิดจากการไม่เข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานเกี่ยวกับการขอใช้จ่ายเงินงบประมาณ การบริหารงานด้านการเงินนับว่ามีความสำคัญที่ผู้บริหารต้องให้ความสนใจ เอาใจใส่ ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ไม่ให้เกิดความผิดพลาด หากการดำเนินงานด้านนี้เกิดการขัดข้องหรือล้มเหลว มีผลทำให้งานด้านการศึกษาและอื่น ๆ ต้องล้มเหลวตามไปด้วย (พนัส หันนาคินทร์. 2524 : 282 ; สมบัติ เทศน้อย. 2527 : 56 ; ศิริพร จันทนพันธ์. 2531 : 73) ในด้านการวิเคราะห์ต้นทุนทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เฉพาะในแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตในปีงบประมาณ 2538 มีการ

จ่ายเงินงบประมาณคิดเป็นสัดส่วนงบประมาณแผ่นดินต่องบประมาณเท่ากับ 89 : 11 นั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นมหาวิทยาลัยประเภทจำกัดรับ มีสัดส่วนการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้เรียนค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ 4-10 และแตกต่างกันไปตามสาขาวิชา มหาวิทยาลัยจึงต้องลงทุนสูงมากในแง่ของค่าใช้จ่ายดำเนินการ งบประมาณส่วนใหญ่จึงต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐ (สิริลักษณ์ คอมนตร์และสกันธ์ วรรณวุฒินา. 2532 : 27-28 ; นงราม เศรษฐพนิชและคณะ. 2532 : 135 ; มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2541 : 3, 52) สำหรับคณะที่ได้จ่ายเงินงบประมาณสูงสุด ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ นั้น อาจเป็นเพราะว่าลักษณะการเรียนการสอนซึ่งต่างกับสาขาวิชาอื่น ๆ จำเป็นต้องใช้วัสดุทางการแพทย์ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานการเรียนการสอนที่มีราคาแพง และประกอบกับมีจำนวนนิสิตหัวจริงค่อนข้างน้อย คณะที่ได้จ่ายเงินงบประมาณต่ำที่สุด ได้แก่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ อาจเป็นเพราะว่า คณะศิลปกรรมศาสตร์เป็นคณะที่เปิดใหม่ในช่วงต้นแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2537) ได้รับการจัดสรรงบประมาณยังไม่ครบ 5 ปีงบประมาณ จึงมีค่าใช้จ่ายทางด้านอุปกรณ์การศึกษาและวัสดุการศึกษาอยู่ในอัตราไม่สูงนัก ประกอบกับมีจำนวนนิสิตเต็มเวลาน้อย (สมพงษ์ สุชีเกตุ. 2541 : 42)

ปัญหาที่พบว่าการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2527 - 2534 มีความสูญเสียในการผลิตบัณฑิตในลักษณะการออกกลางคันเพียงลักษณะเดียว คิดเป็นค่าใช้จ่ายซึ่งรัฐเสียไปเป็นจำนวนเงินเฉลี่ยปีละ 12,595,438 บาท สาเหตุที่นิสิตต้องการออกกลางคันนั้นส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการเรียน เศรษฐกิจ และความนิยมในสาขาวิชาที่เคยศึกษาอยู่ แต่อีกส่วนหนึ่งนั้น เกิดจากความพยายามที่จะออกไปสอบคัดเลือกใหม่เพราะเห็นว่าการเรียนในมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 หรือชั้นปีที่ 2 จะเป็นเพียงการเตรียมตัวการสร้างความรู้ความคุ้นเคยกับระบบการสอน หรือความพร้อมด้านอื่น ๆ เพื่อจะได้พัฒนาตนเองจนสามารถสอบคัดเลือกได้ในคณะที่ตนต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ พร พรหมมหาราชและจุลลดา ขาวสะอาด (2542 : 53) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า สาเหตุที่นักศึกษาไม่สำเร็จการศึกษา คือ การลาออกมากที่สุด รองลงมาคือนักศึกษาพ้นสภาพ นักศึกษาขาดการติดต่อกับมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับจันทนา พรหมศิริและคณะ (2542 : 39) ได้ศึกษาสาเหตุของการสละสิทธิ์เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีของนักศึกษาประเภทโควต้า พบว่า เพราะสาเหตุการได้รับคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอื่นแล้ว และไม่มีความพร้อมทางด้านทุนการศึกษา ดังนั้นนิสิตบางคณะจะเป็นผู้ที่เคยผ่านการสอบคัดเลือกมาแล้ว และ/หรือเคยเรียนในสถาบันอุดมศึกษามาก่อน ปัญหาการออกกลางคันคงจะเป็นปัญหาลดไป ถ้าระบบการคัดเลือกยังคงเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าสอบคัดเลือกได้ และสังคมยังมีค่านิยมต่อการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน เนื่องจากอิทธิพลของสิ่งตอบแทนหลังสำเร็จการศึกษา (สมพงษ์ สุชีเกตุ. 2537 : 69)

2.1.4.2 งบประมาณเงินรายได้ พบว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินมีความเห็นแตกต่างกันในระดับมากต่อการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งนี้ เพราะในสภาพขณะนั้นการบริหารเงินรายได้ยังมีปัญหาในเรื่องระยะเวลาในการจัดทำงบประมาณ การขาดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณ ความซ้ำซ้อนการตั้งงบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณเงินรายได้ การขาดแนวปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินรายได้ หลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้ที่มีปัญหา ในทางปฏิบัติและการตีความ อำนาจการเก็บรักษาเงินและการอนุมัติเงินรายได้มีน้อย การขาดบุคลากรทางการเงิน ระบบบัญชีและแนวปฏิบัติทางบัญชีมีปัญหาในทางปฏิบัติ สาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินต้องการให้มีการปรับปรุงและแก้ไขระเบียบ และหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร และการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต (อจธรา พันธุ์ศรีมั่งกร. 2532 : 105-106) และพบว่า หน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยมีการบริหารเงินรายได้ในเชิงปฏิบัติไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้ประมาณการไว้ทั้งในด้านรายรับและรายจ่าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการประมาณการรายรับได้ใช้วิธีประมาณการรายรับที่คาดว่าจะได้รับจากเงินค่าธรรมเนียมในการศึกษา และเงินผลประโยชน์ ซึ่งเงินค่าธรรมเนียมในการศึกษานี้ นอกจากจะขึ้นอยู่กับจำนวนนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละปีแล้ว ยังต้องขึ้นอยู่กับจำนวนหน่วยกิตที่นิสิตแต่ละคนจะเลือกลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียน ในการประมาณการรายรับจากเงินลงทะเบียนดังกล่าว ซึ่งมักจะประมาณการจากค่าเฉลี่ยจำนวนหน่วยกิตของนิสิตที่จะลงในแต่ละภาคเรียนมาเป็นเกณฑ์ในการประมาณการรายรับ ซึ่งค่าเฉลี่ยจำนวนหน่วยกิตไม่ครอบคลุมไปถึงตัวเลขในการเพิ่มถอนรายวิชาในการลงทะเบียน และการลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพการเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมีจำนวนมาก จึงทำให้การประมาณการรายรับจากเงินค่าลงทะเบียนเรียนต่ำกว่าความเป็นจริง ตลอดจนไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพื่อการเรียนการสอนไม่ถึงร้อยละ 60 นั้น เนื่องจากการจัดแบ่งประเภทเงินเป็นหมวดต่าง ๆ ในการบริหารเงินรายได้โอนไปตามหมวดเงินของงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งหมวดเงินต่าง ๆ เป็นการจัดแบ่งเพื่อสะดวกในการบริหารทั่วไป จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้และบริหารเงินรายได้ขาดความชัดเจนในการตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ให้เป็นไปเพื่อการเรียนการสอน ทั้ง ๆ ที่ผู้จัดทำงบประมาณตระหนักในเรื่องอัตราส่วนของการใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อการเรียนการสอนเป็นร้อยละ 60 อยู่แล้ว แต่เมื่อโอนไปตามหมวดเงินของงบประมาณแผ่นดินมาใช้ในการจัดทำจึงเกิดการละเลยอัตราส่วนดังกล่าว (ประโมทย์ เกิดทรัพย์. 2536 : 125, 127)

ส่วนรูปแบบการหารายได้เพื่อการพึ่งตนเองของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ควรมีรูปแบบการหารายได้จากทรัพย์สิน จากเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยเรียกเก็บ การหารายได้จากการบริการวิชาการ การหารายได้จากเงินที่ได้รับบริจาค และการหารายได้จากการพัฒนาแหล่งรายได้อื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพสูง สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นขุมกำลังที่สำคัญยิ่งในการพัฒนา

ประเทศให้เจริญก้าวหน้า การที่มหาวิทยาลัยจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ประโยชน์สูงสุดนั้น จะต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม และสามารถหางบประมาณมาสมทบใช้ในกิจการของมหาวิทยาลัยได้เพียงพอ และสอดคล้องกับ แผนพัฒนาของมหาวิทยาลัย (เดชะรัช เดชะเสน. 2528 : 7) พบปัญหาที่มีผลกระทบต่อการทำงานของ มหาวิทยาลัยมากที่สุด ได้แก่ ภาวะความจำกัดด้านงบประมาณที่มหาวิทยาลัยได้รับ (วิจิตร ศรีส อำน. 2528 : 83) ทบวงมหาวิทยาลัยได้พยายามแก้ไขปัญหามาโดยการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และมาตรการแก้ไขปัญหามาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) โดยระบุวัตถุประสงค์ข้อหนึ่งว่า "ให้สถาบันอุดมศึกษามุ่งพัฒนาและสร้างความพร้อม ให้สามารถพึ่งตนเองได้ในเรื่องค่าใช้จ่ายให้มากยิ่งขึ้น นโยบายด้านการบริหารมหาวิทยาลัย คือ ให้ เพิ่มงบประมาณอุดมศึกษาของประเทศทั้งในส่วนของงบประมาณแผ่นดิน รวมทั้งการหา รายได้ จากแหล่งอื่นของสถาบันอุดมศึกษา พัฒนากลไกการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อเป็นรากฐานของการพึ่งตนเอง (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2533 : 1 - 4) จาก ข้อจำกัด ด้านการเงินทั้งเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งนโยบาย ของทบวงมหาวิทยาลัยสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยมุ่งพัฒนา และสร้างความพร้อมให้สามารถพึ่งตนเอง ทางด้านค่าใช้จ่ายได้ จึงทำให้มหาวิทยาลัยต้องแสวงหาวิธีการหารายได้เพิ่มเติมด้วยวิธีการจัดการเชิง ธุรกิจจากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ปัญหาที่พบว่าการปฏิบัติงานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2521 มีปัญหาในระดับปานกลางถึงมาก สาเหตุเนื่องมาจากความบกพร่องของระเบียบปฏิบัติ และจากผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจและไม่พยายามศึกษา อาจเป็นเพราะว่า ระเบียบการพัสดุในหมวดนี้เป็น หมวดใหญ่มีเนื้อหาถึง 71 ข้อ มีรายละเอียดวิธีการค่อนข้างมาก สารบางตอนคลุมเครือไม่ชัดเจน แม้จะเน้นหนักในเรื่องการจัดหา โดยเฉพาะการจัดซื้อและการจ้าง แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์ตามหลักสากล เกิดการสับสนในการปฏิบัติ และมีสาเหตุมาจากการขาดความสนใจและความตั้งใจจริงในการ บริหารพัสดุ ขาดทรัพยากรที่จะมาสนับสนุน ตลอดจนการขาดความรู้และประสบการณ์ของ เจ้าหน้าที่และปัจจัยด้านระเบียบปฏิบัติกำหนดไว้ไม่เพียงพออีกด้วย (ประวิทย์ ชันจิตพอง. 2523 : 23)

ในด้านผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารมีความเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อสถานภาพและ บทบาทของหน่วยตรวจสอบภายในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านการตรวจสอบ ด้านการให้คำปรึกษา และด้านการให้ความสนับสนุน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุดังนี้ 1) ในด้านโครงสร้าง อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการมากกว่านักบริหาร จึงเข้าใจ ลักษณะพิเศษของโครงสร้างหน่วยตรวจสอบภายในและการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน ไม่ ลึกซึ้งมากนัก ดังนั้นหน่วยตรวจสอบภายในจึงได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารไม่มากเท่าที่ควรทำ ให้การจัดโครงสร้างของหน่วยตรวจสอบภายในไม่ชัดเจน และยังมีได้มีการประกาศแบ่งส่วนราช การอย่างมีระเบียบ เป็นระบบของหน่วยตรวจสอบภายในเป็นลายลักษณ์อักษร เพียงแต่กำหนดให้มีการ จัดตั้งหน่วยตรวจสอบภายในขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี และให้ปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบ

ดำเนินงานตรวจสอบภายในตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการตรวจสอบภายในสำหรับส่วนราชการ พ.ศ. 2521 เท่านั้น 2) ด้านบุคลากรอาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่าผู้ตรวจสอบภายในบางคนยังไม่สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถและความชำนาญเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของตนเองให้เชี่ยวชาญ และทันต่อวิทยาการใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน จึงทำให้การตรวจสอบภายในของหน่วยตรวจสอบภายใน มักพบปัญหาว่าเป็นการตรวจสอบเพื่อจับผิด ขาดการวางมาตรฐานในการตรวจสอบภายใน การออกรายงานผลการตรวจสอบภายในในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ของผู้ตรวจสอบภายใน ทำให้เจ้าหน้าที่การเงิน หมดกำลังใจที่จะปฏิบัติงาน และเกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ตรวจสอบ และผู้รับการตรวจสอบอยู่เสมอ (อัจฉรา พันธุ์ศรีมิตร. 2532 : 135) 3) ด้านการตรวจสอบ อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่าภารกิจด้านนี้มีความสำคัญไม่พิเศษกว่างานการเงินอย่างอื่น แม้ว่าขณะที่วัตถุประสงค์และขอบเขตของการตรวจสอบภายในได้พัฒนาขยายวงกว้างออกไปให้ทันต่อเหตุการณ์เทคโนโลยีใหม่ ๆ และเป็นการตรวจสอบหาข้อเท็จจริงเพื่อวางแนวทางในการป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ แต่หน่วยตรวจสอบภายในยังคงมุ่งเน้นตรวจสอบเฉพาะความถูกต้องของการปฏิบัติงานการเงิน การบัญชีและการพัสดุตามที่ระเบียบกำหนดไว้เพื่อค้นหาข้อผิดพลาด และออกรายงานผลการตรวจสอบในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ของข้อผิดพลาดที่ตรวจพบ ซึ่งผู้บริหารเองต้องการบริการของหน่วยตรวจสอบภายในสาระที่มากกว่านี้ เพื่อพัฒนาระบบ การปฏิบัติให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 4) ด้านการให้คำปรึกษา อาจมีสาเหตุมาจากผู้บริหารเป็นผู้มองเห็นการณ์ไกล พะวงแต่การบริหารงานอื่นเฉพาะกิจเฉพาะหน้า จึงมักปล่อยให้เกิดปัญหาเสียก่อนจึงเข้าแก้ไข และเห็นว่าบทบาทด้านการให้คำปรึกษาเป็นหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายในที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในตามที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้ และในทางปฏิบัติผู้ตรวจสอบภายในบางคนยังไม่สามารถให้คำปรึกษาที่ชัดเจนได้ ด้วยสาเหตุหลายประการ อาทิ ผู้ตรวจสอบภายในมีประสบการณ์เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในไม่เพียงพอ ผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถให้ทันต่อพัฒนาการทางวิชาการที่เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนอัตรากำลังของผู้ตรวจสอบภายในไม่เพียงพอกับปริมาณงาน เป็นต้น และ 5) ด้านการให้ความสนับสนุน อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่า หน่วยตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานเล็กและอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของอธิการบดี บทบาทการประสานงานสนับสนุนงานต้องอาศัยอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของอธิการบดีเป็นสำคัญ และหน่วยตรวจสอบภายในยังอยู่ในช่วงของการพัฒนาหน่วยงาน อัตราผู้ตรวจสอบภายในมีจำนวนจำกัด ผู้ตรวจสอบบางคนยังมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในไม่เพียงพอ จึงยังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพได้ (เกศินี ชยาววัฒนวงศ์. 2535 : 79 - 86)

2.1.5 ด้านนโยบายและแผนพบว่า เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างพุทธศักราช 2531 - 2540 ด้านบริหารคณาจารย์รวมวิทยาเขตที่อยู่ส่วนกลางและยกฐานะวิทยาเขตภูมิภาคเป็นมหาวิทยาลัยอิสระ การผลิตบัณฑิตควรเน้นสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนการผลิตบัณฑิตทางศึกษาศาสตร์ควรเน้นระดับบัณฑิตศึกษา ลักษณะบัณฑิตควรเน้นผู้นำสังคม กิจเป็น แก้ปัญหาเป็น และมีความเข้าใจถึงถิ่น การวิจัยควรเน้นการวิจัยประยุกต์และการวิจัยบริสุทธิ์ควบคู่กัน การบริการวิชาการควรทำในลักษณะการศึกษาตลอดชีวิต การจัดศูนย์ความรู้ ในรูปของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมควรส่งเสริมการพัฒนาจิตใจ การสร้างเอกลักษณ์และค่านิยมในวัฒนธรรมไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในฐานะองค์กรหนึ่งในสังคมเป็นมหาวิทยาลัยที่ถือกำเนิดมาจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง และวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป้าประสงค์ครั้งแรกคือ การส่งเสริมวิชาชีพครูและเลื่อนฐานะถึงขั้นปริญญาเพื่อให้ได้มาตรฐานเทียบเท่ากับต่างประเทศได้ จุดมุ่งหมายในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยมีผลทำให้บทบาทและรูปแบบของมหาวิทยาลัยแตกต่างออกไป ซึ่งภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระยะแรก มีเป้าประสงค์ในการผลิตครู เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการกำลังคนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีเป้าประสงค์ในการผลิตบัณฑิตทางศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจึงได้รับผลกระทบกระเทือนต่อปัญหาภาวะการว่างงานของบัณฑิต(มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2532 ข. : 1) นอกจากนี้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเมื่อมีสภาพเป็นมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต ซึ่งปัญหาความซ้ำซ้อนของหน่วยงาน ต้องผ่านหลายขั้นตอนทำให้เกิดการล่าช้า และการจัดสรรงบประมาณที่มีจำกัดทำให้เกิดปัญหางบประมาณไม่เพียงพอต่อการขยายการศึกษาของแต่ละวิทยาเขต (วิจิตร สิ้นศิริ. 2526 : 78) ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยจึงต้องทบทวนการปรับเป้าประสงค์ของตนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความเปลี่ยนแปลงจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจดังกล่าว

ปัญหาที่พบว่าอาจารย์และเจ้าหน้าที่มีเจตคติต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านการจัดการศึกษา ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ และด้านกิจการนิสิต บุคลากรมีเจตคติ ที่เป็นกลาง คือ มีแนวโน้มที่จะไม่สนับสนุน ไม่คัดค้านต่อมหาวิทยาลัยด้านการบริหารการศึกษา ด้านการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อาจเนื่องมาจากการบริหารงาน และการวางแผนของมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้เป็นแผนงานการบริหารการศึกษา การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมนั้น สภาพที่เป็นจริงบุคลากรระดับอาจารย์และเจ้าหน้าที่ได้มีส่วนร่วมในการรับรู้หรือการวางแผนพัฒนาการศึกษาต่ำกว่าความต้องการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนของกิจกรรม โดยผู้ที่มีตำแหน่งระดับสูงกว่า จะมีส่วนร่วมตามสภาพที่เป็นจริงสูงกว่าผู้ที่มีตำแหน่งต่ำกว่า ผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของธนาคารโลก (World Bank. 1980 :

54) และการศึกษาของยูเนสโก (UNESCO. 1985 ก : Module 1) ที่พบว่า การวางแผนพัฒนาการศึกษาของประเทศกำลังพัฒนาส่วนมากกระทำอยู่ที่หน่วยงานกลาง จึงเป็นเหตุให้บุคลากรในระดับล่างมีส่วนร่วมน้อย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเอลนาจิม (Alnajim. 1985 : 1448 - A) ซึ่งได้ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการตัดสินใจ พบว่า ผู้บริหารระดับสูงมีส่วนร่วมมากกว่า ผู้บริหารระดับล่าง นอกจากนี้จะพบว่า การวางแผนพัฒนาการศึกษายังคงมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานกลางกับหน่วยปฏิบัติและ มานิต ไชยกิจ (2532 : 137 - 138) ได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบการวางแผนการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า การวางแผนการศึกษาขาดการประสานงานระหว่างระบบย่อยต่าง ๆ ลักษณะของการวางแผนพัฒนาการศึกษาเป็นการกำหนดจากเบื้องบน หน่วยปฏิบัติขาดการมีส่วนร่วม ผลที่ตามาคือ ทำให้หน่วยปฏิบัติไม่เห็นความสำคัญและแผนพัฒนา ไม่สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น และอาจเป็นเพราะว่าการวางแผนพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นอยู่จริงได้ดำเนินการในรูปคณะกรรมการ ทำหน้าที่การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และมาตรการ ประกอบไปด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน/สำนัก จึงให้ความสำคัญต่อการบริหารและการวางแผนระดับมหาวิทยาลัยมากกว่าระดับอื่น (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2532 ก : 1 - 3)

2.1.6 ด้านการให้บริการแก่นิสิต พบว่า นิสิตมีความต้องการการบริการจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการกำหนดลงทะเบียนที่แน่นอน การแจ้งผลการเรียนอย่างรวดเร็ว ปรับระบบการใช้ห้องสมุดที่ทันสมัย ทุนการศึกษา จัดบริการแนะแนวอาชีพ และบริการสุขภาพอนามัย ทั้งนี้อาจมีสาเหตุหลายประการ อาทิ ด้านการกำหนดลงทะเบียนที่แน่นอนและแจ้งผลการเรียนอย่างรวดเร็ว อาจเป็นเพราะว่า กองบริการการศึกษาเป็นหน่วยงาน ที่มีหน้าที่การจัดบริการให้แก่ นิสิตโดยตรงมากที่สุด นิสิตจึงมีความมุ่งหวังต่อการบริการของหน่วยงานนี้ค่อนข้างสูง แต่สภาพความเป็นจริง กองบริการการศึกษามีขีดจำกัดด้วยจำนวนกำลังคน ซึ่งมีจำนวนน้อย จึงไม่อาจจัดบริการตอบสนองต่อจำนวนนิสิตที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วได้ ส่วนสาเหตุการแจ้งผลเรียนช้า นั้น อาจเนื่องมาจากการใช้แนวปฏิบัติแบบเก่าในการแจ้งผลการเรียน และอาจเนื่องมาจากการประสานงานกับหน่วยงานอื่น จึงทำให้งานเกิดการล่าช้าตามไปด้วย ในด้านการปรับระบบการใช้ห้องสมุดที่ทันสมัย ทั้งนี้เพราะห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ และเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญแก่ผู้เรียน ผู้เรียนจึงคาดหวังต่อการบริการในห้องสมุดไว้มาก ในการให้บริการของสำนักหอสมุดกลางอาจมีความล่าช้าในการปรับปรุงการบริการเพื่อให้ทันกับจำนวน ผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นบริการที่มีอยู่จึงไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้ และระบบการให้บริการที่อยู่ในระบบเก่าวัฏศุลยกรรมที่ใช้อยังไม่ทันสมัยพอ ทำให้บริการล่าช้าไม่ทันการ (เพ็ญแข ประจันปัจฉิก และสุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2539 : 79 - 80) สำหรับด้านบริการทุนการศึกษา

อาจเนื่องมาจากนิสิตที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจแตกต่างกันจำนวนมาก ทำให้มหาวิทยาลัยประสบปัญหาในการจัดสรรเงินทุนการศึกษาที่มีอยู่ให้เพียงพอกับความต้องการของนิสิต อีกทั้งยังไม่สามารถจัดหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติมเพื่อนำมาจัดสรรแก่นิสิตอย่างเหมาะสมและเพียงพอได้ (พุลศิลป์ เกษร. 2536 : 5, 83) ด้านการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งที่เกิดบัณฑิตออกสู่ตลาดแรงงานในหลายสาขา จึงจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือแนะแนวทางในการประกอบอาชีพตามที่มุ่งหวัง จัดว่าเป็นบริการที่สำคัญอย่างหนึ่งของงานบริการนิสิต ทั้งนี้เพราะสถาบันการศึกษานั้นมีจุดประสงค์ที่จะพัฒนานิสิตในสถาบันทุก ๆ ด้าน มิใช่แต่ด้านวิชาการ แต่ยังคงพัฒนาคุณภาพให้บัณฑิตเป็นผู้มีความสามารถในการปรับปรุงตัวต่อสังคมภายนอก และสามารถนำตนเองเข้าสู่ชีวิตการทำงานที่มุ่งหวังได้อีกด้วย การดำเนินการจัดกิจกรรมการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย ยังประสบปัญหาต่าง ๆ หลายประการคือ การบริการสนเทศทางอาชีพ ยังขาดข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง ด้านการจัดหางานก็พบว่า นิสิตที่สมัครเป็นสมาชิกทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน ขาดความรับผิดชอบต่อน้ำที่ สาขาวิชาที่เรียนไม่ตรงกับความต้องการของนายจ้าง ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ พบว่า แบบทดสอบมีไม่เพียงพอขาดเครื่องมือในการแปลผลทำให้งานล่าช้า นอกจากนี้ยังพบว่า งบประมาณ สถานที่ บุคลากรและวัสดุที่ใช้ในการให้บริการมีไม่เพียงพอ ทำให้การดำเนินงานด้านบริการสนเทศทางอาชีพและบริการจัดหางานไม่สามารถดำเนินไปได้ด้วยดี (พิมพ์พร ทะกอง. 2539) และการบริการสุขภาพอนามัย อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันการจัดหน่วยงานบริการอนามัยในสถาบันอุดมศึกษายังไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร และคิดว่าเป็นงานที่ไม่สำคัญ มักจะถูกกละเลยทอดทิ้ง การปฏิบัติงานในหน่วยงานเป็นเพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ไม่มีการวางแผนที่ดีเอาไว้ปฏิบัติจึงทำให้การพัฒนาสุขภาพของนิสิตโดยการให้บริการสุขภาพยังไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร (หน่วยอนามัยรามคำแหง. 2534 , หน่วยอนามัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2534 ; ห้องพยาบาลมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2534 ไม่มีเลขหน้า) และอาจมีสาเหตุมาจากนิสิตที่มาใช้บริการจะมาห้องพยาบาลเมื่อเกิดอาการเจ็บป่วยและมาเพื่อขอยา ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ คือนิสิตรู้แต่เพียงว่าเมื่อเจ็บป่วยต้องกินยาแต่ไม่รู้และไม่เข้าใจถึงการป้องกันการไม่ให้เจ็บป่วย หรือไม่เข้าใจถึงการปฏิบัติตนเมื่อเกิดการเจ็บป่วย ซึ่งบางโรคไม่จำเป็นต้องใช้ยา สาเหตุดังกล่าวจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ปัญหาที่สาเหตุคือ การส่งเสริมให้นิสิตมีความรู้เพียงพอและถูกต้องเกี่ยวกับสุขภาพ ทักษะที่ดีต่อการป้องกันสุขภาพ และปฏิบัติต่อไปในทางที่เป็นการส่งเสริมสุขภาพ แต่ทั้งนี้เพราะว่าการบริการสุขภาพของมหาวิทยาลัยเน้นเฉพาะด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น จึงควรมีการปรับปรุงและขยายการบริการสุขภาพในทุก ๆ ด้านเพื่อให้การบริการสุขภาพมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการส่วนมากคือนิสิตต่อไป (กาญจนา ชำนาญกิจ. 2535 : 5 - 6)

2.2 ด้านการเรียนการสอน

2.2.1 การประเมินหลักสูตร ระดับปริญญาตรี พบว่า การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป สามารถพัฒนานิสิตร้อยละ 78 ให้มีลักษณะบัณฑิตที่สมบูรณ์ตามเป้าหมายของหลักสูตร คือ สามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างมีระบบ และเป็นผู้มีเหตุผล ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ระยะเวลาที่ผ่านมาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปไม่ได้มีการบูรณาการหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ และความสัมพันธ์ของศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อจะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่จะใช้ฝึกคุณธรรม และจริยธรรม ตลอดจนขบวนการคิด มีเพียงการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหลักสูตรเท่านั้น แม้ในปัจจุบันหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมุ่งให้ผู้เรียนรู้อะไรเป็นส่วน ๆ โดยไม่มีหลักสูตรที่ทำให้คนเข้าใจความเป็นคน เข้าใจมนุษย์ สังคม นิสิตนักศึกษาคิดเป็น มองปัญหาเป็น ทั้ง ๆ ที่ในชีวิตของคนเรานั้น จะแก้ปัญหาได้ต้องใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์หลากหลายร่วมกัน (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2539 : 92-93) มหาวิทยาลัยจึงได้มีการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนิสิตให้มีความสมบูรณ์ ซึ่งเป็นขบวนการที่จะใช้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศต่อไป

ในส่วนการประเมินหลักสูตร การศึกษาบัณฑิต วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วิชาเอกพลศึกษาและวิชาเอกสุขศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปัญหาที่พบในการนำหลักสูตรไปใช้ส่วนใหญ่จะประสบปัญหา คือ

1. จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรบางข้ออาจไม่บ่งบอกหรือระบุว่าต้องการผลิตบัณฑิตให้เป็นบุคลากรสาขาวิชาชีพใดอย่างเด่นชัด สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2530 : 62) กล่าวว่า ลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของหลักสูตรก็คือ หลักสูตรนั้นจะต้องบอกถึงเอกลักษณ์และคุณลักษณะที่สำคัญของผลผลิตคือ บัณฑิตไว้อย่างเด่นชัด โดยมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นตัวชี้เอกลักษณ์ที่สำคัญของบัณฑิต นอกจากนี้แล้ววัตถุประสงค์ของหลักสูตรยังมีความสัมพันธ์โดยตรงกับโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรในการช่วยกำหนดทิศทางและเนื้อหาสาระในการสอน เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพจากเอกลักษณ์ตามที่ตั้งไว้

2. เนื้อหา วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน และวิชาเอกบางวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันทั้งในหมวดวิชาและต่างหมวดวิชา เนื้อหารายวิชาที่จัดไว้ในหลักสูตรมีความซ้ำซ้อนกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาเป็นสิ่งที่ทำให้เป็นปัญหาทั้งผู้เรียนและผู้สอน ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนการสอนและเสียเวลาในการเรียนซ้ำซ้อนกัน และเนื้อหาวิชาเท่าที่หลักสูตรได้จัดให้นิสิตเรียนนั้นอาจทำให้นิสิตและบัณฑิตยังไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เนื้อหาของหลักสูตรจัดว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของหลักสูตร (สุมิตร คุณากร.2523 : 6) จึงควรที่จะมีการพัฒนาและปรับปรุงเนื้อหาของหลักสูตรให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

3. กระบวนการเรียนการสอน ยังไม่เหมาะสมทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการส่งเสริมความรู้และทักษะ อาจารย์มีข้อควรปรับปรุง ได้แก่ การใช้ความเสมอภาคแก่นิสิต ความรับผิดชอบเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานความประพฤติกและ ความมั่นคงทางอารมณ์ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริการต่าง ๆ ให้คำปรึกษาส่วนตัว และการจัดตารางเพื่อให้นิสิตเข้าพบ ระยะเวลาการฝึกงานไม่เพียงพอที่จะทำให้ นิสิตมีประสบการณ์ ด้านการจัดตารางสอนแต่ละเทอมไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทะเบียน วิชาเลือกนิสิตไม่มีโอกาสเลือกวิชาโดยอิสระ ที่ปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต และวิทยาศาสตรบัณฑิต เนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นทางทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ ดังนั้นการเรียนการสอนจึงต้องใช้วิธีการบรรยายเป็นหลักในชั่วโมงเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในขณะที่เรียนหรือเกิดความรู้สึกลำบากมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนน้อย เพราะต้องคอยรับฟังและจดคำบรรยายให้ทัน ส่วนด้านการฝึกงานนั้นทั้งอาจารย์ นิสิตและบัณฑิตต่างก็เสนอแนะว่า ควรเพิ่มชั่วโมงการฝึกงานให้มากขึ้น และควรมีการระบุจำนวนครั้ง ระยะเวลาของการฝึกให้แน่นอนชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งมีการวางแผนการประสานงานกับหน่วยงานที่จะออกฝึกงานอย่างใกล้ชิด ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับความเห็นของ ชูพันธ์ สมเกื้อ (2521 : 19 - 20) ที่พบ ปัญหาและสภาพทั่วไปของหลักสูตรอุดมศึกษาในประเทศไทยว่า "...กระบวนการเรียนการสอนยังไม่ได้รับการปรับปรุงยังเน้นหลักทฤษฎีและการบรรยายในห้องเรียนมากเกินไป และในหลักสูตรวิชาชีพในแต่ละหลักสูตรการฝึกงานในด้านอาชีพน้อยเกินไป"

4. การวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลยังขาดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน มุ่งเน้นวัดความจำและเนื้อหา มากกว่าความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้อาจจะเป็นเนื่องจากเนื้อหาในหลักสูตรส่วนใหญ่เป็นการเรียนภาคทฤษฎี ดังนั้นวิธีการวัดและประเมินผลส่วนใหญ่จึงใช้วิธีสอบ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการสอบเพื่อทบทวนความรู้ และความเข้าใจในทฤษฎีที่เรียนมากกว่าที่จะมีการวัดการปฏิบัติหรือพฤติกรรมของผู้เรียน หรืออาจจะเป็นเพราะว่าในการปฏิบัติงานนั้นร่วมกันเป็นทีม แต่ผลการประเมินออกมาปรากฏว่าผู้ที่ทำงานทีมเดียวกันได้เกรดต่างกัน โดยที่ผู้เรียนไม่ทราบกฎเกณฑ์ที่แน่ชัดของการวัดและประเมินผล นิสิตและบัณฑิตส่วนนี้จึงเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงวิธีการวัดและประเมินผลให้เป็นแบบการพิจารณาว่าผ่านหรือไม่ผ่าน ซึ่งน่าจะมีความเหมาะสมมากกว่าเดิม

2.2.2 การประเมินหลักสูตร ระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาการมัธยมศึกษา วิทยาศาสตรศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา และบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) ปัญหาที่พบในการนำหลักสูตรไปใช้ ส่วนใหญ่จะประสบปัญหา คือ โครงสร้างหลักสูตร ด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา จำนวนหน่วยกิต และกระบวนการเรียนการสอน เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์ตรง วิชาเลือกเสรีและอุปกรณ์ การเรียนการสอนต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยกับยุคและความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ส่วนจำนวนอาจารย์และคุณภาพของอาจารย์ประจำที่มีอยู่จริงยังขาดความพร้อมและความเหมาะสมกับเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระยะเวลาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน หลักสูตรต่าง ๆ ในประเทศไทยต่างมีปัญหาอยู่หลายประการและในส่วนของหลักสูตรทางการศึกษาระดับ

อุดมศึกษา ก็มีปัญหาเช่นกัน เช่น ขาดปรัชญาและความมุ่งหมายที่ชัดเจนต่อการปฏิบัติ เนื้อหาหลักสูตรเป็นวิชาการเฉพาะด้านมากเกินไป ไม่สัมพันธ์กับสังคม การจัดหลักสูตรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนน้อย หลักสูตรและการสอนไม่สัมพันธ์กัน ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในเนื้อหาวิชา (ไพฑูรย์สินลาธน์. 2524 : 32 - 33) การประเมินผลหลักสูตรจะทำให้ทราบปัญหา และแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้ชัดเจนขึ้น เพราะการประเมินผลหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายในการประเมิน ก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ตลอดจนการบริหารงานและการสอนตามหลักสูตรให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อวัดประสิทธิภาพของผลผลิตคือผู้เรียน (ทัศนา แคมมณี. 2526 : 53)

สำหรับการติดตามผลของหลักสูตรมหามบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่ ศิลปศึกษา มีความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอน การผลิตตำราและแบบเรียนคู่มือการบริหารงบประมาณ และทักษะในการวางแผน ส่วนสถานภาพการทำงานของบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา พบว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ในด้านการพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการวัดผลการเรียนการสอน และเนื้อหาส่วนใหญ่ทันสมัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการประเมินผลจากผู้เรียนหรือประเมินความสำเร็จของผู้เรียนว่า ตรงและสอดคล้องกับเป้าหมาย และจุดประสงค์ของหลักสูตร การประเมินหลักสูตรโดยประเมินผู้เรียนจัดว่าเป็น จุดมุ่งหมายประการหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากผลที่เกิดขึ้นที่ตัวผู้เรียนซึ่งเป็นผลที่ได้รับของหลักสูตรนั้น (วัลลภ กันทรพัย. 2526 : 4) และการประเมินหลักสูตรจากผู้สำเร็จการศึกษาจะเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสำเร็จ ความล้มเหลว ทัศนคติ และข้อเท็จจริงรวมทั้งคุณภาพ และข้อบกพร่องจากผู้สำเร็จการศึกษาว่า มีคุณสมบัติตามหลักสูตรคาดหวังไว้หรือไม่และยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และผู้กำลังศึกษา สามารถช่วยให้แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบด้านการบริหารหลักสูตรควรรับฟังความต้องการของสังคม และปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (ประชุมสุข อาชาวอรุณ. 2522 : 40) ผลที่ได้รับจากการประเมินผลอาจทำให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตรโดยการขยายรายวิชาให้กว้างขึ้น นอกจากนั้นยังทำให้เกิดการเปลี่ยนปรัชญาการจัดการศึกษาให้เน้นตอบสนองความต้องการของผู้เรียนด้วย (Hatch. 1965 : 199)

2.2.3 การเรียนการสอน ในส่วนของประสิทธิภาพการสอนตามการประเมินของนิสิต พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการพัฒนาคนเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ การเรียนการสอนก็เป็นหัวใจสำคัญของการ

พัฒนาคน การที่สถาบันอุดมศึกษาจะผลิตบัณฑิตให้มีความคุณภาพนั้น การสอนของอาจารย์จะต้องมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดการเรียนสอนในสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นกระบวนการเพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความคุณภาพ หากการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาก็จะมีศักยภาพสูงตามไปด้วย หรือในทางกลับกัน หากการเรียนการสอนมีคุณภาพต่ำและขาดประสิทธิภาพ ย่อมจะทำให้ศักยภาพของผู้สำเร็จการศึกษาลดไปด้วย จึงนับได้ว่าอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการพัฒนาคน หากว่าในกระบวนการเรียนการสอนมีการวางแผนอย่างรัดกุม ผู้สอนมีการเตรียมการสอน มีการวางแผนการสอน มีวิธีการสอนที่เหมาะสม มีการเตรียมสื่อการสอนและมีการประเมินการเรียนตามเกณฑ์แล้ว ย่อมแสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นย่อมมีประสิทธิภาพสูง (สำเร็จบุญเรืองรัตน์. 2532 : 1) และมีประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์อยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจเนื่องจาก 1) ด้านการเตรียมการสอน อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา จุดประสงค์ของเนื้อหาวิชา การเตรียมสาระสำคัญของเนื้อหาตลอดจนต้องรู้ขอบข่ายในรายวิชาเป็นอย่างดี เพราะความสำคัญของการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับผู้สอนมีความรู้ในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา การแจ้งวัตถุประสงค์ จะเป็นข้อกำหนดว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร อาจารย์ผู้สอนจะสอนได้นั้นอาจารย์แต่ละคนจึงต้องมีการเตรียมการสอน ศึกษาหลักสูตร รายละเอียดเนื้อหาวิชา อันจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้สอนและเป็นการสร้างประสบการณ์ให้แก่ ผู้เรียน ซึ่งผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุทุมพร ทองอุไทย (2522 : 393 - 394) ที่พบว่า ลักษณะการสอนของอาจารย์ในอุดมคติ ตามความเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีคือ มีการ เตรียมการสอนที่ดี มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย กว้างขวางและถูกต้อง และผลงานวิจัยของ จินดา ศรีญาณลักษณ์ (2536 : 126) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานวิชาการตามบทบาทหน้าที่ด้านการสอนมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระของหลักสูตร มีการเตรียมการสอนโดยศึกษาจากตำราที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน ย่อมจะทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพ นิสิตได้รับความรู้และเป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามความต้องการของการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย 2) ด้านการใช้สื่อการสอนและแหล่งข้อมูลทางวิชาการ อาจารย์มีความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องการใช้สื่อการสอนและแหล่งข้อมูลทางวิชาการ อาทิ การเลือกใช้สื่อ การแนะนำให้นิสิตได้รู้จักแหล่งความรู้ เอกสารประกอบการสอน วิธีการสอนหลายวิธี ตลอดจนการใช้คำพูดในการสื่อความหมายที่เหมาะสมนั้นเป็นเรื่องที่จะต้องให้ความรู้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะการใช้สื่อการสอนและแหล่งข้อมูลทางวิชาการจะเป็นเครื่องช่วยอาจารย์ผู้สอนให้สามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถพัฒนาความรู้ทักษะ ทศนคติ ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (กิตติมา ปรีดีดิolk. 2532 : 68 ; ชำรงบัวศรี 2532 : 217) 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน อาจารย์บางท่านอาจมีความเห็นว่านิสิตที่ผ่านการสอบคัดเลือกและสามารถเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยได้นั้น ย่อมจะต้องมีพื้นฐานทางการศึกษา

ที่เท่าเทียมกัน โดยมีได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนิสิตมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับ ประชุมสุข อาษาอรุณ (2522 : 278) ที่กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น สิ่งที่อาจารย์ผู้สอนควรตระหนัก ได้แก่ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนิสิต เนื่องจากว่า ผู้เรียนแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกันในด้านวิธีการเรียนรู้และอัตราในการเรียนรู้ ฉะนั้นประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะจัดให้แก่ผู้เรียนจึงจะต้องจัดในลักษณะที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยวิธีการที่เขาถนัด และในอัตราที่เหมาะสมกับความสามารถ ดังนั้นความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงเป็นปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการศึกษาเล่าเรียนที่สำคัญของนิสิต 4) ด้านการวัดและประเมินผล อาจารย์ของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นอย่างดี แต่ในบางโอกาสอาจารย์ผู้สอนอาจมีภาระกิจอื่น อาทิ งานที่เกี่ยวกับการวิจัย งานบริการวิชาการแก่สังคม เป็นต้น จึงทำให้ไม่มีเวลาที่จะแจ้งผลความก้าวหน้าจากการเรียนให้นิสิตได้ทราบอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ฉะนั้นเพื่อให้นิสิตได้มีการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนอย่างต่อเนื่อง การแจ้งผลความก้าวหน้าจากการเรียนนั้นจะเป็นการเสริมแรงชนิดหนึ่งที่จะดึงดูดความสนใจหรือโน้มน้าวจิตใจของนิสิตให้จดจ่อในบทเรียน จะทำให้นิสิตมีกำลังใจ เกิดความมุ่งมั่นในการศึกษาเล่าเรียนต่อไป (กนกวรรณ มณเฑียร, 2540 : 103 อ้างอิงจาก สุวัฒน์ นิยมคำ, 2534 : 24 - 25)

ปัญหาการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพบว่า มีองค์ประกอบ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ เวลาของอาจารย์ที่ปรึกษาและเวลาของนิสิตไม่สัมพันธ์กัน ประสบการณ์ของนิสิต ได้แก่ ความรู้ด้านสถิติการวิจัย ความรู้ด้านการสร้างเครื่องมือ และความสามารถทางวิชาการของนิสิตมีค่อนข้างต่ำ และการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ปริมาณเอกสาร ตำรา เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีจำนวนน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องของเวลา คือเวลาของอาจารย์ที่ปรึกษาและเวลาของนิสิตไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เพราะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานในวันเวลาราชการและต้องรับภาระหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการสอนโดยเฉลี่ยจำนวน 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่เวลาที่นิสิตมีซึ่งเป็นเวลานอกเวลาราชการ เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่ได้ขอกลับไปปฏิบัติราชการประจำแล้ว จึงหาเวลาและโอกาสมาขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้ยาก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ นงลักษณ์ วิรัชชัย (2523 : 26) ที่พบว่า เวลาของอาจารย์ที่ปรึกษา และเวลาของนิสิตไม่ตรงกัน เวลาในการให้คำปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ อาจารย์ที่ปรึกษายังมีนิสิตที่จะต้องให้คำปรึกษาเป็นจำนวนมาก ทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง และอาจเป็นเพราะนิสิตประมาณค่าคุณภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตที่สามารถทำปริญญานิพนธ์ได้สำเร็จทันเวลา โดยนิสิตให้ทัศนะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาของตน มีความเชี่ยวชาญสูงมากที่สุดคือนิสิต

สำหรับความพร้อมในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตนั้น ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการขาดความชำนาญในการค้นคว้าเอกสาร ตำรา จึงเป็นเรื่องที่นิสิตต้องมีความรู้ มีความพยายาม ด้วยการเรียนรู้ ผึกฝนด้วยตนเอง และความสามารถในการทำงานได้รวดเร็วทันกับเวลายังเป็นปัญหาของนิสิต ดังนั้น นิสิตต้องรู้จักการแบ่งเวลาเพื่อใช้ในการวิจัยและใช้ในภาระหน้าที่อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำปริญญานิพนธ์ พร้อมกับทำงานประจำของตนจะต้องจัดเวลาของตนเองอย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้รับผลสำเร็จในงานทั้งสองด้านในเวลาเดียวกัน (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และศิริชัย กาญจนวลี. 2523 : 201) ส่วนประสบการณ์ของนิสิต อาจเนื่องมาจากนิสิตขาดความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัย ทำให้ไม่สามารถทำการวิจัยได้ตรงตามกำหนด และความสนใจของนิสิตในเรื่องวิชาสถิติมีน้อย จึงขาดความรู้ความเข้าใจในวิชาสถิติที่จะต้องนำมาใช้ในการวิจัย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญศิริ คำนชนะ (2524 : 69) ที่พบว่า ผู้มีประสบการณ์ด้านการทำวิจัย ควรมีความรู้ด้านสถิติและการวิจัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีความสามารถด้านการใช้ภาษาในการเขียนปริญญานิพนธ์มาก่อนจะได้เปรียบในการทำปริญญานิพนธ์ นอกจากนี้แล้วปัญหาในการเลือกหัวข้อเพื่อศึกษาค้นคว้าของนิสิตเป็นปัญหาของนิสิตเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดประสบการณ์ จึงไม่สามารถเลือกหัวข้อการวิจัยได้ตรงกับความต้องการ สำหรับองค์ประกอบด้านการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย อาจเป็นเพราะว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาได้รับการบริการวิชาการด้านห้องสมุดน้อยที่สุด จึงส่งผลให้นิสิตไม่สามารถทำปริญญานิพนธ์ได้สำเร็จตามกำหนดเวลา หากมีการบริการเพิ่มขึ้น อาจจะทำให้นิสิตทำปริญญานิพนธ์สำเร็จโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น (นวลลออ ไชยมงคล. 2522 : 96)

ส่วนปัญหาการฝึกสอนของนิสิตปีที่ 4 หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปัญหาส่วนใหญ่ พบว่า ความยากลำบากในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และไม่สามารถสอนนักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ขาดความรู้ในการทำบันทึกการสอน ความยากลำบากในการดำเนินเนื้อหาวิธีสอนและการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้ อาจเป็นเพราะว่า นิสิตฝึกสอนส่วนใหญ่กังวลใจต่อผลการฝึกสอน ไม่เข้าใจปรัชญาและเทคนิคการสอน รวมทั้งนิสิตฝึกสอนได้สอนในรายวิชาที่ตนเองไม่ถนัดจึงไม่สามารถประยุกต์ความรู้และประสบการณ์ที่จะได้รับจากการศึกษาในมหาวิทยาลัยไปใช้ในการฝึกสอนของตนเองได้ (โกเมน ชีรนรเศรษฐ. 2521 : บทคัดย่อ) ปัญหาด้านอุปกรณ์และการใช้ทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน ซึ่งนิสิตฝึกสอนเสนอว่า ทางมหาวิทยาลัยควรจัดให้นิสิตได้ยืมอุปกรณ์ ตำรา คู่มือการสอนต่าง ๆ และทางโรงเรียนฝึกสอนควรเตรียมอุปกรณ์การสอนและสถานที่ให้พอเพียง ซึ่งการใช้อุปกรณ์และทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน สื่อการสอนจัดเป็นเทคโนโลยีทางการเรียนการสอนส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้สอนประสบผลสำเร็จในการสอน ทำให้ผู้เรียนพอใจ สนใจ

และสนุกสนาน สื่อการสอนเป็นสื่อกลางที่ทำให้เนื้อหาบทเรียนที่ยากกลับง่ายขึ้นทำให้บทเรียนที่
สลับซับซ้อนชัดเจนขึ้น (สุนันท์ ปัทมาคม. 2520 : 150) นอกจากนี้นิสัยฝึกสอนยังประสบปัญหา
เกี่ยวกับการวางแผนการสอน และสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมการสอนจะ
ประสบตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้และเป็นไปด้วยดีก็ต้องมาจากการที่ได้มีการวางแผนการสอนมาแล้ว
เป็นอย่างดี การสอนที่จะประสบผลสำเร็จนั้นจะต้องมีการวางแผนเหมือนกับการทำงานอื่น ๆ การ
วางแผนการสอนจะต้องคำนึงว่าสอนวิชานั้นเพื่อให้เกิดอะไรแก่ผู้เรียน จะจัดการเรียนการสอนอย่าง
ไร มีวิธีประเมินผลการสอนอย่างไร ด้วยเหตุดังกล่าวมหาวิทยาลัยควรจะได้เน้นให้นิสิตฝึกสอนทำ
แผนการสอนให้มากขึ้นก่อนออกฝึกสอน (สุมิตร คุณากร. 2520 : 29 ; วัฒนา สุทธิพันธุ์. 2536 :
106)

สำหรับสาเหตุในการอ่านหนังสือของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒพบว่า นิสิตมีเหตุผลในการอ่านหนังสือวิชาการ เพื่อให้ได้ความรู้ที่จะนำไปใช้ใน
การเรียนรายวิชาต่าง ๆ การปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าหนังสือวิชาการมีราคาแพงเกินกว่านิสิตจะ
ซื้อหามาอ่านเองได้ และอาจจะประกอบกับที่ห้องสมุดมีวารสารวิชาการที่ตรงกับความต้องการอยู่
แล้วนิสิตจึงมีเหตุผลในการอ่านเพราะอ่านได้ฟรีจากห้องสมุด นอกจากนั้นพบว่านิสิตมีเหตุผลใน
การอ่านวารสารวิชาการ เพราะอาจารย์ผู้สอนแนะนำให้อ่าน แสดงให้เห็นว่าในการอ่านวารสารวิชา
การของนิสิตมีอิทธิพลมาจากการแนะนำของอาจารย์ผู้สอนด้วย การอ่านหนังสือสารคดี เพื่อเพิ่มเติม
ความรู้ให้ตนเองในสาขาต่าง ๆ ให้กว้างขวาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หนังสือสารคดีมีราคาแพง นิสิต
เองไม่มีเงินเพียงพอที่จะซื้อหนังสือประเภทนี้มาอ่านเองได้ และประกอบกับห้องสมุดมีหนังสือสาร
คดีที่ตรงกับความสนใจและความต้องการอยู่แล้ว นิสิตจึงมีเหตุผลในการอ่านเพราะอ่านได้ฟรี การ
อ่านหนังสือพิมพ์ เพื่อให้ความรู้ทันต่อเหตุการณ์ การที่ปรากฏเช่นนี้แสดงว่านิสิตมีความเอาใจใส่ใน
การแสวงหาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งเป็นนิสัยในการอ่านที่ดีทำให้นิสิตมีความรู้ทันต่อความ
เปลี่ยนแปลงของโลก และทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังที่
นรินทร์ บุญชู (2519 : 189) ได้ศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง ร้อยละ 84.9 และ 87.2 อ่านหนังสือพิมพ์เพื่อให้ทันต่อ
เหตุการณ์บ้านเมือง การอ่านหนังสือบันเทิงคดี เพื่อสร้างความเพลิดเพลินให้ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ
เนื้อหาของหนังสือบันเทิงคดีที่ให้ความบันเทิงแก่ผู้อื่น นิสิตอ่านหนังสือบันเทิงคดีเพื่อสร้างความ
เพลิดเพลิน อาจจะเป็นเพราะว่าในขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียน บางครั้งนิสิตอาจจะเกิดความตึงเครียดได้
เพราะต้องคร่ำเคร่งอยู่กับตำราและการทำงานมากเกินไป การได้อ่านหนังสือบันเทิงคดี อาจทำให้
เกิดความเพลิดเพลินได้ การอ่านหนังสือนิยายสาร เพราะในสิ่งพิมพ์นั้นมีเนื้อหาอยู่ในความสนใจของ
ตนเองทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื้อหาโดยทั่ว ๆ ไป ของนิยายสารส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยเนื้อหา

ทางด้านความบันเทิงมาก ดังนั้นเมื่อนิสิตอ่านนิยายสาร จึงได้รับความเพลิดเพลิน และยังผ่อนคลายความตึงเครียดได้ด้วยดังที่ สุธันนี กี่ศิริ (2520 : 167) และอัญชลี แซ่มชุกกลิน (2520 : 50) ได้ศึกษาความสนใจในการอ่านของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตอ่านนิยายสารเพื่อพักผ่อนและความบันเทิงจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 84.88 และ 75.88 ตามลำดับ

ปัจจัยที่เกี่ยวกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของการศึกษา อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตที่มีผลการเรียนดีมีความมั่นใจในการเรียนมากกว่านิสิตที่มีผลการเรียนไม่ดีเพราะเห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตจะไม่ทำให้ผลการเรียนเสีย และอาจช่วยให้การเรียนในมหาวิทยาลัยดีขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปีเตอร์สัน (Peterson. 1966 : 172) พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนิสิตที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมากกว่านิสิตที่ไม่เข้าร่วม กิจกรรมนิสิตหรือเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตน้อย จำนวนค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนิสิตมีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมากกว่านิสิตที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมโภชน์ เอนกสุข (สายพิน สดกนิง. 2536 : 84 อ้างอิงมาจาก สมโภชน์ เอนกสุข. 2529 : 125) ที่พบว่า จำนวนเงินที่ได้รับจากการประกอบอาชีพมีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรม ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่านิสิตที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนสูงไม่มีความเดือดร้อนถ้าเข้าร่วมกิจกรรมชมรมต่าง ๆ โดยเฉพาะบางชมรมต้องมีภาระค่าใช้จ่ายมาก การหารายได้พิเศษของนิสิต มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่มีรายได้จากการสอนพิเศษต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมากกว่านิสิตที่ไม่มีรายได้พิเศษหรือไม่มีงานทำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมนิสิตอาจมีการจัดในช่วงที่นิสิตต้องออกไปทำงานพิเศษ ซึ่งถ้าหากนิสิตหารายได้พิเศษด้วย การสอนอาจต้องเลื่อนการสอนหรือสลับเวลาให้เหมาะสมได้ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เฟรชเคอริก (Frederick. 1959 : 6) ที่พบว่า เวลาที่จัดกิจกรรมนิสิตตรงกับช่วงที่นิสิตไม่มีเวลาว่าง จึงเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมไม่ได้ และสถานที่พักของนิสิต มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่พักหอพักมีเวลาว่างมากและไม่ต้องเสียเวลากับการเดินทาง เพราะว่าการจัดกิจกรรมนิสิตส่วนใหญ่จะจัดกันภายในมหาวิทยาลัย ถ้านิสิตมีสถานที่พักอยู่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัยแล้วก็จะต้องทำให้เสียเวลาในการเดินทางไปและกลับ

เดินทางไปและกลับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสภาพการจราจรในเขตเมืองติดขัดมาก จึงเป็นอุปสรรคสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นิสิตที่มีที่พักที่อื่น ไม่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมนิสิต (สายพิน สุคตนิง. 2536 : 85) สำหรับปัจจัยสิ่งแวดล้อมของนิสิต ได้แก่ ประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมที่ต้องการเข้าร่วม กิจกรรมนิสิต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิต ย่อมจะมีความรู้ความเข้าใจและทราบถึงจุดมุ่งหมายของการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมากขึ้น และมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตต่าง ๆ ที่ตนเองสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประสงค์ จันทองจีน (2524 : 65-73) ที่พบว่านิสิตเข้าร่วมกิจกรรมเพราะเห็นว่า กิจกรรมนิสิตเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ เป็นการสร้างความรักสามัคคีเป็นการพัฒนาตนเอง และเพิ่มการเตรียมนิสิตที่ดี

ส่วนด้านแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตระดับปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มีแรงจูงใจในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนรู้ การติดต่อสัมพันธ์ การประกอบอาชีพ การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ การทำตามความคาดหวังของผู้อื่นและการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม ซึ่งสอดคล้องกับรัฐวิชญ์ จิวสวัสดิ์ (2534) ที่ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่าสาเหตุที่ต้องการเรียนต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ต้องการความก้าวหน้าในหน้าที่ และต้องการนำความรู้ไปพัฒนาการทำงาน ร้อยละ 79.5 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรัตนา พุ่มไพศาล (รังรอง สิทองดี. 2535 : 262 ; อ้างอิงมาจาก รัตนา พุ่มไพศาล. 2521 : 33) ที่พบว่า ผู้ใหญ่ที่เข้าเรียนต่อให้ความสำคัญต่อความต้องการประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรและเพื่อยกระดับการศึกษา นอกจากนั้นเพื่อต้องการพบเพื่อนใหม่ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพอใจ เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวัน เพื่อหางานใหม่ เพื่อต้องการเข้าใจปัญหาสังคม และเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาส่วนตัว

ปัญหาคุณลักษณะของนิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าอาจารย์มีทักษะต่อคุณลักษณะทางด้านวิชาการ และคุณลักษณะส่วนตัวของบัณฑิตที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และนิสิตมีทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ของผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษามีอุดมการณ์ทางการศึกษาสูง มีความรู้ความเข้าใจในหลักวิชาทางการศึกษาเป็นอย่างดี มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา มีความเข้าใจในสภาพและปัญหาในปัจจุบันของการศึกษาในประเทศไทย มีความสนใจและเข้าใจในสภาพความเป็นไปและแนวโน้มของสังคมในอนาคต ตลอดจนมีความต้องการและคาดหวังให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นสถาบันที่ผลิตบุคลากรทางด้านการศึกษาเป็นหลักสามารถผลิตบุคลากรทางด้านการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีคุณภาพสูง เพื่อช่วย

สร้างสรรค์ความเจริญแก่ประเทศชาติได้อย่างเต็มที่ การที่อาจารย์มีทัศนะว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของนิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง และมีความเห็นแตกต่างกันกับนิสิตอยู่ในระดับมากนั้น อาจเป็นเพราะอาจารย์ปฏิบัติงานในหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอน ผู้ให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นิสิต เป็นผู้ใกล้ชิดนิสิตเฉพาะในชั้นเรียนหรือจากผลงานทางวิชาการของนิสิตเท่านั้น อีกทั้งการที่อาจารย์มีภาระงานมาก ทั้งด้านการสอน การวิจัยหรืองานทางด้านบริการวิชาการ และอาจารย์บางท่านมีภาระงานด้านการบริหารด้วย ทำให้อาจารย์ขาดความใกล้ชิดกับนิสิตเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้การเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา เน้นให้นิสิตศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง อาจารย์เป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำและปรึกษาเท่านั้น และการที่นิสิตมีภาระงานด้านการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ภาระงานด้านครอบครัว ภาระด้านการงาน เนื่องจากนิสิตบางคนลาศึกษาต่อไม่เต็มเวลา หรือกลับไปปฏิบัติงานก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา ทำให้นิสิตมีเวลาในการเข้ารับการปรึกษาด้านวิชาการกับอาจารย์มีน้อย นิสิตส่วนใหญ่จะปรึกษาด้านวิชาการกับเพื่อนนิสิตด้วยกัน หรือรุ่นพี่มากกว่าปรึกษากับอาจารย์ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตขาดความใกล้ชิดและต่อเนื่อง ซึ่งเหตุดังกล่าวอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้อาจารย์ประเมินคุณลักษณะที่เป็นจริงของนิสิตแตกต่างจากที่นิสิตประเมินคุณลักษณะที่เป็นจริงของตนเอง (ทัศนีย์ วิญญา. 2539 : 72 - 73) ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิชัย คิสสระ (2533 : 122) ที่พบว่า อาจารย์เห็นว่านิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีคุณลักษณะที่เป็นจริงดังที่ระบุในหมวดวิชาการมัธยมศึกษาและหมวดวิชากลุ่มการสอนต่ำกว่าคุณลักษณะที่ คาดหวัง

สำหรับบุคลิภาพของนิสิตพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตพลศึกษา มีบุคลิภาพด้านการเข้าใจของผู้อื่น เครือด คร่ำเคร่งและช่างสงสัย ชอบทดสอบ วิดกกังวล สามารถพึ่งตนเอง อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีบุคลิภาพด้านสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ การกล้าแสดงออก ความมีมโนธรรม การกล้าเผชิญ จิตใจอ่อนโยน จินตนาการและควบคุมตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนบุคลิภาพความร่าเริง สดชื่น และการคิดการตัดสินใจอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โดยทั่วไปนิสิตพลศึกษาจะต้องมีความจำเป็นจะต้องเข้าใจผู้อื่น จึงจะสามารถร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น ในการจัดกิจกรรมนั้นจะต้องดูว่าบรรยากาศของผู้เข้าร่วมเป็นอย่างไร แล้วจะสามารถจัดกิจกรรมประเภทใดให้สอดคล้องกับบรรยากาศนั้น ดังนั้นการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นจึงเป็นพื้นฐานของบุคลิภาพที่สำคัญ สำหรับความเครียดคร่ำเคร่ง ก็เช่นเดียวกันคือ นิสิตพลศึกษาเมื่อมีการจัดกิจกรรมย่อมต้องการที่จะขจัดความขัดแย้งในใจเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาและต้องการตัดสินใจในกิจกรรมใหญ่ ๆ เพื่อจัดการช่วงสงสัยในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ นั้นย่อมที่จะมีความสงสัยในกิจกรรมนั้น เพื่อเป็นการขจัดความ

สงสัย จึงมีการทดลอง มีอิสระเสรีในการใช้ความคิดไม่ให้เกิดความวิตกกังวล เมื่อมีการคลายความวิตกกังวลลงไปแล้ว ย่อมที่จะสามารถพึ่งพาตัวเองได้ และในทำนองเดียวกันการชอบเข้าสังคมก็ย่อมจะตามมาเป็นลักษณะบุคลิกภาพที่สำคัญด้วย จะเห็นได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมภายในและภายนอก เช่น การจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ย่อมมีชีวิตอยู่กับการเข้าสังคมตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ สุชา จันทรธรมและสุรางค์ จันทรธรม (2520 : 128 - 129 ; สุธรรม จันทรธรม : 2531) กล่าวว่า บุคลิกที่ดีต้องมีลักษณะเป็นผู้เข้าใจถึงจิตใจคน มีจุดมุ่งหมายอันแน่นอน ทำอะไรก็ทำจริงจัง เป็นผู้ที่คงเส้นคงวา ไม่เห็นแก่ตัวมากเกินไป มีความเป็นมิตรกับคนทั่วไป นึกคิดไปแต่ในส่วนที่ดี มีความกระตือรือร้น มีปฏิภาณไหวพริบ มีความรู้รอบตัวดี มีความรอบคอบ ระมัดระวัง ใฝ่หาความรู้ ไตร่ตรอง นอกจากนี้ยังสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ง่าย มีพื้นฐานความรู้กว้างขวาง มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพที่จะไปเป็นผู้สอนพลศึกษา มีกำลังกาย กำลังใจที่จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็ง (พอง เกิดแก้ว. 2520 : 150) ส่วนบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ของนิสิตพลศึกษา คือ เป็นผู้ที่มีสติปัญญาค่อนข้างต่ำ การคิดการตัดสินใจเป็นรูปธรรมความคิดไม่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในสังคมและไม่มีความบากบั่น เป็นผู้มีความร่าเริงค่อนข้างต่ำ มีลักษณะนิสัยจริงจัง ระมัดระวังเจียบขี้น ไม่ช่างพูด กรุ่นคิด และ จริงจังต่อชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ พะนอม แก้วกำเนิด (2531 : บรรยาย) กล่าวว่า นิสิตพลศึกษาจำนวนไม่น้อยขาดความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของความรู้ความเข้าใจในเรื่องการกีฬา ไม่รู้จักกติกา ไม่รู้วิธีเล่นที่ถูกต้อง ไม่รู้วิธีการปฏิบัติในการเล่นกีฬาต่าง ๆ เล่นไม่เป็นมักมีข้ออ้างเสมอว่าไม่มีเวลาฝึกฝนออกกำลังกาย และที่สำคัญที่สุดคือ ขาดความรู้ด้านวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพจากการที่นิสิตพลศึกษาเป็นผู้ที่มีความกล้าน้อย จึงทำให้เป็นผู้ที่มีนิสัยอ่อนโยนน้อมต่อผู้อื่น และเป็นผู้สุภาพ อาย สงบเสงี่ยม ระมัดระวังตนเอง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในกฎเกณฑ์หรือขนบธรรมเนียมประเพณี มีจิตใจกล้าหาญนั้น ซึ่งเป็นผลดีกับนิสิตพลศึกษาเอง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ จรวย แก่นวงษ์คำ (2523 : 57) ที่กล่าวว่า นิสิตพลศึกษาเป็นผู้มีศรัทธาในตนเองและให้เกียรติผู้อื่น บำเพ็ญตนให้เหมาะสม มีความประพฤติดีงาม เสียสละ และรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานทั้งปวง รักษาชื่อเสียงของหมู่คณะด้วยกัน

ในส่วนของทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูในระดับสูง อาจเป็นเพราะว่านิสิตส่วนใหญ่สำนึกว่าการประกอบอาชีพครูจะเปิดโอกาสให้ได้ทำประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งการมีส่วนช่วยในการพัฒนาการศึกษาของประเทศ การช่วยให้นักเรียนมีความรู้ขึ้นมาจากที่ไม่เคยรู้ การเสียสละแรงกายแรงใจในการช่วยสอนให้เด็กได้เรียนรู้เป็นสิ่งที่ทำให้นิสิตมีความภาคภูมิใจ และจะช่วยให้นิสิตบรรลุจุดมุ่งหมายของชีวิต ในด้านส่วนตัววิชาชีพครูช่วยฝึกให้รู้จักค้นคว้าหาความรู้

เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ ฝึกให้มีความอดทนสูงขึ้น รู้จักควบคุมตนเอง มีไหวพริบ มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถพึ่งตนเองได้ดียิ่งขึ้น งานวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประมวล ศิริพันธ์แก้ว (2513 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้เลือกวิชาชีพครูเพราะต้องการสอนให้เด็กมีความรู้ และเป็นพลเมืองดี รองลงมาได้แก่ความมั่นคงของวิชาชีพ และผลงานวิจัยของ เจริญ โชคพันธุ์ (2526 : บทคัดย่อ) พบว่า นิสิตให้เหตุผลที่เลือกเรียนวิชาชีพครูว่าต้องการช่วยเหลือสังคมและคนอื่น มากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ความมีเกียรติและความก้าวหน้า และผลงานการวิจัยของ ทอง เหลา ฤทธิรุ่ง (2531 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพครูช่วยแนะแนวทางให้นักเรียนได้ เป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อชุมชนและสังคม มีความรับผิดชอบ เสียสละ เป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่นัก เรียนและเป็นอาชีพที่น่าภูมิใจ และมีความพึงพอใจต่อประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยในระดับ มากนั้น ประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยก็มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้นิสิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพครู ในระดับสูง โดยเฉพาะประสบการณ์ด้านวิชาการ และด้านสังคม ซึ่งนิสิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการศึกษาของ เลวีน และบุคคลอื่น ๆ (Levin and others. 1985) เรื่อง ประสบการณ์สำคัญในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู : ผลต่อการเลือกวิชาชีพ และการชี้นำไปสู่การปรับปรุงโปรแกรม พบว่า นิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบเต็ม เวลามีความเห็นในทิศทางดีมากกว่าทางไม่ดี

2.2.4 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

พบว่า บรรยาการการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทัศนคติของนิสิตและอาจารย์มีความเห็นว่า บรรยาการการเรียนการสอนโดยทั่วไปเป็นที่น่าพอใจ อาจเป็น เพราะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการพัฒนามาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา มีการจัดโครงสร้างอย่างระมัดระวัง และมีการปรับปรุงแบบโครงสร้าง ให้มีความคล่องตัวในการบริหารงานตลอด เวลาเมื่อได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย ก็มีการจัดตั้งคณะต่าง ๆ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ ชัดเจน มีการกระจายอำนาจความรับผิดชอบไปสู่คณะวิชา ทำให้คณะวิชาสามารถจัดการเรียนการ สอนและควบคุมบรรยาการด้านต่าง ๆ ได้ใกล้ชิดมากขึ้น และนโยบายแล้วแต่มุ่งเน้นที่การ พัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ ความรับผิดชอบ ความรู้ที่จะออกไปประกอบอาชีพ ส่วนนิสิตคณะ พลศึกษามีความเห็น ว่า บรรยาการการเรียนการสอนทางด้านวิชาการและอาคารสถานที่ยังไม่น่าพอ ใจนั้น อาจเป็นเพราะ นิสิตคณะพลศึกษาต้องศึกษาในหลักสูตรที่แตกต่างไปจากนิสิตคณะอื่น ๆ มาก เนื่องจากหลักสูตรประกอบด้วยกิจกรรมการฝึก การสะสมทักษะจากการฝึกหัด นิสิตต้องการ ทั้งห้องเรียน และห้องยิมบริเวณกว้างเพื่อฝึกกิจกรรมเป็นกลุ่มเป็นทีมบริเวณเพื่อออกกำลังกาย การ จัดอาคารสถานที่ของคณะพลศึกษา ยังมีข้อจำกัด ห้องยิมมีขนาดเล็กใช้เป็นที่พักอาจารย์ ที่ทำการ ห้องเรียน ห้องประชุม และบริเวณฝึกกีฬา ลักษณะการปลูกสร้างไม่เอื้อที่นิสิตคณะพลศึกษาจะใช้

สถานที่ และบริเวณเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ เพราะนอกจากมีพื้นที่จำกัดแล้วยังไม่มีระบบการควบคุมเสียงที่ดี นิสิตคณะพลศึกษาจึงต้องไปพึ่งพาอาศัยสถานที่ของคณะอื่น ๆ จึงทำให้รู้สึกว่าการที่ทางคณะพลศึกษาไม่เพียงพอและไม่ถูกสุขลักษณะเท่าที่ควร สำหรับอาจารย์ทุกคณะที่มีความเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอนในด้านวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการสำหรับอาจารย์กับนิสิต ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับที่น่าพอใจมากกว่าด้านอื่น ๆ นั้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์เป็นผู้ที่ต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลการเรียน รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ นำใจไมตรีที่มีต่อนิสิต อาจารย์ต่างก็เห็นว่า เท่าที่ปฏิบัติอยู่ไม่มีปัญหาใด ๆ อาจารย์ได้พยายามจัดการเรียนการสอนอย่างดีที่สุด และรับผิดชอบในชั้นเรียนด้วยดีเสมอมา แม้ว่าอัตราส่วนนิสิตในชั้นเรียนอาจารย์ 1 คน ต่อนิสิต 30 คนก็ตาม ธรรมชาติของวิชา ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลนั้น อาจารย์ส่วนใหญ่จะแจ้งให้นิสิตทราบ พร้อมทั้งแหล่งความรู้ และรายชื่อหนังสือตั้งแต่เริ่มเปิดภาคเรียน การเรียนการสอนโดยทั่วไปดำเนินการด้วยดี ไม่มีปัญหาใด ๆ ที่รุนแรงแม้ว่าจะมีปัญหาอยู่บ้างอาจารย์ส่วนใหญ่จะเห็นเป็นเรื่องปกติ และเป็นหน้าที่ที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข หรือช่วยเหลือให้เสร็จสิ้นไป จึงมิได้เห็นว่าเป็นเรื่องใหญ่ หรือเรื่องที่ไม่น่าพอใจแต่อย่างใด (พิมศรี เปานิล. 2530 : 102)

ในด้านเจตคติที่มีต่อมหาวิทยาลัยของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิสิตทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา มีเจตคติต่อมหาวิทยาลัยด้านการสอน คณาจารย์ ผู้บริหาร อยู่ในระดับมากหรือระดับดี ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีความตระหนักว่าการที่จะทำให้นิสิตมีความเจริญงอกงามไปในทิศทางที่พึงประสงค์นั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลการเรียน รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือ แนะนำที่มีต่อนิสิตจะเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะจะทำให้อาจารย์ผู้สอนได้มีความใกล้ชิดกับนิสิตมากที่สุด สามารถที่จะทำให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระมีส่วนร่วมในการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ นิสิตต่างก็เห็นว่า อาจารย์ได้พยายามจัดการเรียนการสอนอย่างดีที่สุด และรับผิดชอบในชั้นเรียนด้วยดีเสมอมา แม้ว่าจะมีปัญหาอยู่บ้าง อาจารย์ส่วนใหญ่อาจถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข หรือช่วยเหลือให้เสร็จสิ้นไป (กนกวรรณ มณฑาทิพย์. 2540 : 104) ส่วนด้านอาคารสถานที่และการบริการอยู่ในระดับน้อยหรือไม่ดี อาจเป็นเพราะการใช้อาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เช่น โรงอาหาร อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องน้ำ สนามกีฬาและที่จอดรถของมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอ ขาดการดูแลจากผู้เกี่ยวข้อง และยังมีบุคคลภายนอกเข้ามาร่วมใช้ด้วย นอกจากนี้การให้บริการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ยังให้บริการที่ล่าช้าและการให้บริการยังขาดมนุษยสัมพันธ์ (อังคณา สายยศ. 2539 : 56)

2.2.5 ด้านการให้บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพบว่า ปัจจัยที่มีความต้องการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ของคณาจารย์และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีปัจจัยมาจากการบริหารงานในหน่วยงาน เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ บุคลากร เพศ อายุและประสบการณ์ของผู้ใช้บริการห้องสมุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณาจารย์มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนสูง คือ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งอาจเหมือนการโฆษณาสินค้า เพราะเมื่อผู้ใช้อยู่ไม่ทราบข่าวสารสนเทศของการบริการนั้นก็ไม่ว่าจะใช้บริการนั้นอย่างไร สำหรับนิสิตอาจมีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนสูงคือ ปัจจัยด้านบุคคล อาจเป็นเพราะนิสิตต้องสัมผัสกับเจ้าหน้าที่อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งความเกรงใจของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อนิสิตน้อยกว่าอาจารย์ บางครั้งเมื่อนิสิตทำผิดก็ถูกตำหนิจากเจ้าหน้าที่ (อัครเดช อุคมชัชวาล. 2539 : 37,39)

ส่วนความคิดเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เนื้อหาวิชาทักษะการใช้ห้องสมุดนี้ตรงกับความสนใจและความต้องการของนิสิต สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุญศรี ไพรัตน์ (2516 : 50) ที่พบว่า ผู้เรียนสามารถนำเนื้อหาวิชาการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์มากที่สุด และสุพัตรา ไชยศิริ (2520 : 30) พบว่า เนื้อหาของวิชา วิธีใช้ห้องสมุดสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาล่าเรียนปัจจุบันของนิสิตนักศึกษาในระดับมากและมากที่สุด นับว่าหลักสูตรทักษะการใช้ห้องสมุดนี้บรรลุผลตามความมุ่งหมายที่กล่าวไว้ข้อหนึ่งว่า ให้ผู้เรียนตระหนักในความสำคัญของวิชาทักษะการใช้ห้องสมุด (ลมุล รัตตการ. 2530 : 2) ส่วนความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะในการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ก่อนข้างค่านั้น อาจเป็นเพราะผลคะแนนความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 47.99 แสดงว่านิสิตบางคนมีความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ได้น้อย

2.3 ด้านการวิจัย

ผลงานวิจัยด้านการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลการทำวิจัย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีเหตุผลหรือแรงจูงใจในการทำวิจัย ได้แก่ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อเสียง เกียรติยศ การยอมรับ ยกย่อง รายได้ ค่าตอบแทน ความอยากรู้อยากเห็น เพื่อนำผลมาใช้ในการเรียนการสอน พัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอน แสวงหาความรู้ข้อเท็จจริง เพื่อตอบคำถามปัญหาข้อสงสัย เป็นภาระหน้าที่ของอาจารย์เป็นความรับผิดชอบ เพื่อชื่อเสียงของหน่วยงานมหาวิทยาลัย ความสำเร็จของงาน ด้านวุฒิทางการศึกษา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ และด้านความสำเร็จในงานวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสร้าง

ผลงานวิจัยนอกจากจะเป็นการพัฒนาตนเองในด้านความรู้ความสามารถแล้วยังเป็นการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าและได้รับความเชื่อถือ ในตำแหน่งการงานเนื่องจากในการเข้าสู่ตำแหน่งงานที่สูงขึ้น มีความรับผิดชอบสูงขึ้น ตามระเบียบของการเลื่อนตำแหน่งจะต้องมีผลงานวิจัย ตำราหรืองานที่เทียบได้มาประกอบ ดังนั้นความต้องการในตำแหน่งหน้าที่การงานเพื่อความก้าวหน้า จึงอาจเป็นแรงจูงใจที่ส่งผลให้อาจารย์มีความต้องการทำวิจัยสูงขึ้น ลักษณะเช่นนี้เป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจของมาสโลว์ คือ บุคคลใดที่มีปัจจัยในการดำรงชีวิตและมีความมั่นคงในการทำงาน ซึ่งเป็นการสนองความต้องการระดับต้นแล้วจะก้าวสู่ความต้องการระดับสูง อันได้แก่การเป็นที่ยอมรับในสังคมและการพัฒนาความรู้ ความสามารถจนถึงขั้นที่มีความสมหวังในชีวิต หรืออาจกล่าวได้ว่าการที่บุคคลจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจหลายประการเป็นต้นว่า สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ สิ่งจูงใจที่เป็นโอกาสของบุคคลซึ่งไม่ใช่วัตถุ สภาพทางกายภาพที่เป็นที่พึงปรารถนา ผลประโยชน์ในการสนองความต้องการในด้านความภูมิใจที่ได้แสดงผลฝีมือ การได้มีโอกาสช่วยเหลือ การได้แสดงความภักดีต่อหน่วยงาน การได้มีโอกาสเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2522 : 175 ; พันธ์ หันนาคินทร์. 2530 : 228 - 238 ; สมพร คงสกุล. 2531 : 25 - 26)

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการทำงานวิจัยของอาจารย์ที่สำคัญ ได้แก่ การขาดเงินทุนสนับสนุน ไม่มีเวลา สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานได้เพียงพอ ขาดบุคลากรช่วยเหลือในการทำวิจัย ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน ขาดอุปกรณ์เพื่อการวิจัยและประยุกต์ใช้ผลงานการวิจัย

ความต้องการการบริการออกกำลังกายของบุคลากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ด้านสถานที่ออกกำลังกายตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม อยู่ใกล้ไปมาได้สะดวกอุปกรณ์พลศึกษาที่เพียงพอตามสัดส่วนกับจำนวนผู้ใช้บริการ และอุปกรณ์กีฬาที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรมีเวลาจำกัดในการออกกำลังกาย และบุคลากรเหนื่อยกับการทำงานมาทั้งวัน จึงอยากให้มีสถานที่ที่อยู่ใกล้ ส่วนด้านอุปกรณ์การออกกำลังกายที่เพียงพอตามสัดส่วนกับจำนวนผู้ใช้บริการ เนื่องจากบุคลากรในมหาวิทยาลัยมีจำนวนมาก และมีการจัดกิจกรรมหลายประเภท ก็ย่อมเป็นการลำบากในการจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้บริการ ดังนั้นเมื่อบุคลากรอยากจะทำเล่นกีฬาประเภทใดก็ต้องนำอุปกรณ์นั้น ๆ มาเอง ซึ่งก็เป็นการไม่สะดวก ด้านกิจกรรมการออกกำลังกายได้แก่ กิจกรรมประเภทเทเบิลเทนนิส วายน้ำ แบดมินตัน เปตอง ลีลาศ กายบริหาร เทนนิส และกิจกรรมเข้าจังหวะ อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรมดังกล่าวนี้มีประโยชน์ต่อการพัฒนาร่างกายและจิตใจของบุคลากรทั้งสิ้น มหาวิทยาลัยควรจัดบริการให้มากกว่าปัจจุบัน โดยเฉพาะในเรื่องของการวายน้ำ ซึ่งปัจจุบันมหาวิทยาลัยไม่มีสระวายน้ำเป็นของมหาวิทยาลัย บุคลากรจึงจำเป็นต้องไปเช่าสระวายน้ำ

ภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งทำให้บุคลากรมีความลำบากมากขึ้นเมื่อต้องการจะประกอบกิจกรรมด้านการทดสอบสมรรถภาพทางกาย ได้แก่อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกายมีเพียงพอ และได้มาตรฐาน มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายของบุคลากรเป็นประจำ อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันบุคลากรเริ่มมองเห็นความสำคัญและคุณค่าของการออกกำลังกาย และต้องการทราบถึงความก้าวหน้าของสมรรถภาพทางกายของตนเองว่าก่อนการออกกำลังกายมีสมรรถภาพอย่างไร หลังจากได้ออกกำลังกายมีสมรรถภาพดีขึ้นอย่างไร ซึ่งเครื่องมือที่ใช้วัดสมรรถภาพควรจะได้มาตรฐาน ซึ่งจะทำให้บุคลากรทราบข้อบกพร่องของตนเองและจะได้ทำการปรับปรุงแก้ไขส่วนบกพร่อง ทำให้สุขภาพแข็งแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ ช่วยให้งานมีความว่องไวรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพด้วย ด้านบุคลากรผู้ให้บริการได้แก่ ต้องการบุคลากรที่มีมนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรผู้ให้บริการอาจไม่จำเป็นต้องเป็นถึงนักกีฬาทีมชาติ เพียงแต่บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์ดี บุคลิกภาพที่ดีมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจมีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย บุคลากรผู้ให้บริการแต่งตัวเหมาะสม มีกิริยาจาสุภาพมีความรู้ความเข้าใจวิธีการจัดและดำเนินการด้านพลศึกษา และสามารถเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมก็เป็นการเพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรในมหาวิทยาลัย และด้านวิชาการได้แก่ ต้องการหนังสือ ตำรา เอกสาร หรือคู่มือเกี่ยวกับการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ อาจเนื่องมาจากว่าวิชาการเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้บุคลากรมีความรู้เพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ด้านหนังสือ ตำรา เอกสาร หรือคู่มือเกี่ยวกับหลักการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เพื่อสมาชิกได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอโดยทั่วถึงกัน หนังสือและตำราเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากร และนำไปปรับปรุงวิธีการเล่นของบุคลากรได้เป็นอย่างดี (สุปราณี ขวัญบุญจันทร์. 2534 : 81 - 83)

ส่วนนิสิตมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่มีเจตคติต่อโรคเอดส์อยู่ในระดับดี และพบว่า อาจารย์และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ การป้องกันและการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการเพิ่มโรคเอดส์ มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องเกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี มีพฤติกรรมหรือโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อและการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันและการปฏิบัติงาน เพื่อหลีกเลี่ยงการเป็นโรคนี้นี้มีความรู้ค่อนข้างน้อย อาจเป็นเพราะว่า การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์นั้น นอกเหนือไปจากเนื้อหาสาระเกี่ยวกับโรคแล้วสิ่งที่ควรจะทำควบคู่กันไปคือ การทำให้บุคคลในแต่ละกลุ่มมีพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น ผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ก็ควรจะต้องมีการลด ละ เลิก หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ ถูกต้อง ส่วนบุคคลทั่ว ๆ ไป ที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มเสี่ยงก็ควรจะต้องมีการสร้างทัศนคติที่ดี มีความเห็นอกเห็นใจ ยอมรับผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์ เป็นต้น เพราะขณะนี้การสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับโรคเอดส์แต่เพียงอย่างเดียว อาจจะไม่เพียงพอที่จะทำ

คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และปรับตัวเข้าหากันสร้างทัศนคติที่ดีต่อกันด้วย (จุฑามาศ เทพชัยศรี. 25๓7 : 109) สำหรับไวรัสตับอักเสบ บี อาจเป็นเพราะว่าคนทั่วไปไม่ค่อยให้ความสนใจที่จะแสวงหาความรู้ หรือเป็นเพราะการขาดการรณรงค์ขาดการกระตุ้นโดยหน่วยงานต่าง ๆ เพราะโรคตับอักเสบชนิดนี้ มีอัตราการตายต่ำกว่าโรคเอดส์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิณา นานาสิลปี (2536 : 73) ที่พบว่า บุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาล มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงกว่าโรคไวรัสตับอักเสบ บี แสดงว่าความรู้เรื่องโรคเอดส์ได้รับการเผยแพร่ไปอย่างกว้างขวางและทั่วถึง เพราะมีการรณรงค์กันอย่างมากและต่อเนื่อง ส่วนโรคไวรัสตับอักเสบ บี นั้นยังมีการประชาสัมพันธ์กันไม่มากนัก

2.4 ด้านบริการวิชาการแก่สังคม

ผลการศึกษาการติดเชื้อในระบบทางเดินอาหารของผู้ประกอบการอาหารในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า มีเชื้อปรสิตหรือแบคทีเรียในอุจจาระของผู้ประกอบการอาหารอันจะแพร่กระจายโรคอุจจาระร่วงไปสู่ผู้บริโภค ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการมีเชื้อปรสิตหรือแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดในระบบทางเดินอาหารในร่างกาย โดยไม่แสดงอาการและการติดเชื้อปรสิตเหล่านั้นค่อนข้างจะเกิดขึ้นได้ง่าย (โกศล รุ่งเรืองชัยและคณะ. 2535 : 31)

3. ภาพรวมของงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่นำมาสังเคราะห์ครั้งนี้ เป็นช่วงเวลา 10 ปีนับจาก พ.ศ. 2530 - 2539 จำนวนงานวิจัย 5 ปีหลังคือ ปี พ.ศ. 2535 - 2539 มีจำนวนร้อยละ 39.61 ของงานวิจัยทั้งหมด ในขณะที่ช่วง 5 ปีแรก คือ พ.ศ. 2530 - 2534 มีจำนวนงานวิจัยถึงร้อยละ 60.36 จำนวนงานวิจัยในช่วง 5 ปีหลัง มีน้อยเป็นประมาณ 1 เท่าของช่วงเวลา 5 ปีแรก มีข้อสังเกต ดังนี้

3.1 ข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.1.1 ลักษณะเนื้อหาของงานวิจัยส่วนใหญ่คือ ด้านการเรียนการสอนมากที่สุด ร้อยละ 50.45 รองลงมาการบริหาร ร้อยละ 44.14 การวิจัยและการบริการทางวิชาการแก่สังคม ร้อยละ 2.70 ตามลำดับ

3.1.2 จุดประสงค์ของการทำงานวิจัยส่วนใหญ่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญาบัตรของนิสิต/นักศึกษามากที่สุด ร้อยละ 60.36 รองลงมาเพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ ร้อยละ 29.73 และเพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน ร้อยละ 9.01

3.1.3 ประโยชน์ของผลงานวิจัยส่วนใหญ่นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน มากที่สุด ร้อยละ 85.86 รองลงมา พัฒนาการเรียนการสอน ร้อยละ 31.53 และพัฒนาหลักสูตร ร้อยละ 12.61 ตามลำดับ

3.1.4 คุณค่าที่ได้รับจากผลงานวิจัยส่วนใหญ่ได้แนวทางในการทำงานมากที่สุด ร้อยละ 44.14 รองลงมา วางแผนในการทำงาน ร้อยละ 30.63 ปรับปรุงสภาพการทำงาน ร้อยละ 22.52 และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสถาบัน ร้อยละ 2.70 ตามลำดับ

3.1.5 ลักษณะของงานวิจัยส่วนใหญ่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมากที่สุด ร้อยละ 90.99 และการวิจัยเชิงคุณภาพ ร้อยละ 9.01 ตามลำดับ

ภาพในส่วนนี้สะท้อนให้เห็นความต้องการงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนมากเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน และการบริหาร มีจุดประสงค์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญาบัตร เป็นผลงานทางวิชาการ และแก้ปัญหาในการทำงาน ได้นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาหลักสูตร สุดท้ายคุณค่าของผลที่ได้รับจากงานวิจัยนั้นจะได้แนวทางในการวางแผนการทำงาน การปรับปรุงการทำงาน และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสถาบันต่อไป

3.2 ผู้ผลิตผลงานวิจัย

3.2.1 อาจารย์

3.2.1.1. ลักษณะเนื้อหาของงานวิจัยที่อาจารย์ผลิต ส่วนใหญ่มีลักษณะเนื้อหาการเรียนการสอน มากที่สุด ร้อยละ 22.52 รองลงมาด้านการบริหาร ร้อยละ 9.01 และด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ร้อยละ 2.70 ตามลำดับ

3.2.1.2. จุดประสงค์ของการทำงานวิจัยที่อาจารย์ผลิต ส่วนใหญ่ เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ มากที่สุด ร้อยละ 27.02 รองลงมาเพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน ร้อยละ 6.31 ตามลำดับ

3.2.1.3. ประโยชน์ของผลงานวิจัยที่อาจารย์ผลิตส่วนใหญ่ ได้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน มากที่สุด ร้อยละ 14.41 รองลงมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ร้อยละ 11.71 และพัฒนาหลักสูตร ร้อยละ 8.11 ตามลำดับ

3.2.1.4. คุณค่าของผลที่ได้รับจากงานวิจัยที่อาจารย์ผลิตส่วนใหญ่ ได้แนวทางในการทำงาน มากที่สุด ร้อยละ 14.41 รองลงมา วางแผนในการทำงาน ร้อยละ 11.71

และปรับปรุงสภาพการทำงาน ร้อยละ 6.31 ตามลำดับ

3.2.1.5. ลักษณะของงานวิจัยที่อาจารย์ผลิตส่วนใหญ่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มากที่สุด ร้อยละ 29.73 และการวิจัยเชิงคุณภาพ ร้อยละ 4.50 ตามลำดับ

3.2.2 นิสิต

3.2.2.1. ลักษณะเนื้อหาของงานวิจัยที่นิสิตผลิต ส่วนใหญ่มีลักษณะเนื้อหาด้านการบริหาร มากที่สุด ร้อยละ 29.73 รองลงมาด้านการเรียนการสอน ร้อยละ 37.93 และด้านการวิจัย ร้อยละ 2.70 ตามลำดับ

3.2.2.2. จุดประสงค์ของการทำงานวิจัยที่นิสิตผลิต ส่วนใหญ่ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญาบัตร ร้อยละ 60.36

3.2.2.3. ประโยชน์ของผลงานวิจัยที่นิสิตผลิตส่วนใหญ่ ได้ประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ในการทำงาน มากที่สุด ร้อยละ 38.74 รองลงมาพัฒนาการเรียนการสอน ร้อยละ 17.12 และพัฒนาหลักสูตร ร้อยละ 4.50 ตามลำดับ

3.2.2.4. คุณค่าของผลที่ได้รับจากงานวิจัยที่นิสิตผลิตส่วนใหญ่ ได้แนวทางการทำงาน มากที่สุด ร้อยละ 27.03 รองลงมา วางแผนในการทำงาน ร้อยละ 18.02 และปรับปรุงสภาพการทำงาน ร้อยละ 15.31 ตามลำดับ

3.2.2.5. ลักษณะของงานวิจัยที่นิสิตผลิตส่วนใหญ่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มากที่สุด ร้อยละ 55.86 และการวิจัยเชิงคุณภาพ ร้อยละ 4.50 ตามลำดับ

ภาพในส่วนนี้สะท้อนให้เห็นความต้องการงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ของอาจารย์และนิสิตมีบางลักษณะบางประเด็นที่แตกต่างกันบ้าง กล่าวคือ

1. ลักษณะเนื้อหาของการทำงานวิจัย นิสิตต้องการทำงานวิจัยด้านการบริหาร ร้อยละ 29.73 ส่วนอาจารย์มีความต้องการทำงานวิจัยด้านนี้ร้อยละ 9.01

2. จุดประสงค์ของการทำงานวิจัย นิสิตมีจุดประสงค์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญาบัตร ร้อยละ 60.36 ส่วนอาจารย์มีจุดประสงค์เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ ร้อยละ 27.02 และเพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน ร้อยละ 6.31

3. ประโยชน์ของผลงานวิจัยนิสิตได้นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 38.74 ส่วนอาจารย์ได้นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 11.71

4. คุณค่าที่ได้รับจากผลงานวิจัย นิสิตได้แนวทางในการทำงาน ร้อยละ 27.03 ส่วนอาจารย์ได้แนวทางในการทำงาน ร้อยละ 14.41 และการปรับปรุงสภาพการทำงาน นิสิตได้นำไปปรับปรุงสภาพการทำงาน ร้อยละ 15.31 ส่วนอาจารย์ได้นำไปปรับปรุงสภาพการทำงาน ร้อยละ 6.31

โดยสรุปผลจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าจำนวนผลงานวิจัยทั้งหมด จำนวน 111 เรื่อง ในระยะเวลา 10 ปี ยังนับว่ามีจำนวนน้อย มีผลกระทบให้การกระจายการทำวิจัยยังไม่ครอบคลุมหน่วยงานได้ทั้งหมด ยังขาดการวิจัยในภารกิจที่รับผิดชอบของหน่วยงาน เช่น การพัฒนาหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ จึงไม่มีข้อมูลสนับสนุนในการเปิดสาขาวิชาขึ้นใหม่ การวิจัยด้านการบริการวิชาการแก่สังคมยังมิได้สนใจและให้ความสำคัญน้อย รวมทั้งงานวิจัยที่มีเนื้อหาในลักษณะศิลปวัฒนธรรมยังไม่พบผู้ใดได้ทำการศึกษา

ข้อเสนอแนะด้านนโยบายมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากการศึกษาพบว่าจำนวนผลงานวิจัยทั้งหมด จำนวน 111 เรื่อง ในระยะเวลา 10 ปี ยังนับว่ามีจำนวนน้อยมีผลกระทบให้การกระจายการทำวิจัยยังไม่ครอบคลุมหน่วยงานได้ทั้งหมด ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยสนับสนุนการทำโครงการวิจัยเฉพาะเรื่องมากขึ้น เช่น โครงการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ โครงการพัฒนาอาจารย์และนักวิจัยรุ่นใหม่ และโครงการวิจัยตามนโยบายของมหาวิทยาลัย
2. มหาวิทยาลัยกำหนดให้งานวิจัยเป็นภาระงานส่วนหนึ่งของอาจารย์และบุคลากร
3. มหาวิทยาลัยแสวงหาแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิจัยของหน่วยงานในมหาวิทยาลัย ทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างเพียงพอ
4. มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยและติดตามการดำเนินงานวิจัย
5. มหาวิทยาลัยสนับสนุนและจัดหาพี่เลี้ยง (Mentor) ในการทำวิจัยของอาจารย์และบุคลากร ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
6. มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงงานวิจัยของคณาจารย์กับการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทุกสาขาวิชา

จากการวิจัยพบว่า การบริการวิชาการแก่สังคม เป็นภารกิจหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาสภาพสังคมสารสนเทศ การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มุ่งประโยชน์ในแง่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการป้องกันแก้ปัญหาสังคมต่าง ๆ แต่ภารกิจด้านการบริการวิชาการแก่สังคมได้รับความสนใจและความสำคัญน้อยกว่าภารกิจอื่น ๆ ทั้งในด้านนโยบายและการปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรวางนโยบายและขอข่ายให้บริการวิชาการแก่สังคมเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้ชัดเจน ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยสร้างประสิทธิภาพให้บริการวิชาการแก่สังคมโดยการจัดองค์การขึ้นในมหาวิทยาลัยเพื่อรับผิดชอบงานทางด้านนี้
2. มหาวิทยาลัยมีนโยบายสนับสนุนให้บริการวิชาการแก่สังคมโดยถือเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งที่พึงปฏิบัติ
3. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนงบประมาณ และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรหันมาทำงานด้านนี้มากขึ้น เช่น ภาระงานนำมาพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ทางชำนาญการ สามารถเทียบเท่างานวิจัย และพิจารณาความดีความชอบได้ เป็นต้น
4. มหาวิทยาลัยมีการวางแผนและติดตามประเมินผลโครงการบริการวิชาการอย่างต่อเนื่องทั้งระยะสั้นและระยะยาว

จากผลการวิจัยพบว่า การวิจัยที่เกี่ยวกับภาระกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเนื้อหาในลักษณะศิลปและวัฒนธรรมนั้น ยังไม่พบผู้ใดได้ทำการศึกษา ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญแก่การวิจัยด้านศิลปและวัฒนธรรม โดยถือว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญด้านหนึ่งของมหาวิทยาลัย สนับสนุนการวิจัยโดย

1. มหาวิทยาลัยควรมีแผนและทิศทางสำหรับการดำเนินภารกิจด้านศิลปและวัฒนธรรมที่ชัดเจนทั้งระยะสั้นและระยะยาว
2. มหาวิทยาลัยควรมีการระดมเงินทุนและความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการริเริ่มโครงการทางศิลปและวัฒนธรรม ด้านศิลปะ สุนทรียศาสตร์ จริยธรรม การดนตรี โบราณคดี ประวัติศาสตร์ และวิถีการดำเนินชีวิตของอาจารย์ ข้าราชการ และนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยอย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะด้านนโยบายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ด้านการบริหาร

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานของข้าราชการ มีปริมาณคนกับงานยังไม่สมดุลกับที่จะทำให้การปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยกำหนดให้กองการเจ้าหน้าที่และกองแผนงานตรวจสอบและทบทวนอัตรากำลังคนและงานทุกปี และควรกำหนดภาระหน้าที่ให้ชัดเจนและเป็นธรรม หากเป็นไปได้ควรมีการเก็บสถิติเกี่ยวกับภาระกิจแต่ละคนเพื่อนำมาวิเคราะห์ภาระงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น หากพบชัดเจนว่าขาดแคลนอัตรากำลังจริง ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มหรือลักษณะงานบางอย่างอาจแบ่งเบาแรงงานได้โดยการจัดหาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยงานได้เป็นต้น

2. มหาวิทยาลัยควรจัดสร้างสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยให้เอื้อต่อบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เพื่อให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มในการปฏิบัติงาน ฝึกให้ผู้ปฏิบัติงานรู้จักปรับตัวให้เหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ โดยมหาวิทยาลัยควรจัดหาอุปกรณ์การสื่อสารให้ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ฝึกฝนให้บุคลากรมีความสามารถวินิจฉัยข้อเท็จจริง รู้จักรวบรวมข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการทำงาน ใช้ทรัพยากรของหน่วยงานที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อมหาวิทยาลัยและส่วนรวม

จากผลการวิจัยพบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒส่วนใหญ่มีทัศนคติยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศและเห็นด้วยกับการพัฒนามหาวิทยาลัยโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรกำหนดให้ฝ่ายพัฒนาบุคลากรและสำนักคอมพิวเตอร์จัดกิจกรรม การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรม การบรรยาย ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรซึ่งปรากฏว่ายังมีประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับน้อยให้มีความรู้ความสามารรถสำหรับใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารระดับปฏิบัติการมีความต้องการให้ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณของมหาวิทยาลัย ด้านการขอตั้งงบประมาณ ด้านการขอเงินประจำงวด และด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยกำหนดให้กองคลังและกองแผนงานร่วมกันจัดให้มีโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับ ขั้นตอนการดำเนินงานของกระบวนการงบประมาณ ด้านการขอตั้งงบประมาณ ด้านการขอเงินประจำงวด และด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

2. มหาวิทยาลัยกำหนดให้กองคลังและกองแผนงานร่วมกันจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติงาน โดยมีตัวอย่างวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณ และเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้องและหน่วยงานเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันและจะได้ปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน

3. มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานให้ลดน้อยลงเพื่อความสะดวกและคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

จากผลการวิจัย พบว่า การผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2527 - 2534 มีลักษณะการออกกลางคันเพียงลักษณะเดียว และส่วนใหญ่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 คิดเป็นค่าใช้จ่ายซึ่งรัฐเสียไปเป็นจำนวนเงินเฉลี่ยปีละ 12,595,438 บาท ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยจัดให้มีโครงการเผยแพร่ให้นิสิตใหม่ได้ทราบถึงคุณค่าของสาขาวิชา ที่ตนสอบเข้ามาได้และขอให้นิสิตรุ่นพี่มีส่วนร่วมในการช่วยให้น้องใหม่เกิดความรู้สึกรักและผูกพันในคณะและสถาบันที่ตนเรียนอยู่

2. มหาวิทยาลัยจัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียนสำหรับนิสิตที่ประสงค์จะเปลี่ยนแนวการศึกษาทั้งในระดับหลักสูตร คณะหรือระหว่างมหาวิทยาลัย รวมทั้งจัดให้มีการเทียบประสบการณ์หน่วยการเรียนสำหรับผู้ประสงค์จะกลับมาศึกษาต่อ ทั้งนี้ให้มหาวิทยาลัยที่รับเข้าเรียนพิจารณาเทียบโอนได้ตามเกณฑ์หรือตามความเหมาะสม

3. มหาวิทยาลัยจัดบริการหาทุนการศึกษาและการทำงานหารายได้ให้นิสิตระหว่างเรียนมากยิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีต้นทุนที่ใช้ในการผลิตบัณฑิตจากงบประมาณแผ่นดิน ปีงบประมาณ 2538 อยู่ในเกณฑ์สูงถึงร้อยละ 89 ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างระเบียบการเรียกเก็บค่าบริการและสัดส่วนของรายได้ที่หน่วยงานจะได้รับค่าตอบแทนตามภารกิจที่ชัดเจนจากการให้บริการ ดังนี้

1.1 การหารายได้จากการบริการอาคารสถานที่และที่ดิน เช่น อาคารเรียนห้องทดลอง โรงพิมพ์ ห้องประชุม สนามกีฬา และที่ดินว่างเปล่าในมหาวิทยาลัย

1.2 การหารายได้จากการบริการวิชาการ เช่น รับผิดชอบอบรม ทำวิจัย ให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานทั่วไป ปรึกษาพยาบาลแก่บุคคลภายนอก บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผล รับสร้างเครื่องมือการวิจัยและอุปกรณ์การสอนแต่ละสาขาวิชา จำหน่ายหนังสือ ตำรา และเอกสารประกอบการสอน

2. มหาวิทยาลัยควรปรับค่าน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงการศึกษา และค่าบำรุง กิจกรรมให้มีความแตกต่างไปตามกลุ่มสาขา ซึ่งเป็นการสมควรที่จะให้ผู้เรียนร่วมรับภาระออกค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในลักษณะที่มีความเป็นธรรมมากขึ้นจากกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น

จากผลการวิจัยพบว่า การประมาณการรายรับและรายจ่ายจากงบประมาณเงินรายได้ต่ำกว่ารายได้รับจริงและรายจ่ายจริง ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีงบประมาณ 2530 - 2532 ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยใช้วิธีประมาณการรายรับที่คาดว่าจะได้รับจากงบประมาณรายได้ นอกจากจะขึ้นอยู่กับจำนวนนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละปีแล้วยังต้องขึ้นอยู่กับจำนวนหน่วยกิตที่นิสิตแต่ละคนจะเลือกลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนด้วย กองแผนงานในฐานะเจ้าของข้อมูล ข้างต้นและกองคลังในฐานะผู้ดูแลรักษาค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามระเบียบของเงินรายได้ควรใช้ข้อมูล ทั้งสองหน่วยงานมาพิจารณาวางแผนการประมาณการรายรับและรายจ่ายร่วมกัน

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีสาเหตุจากความบกพร่องของระเบียบปฏิบัติและผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจระเบียบและไม่พยายามศึกษา ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงระบบบริหารงานพัสดุของมหาวิทยาลัยโดยเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ แก่หน่วยงานที่ออกระเบียบงานพัสดุ เช่น สมาคมนักบริหารพัสดุแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขระเบียบให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับลักษณะงานของมหาวิทยาลัย

2. มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบการบริหารงานพัสดุแก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการพัสดุ โดยทำการศึกษาระเบียบอย่างละเอียดลึกซึ้ง ดีความ แยกแยะวิธีการปฏิบัติและสรุปผลการนำไปใช้ร่วมกัน

จากผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีเจตคติต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับปานกลาง รู้สึกเฉย ๆ และมีแนวโน้มที่จะไม่คัดค้าน ไม่สนับสนุนในแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร การศึกษา การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผู้วิจัยเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มให้เกิดการรับรู้และเข้าใจในแนวทางการวางแผนพัฒนาการศึกษา ตลอดจนยอมรับในการให้บุคลากรทุกระดับได้เข้ามามีส่วนร่วม

2. มหาวิทยาลัยกำหนดเป้าหมายและทิศทางให้ชัดเจน พร้อมทั้งจัดทำแผนพับและแผนพัฒนาระยะยาวให้เป็นที่รับรู้และเข้าใจตรงกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

3. มหาวิทยาลัยกำหนดขั้นตอนและกิจกรรมการแบ่งระดับของแผนให้บุคลากรมีส่วนร่วมหลายวิธี เช่น การมีส่วนร่วมในการประชุมสัมมนา การมีส่วนร่วมโดยให้เป็นกรรมการวางแผนแต่ละระดับ เป็นคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ตามระดับของแผน การให้มีส่วนร่วมโดยการเขียนแสดงความคิดเห็นและโดยการให้ข้อมูลในแบบสอบถาม เป็นต้น

จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตและอาจารย์มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยทุกเรื่องโดยส่วนรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยหรือไม่ดี เช่น โรงอาหาร

อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องน้ำ สนามกีฬา สถานที่สำหรับการพักผ่อน ที่จอดรถไม่เพียงพอขาดการดูแลจากผู้เกี่ยวข้อง และยังมีบุคลากรภายนอกเข้ามาร่วมใช้ด้วย ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงสถานที่สำหรับรับประทานอาหารให้เพียงพอกับจำนวนนิสิต อาจารย์ ข้าราชการ และบุคคลทั่วไป
2. มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงตกแต่งบริเวณมหาวิทยาลัยให้ราบรื่น ร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่อาศัย โดยฝ่ายอาคารสถานที่ดำเนินการร่วมกับองค์การนิสิต
3. มหาวิทยาลัยควรแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้มีห้องเรียน ห้องทำงาน ห้องน้ำ สถานที่พักผ่อน ที่จอดรถให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
4. คณะกรรมการตามข้อ 3 ควรดูแลกวาดล้างในเรื่องความสะอาดและการกำจัดขยะมูลฝอย และที่ตักเก็บขยะมูลฝอยควรจัดแยกให้ห่างจากโรงอาหาร ซึ่งทำให้เกิดมลภาวะในเรื่องของอากาศเสียส่งกลิ่นเหม็นทั่วไป มีแมลงชุกชุมรบกวนในการรับประทานอาหารของนิสิต อาจารย์ และข้าราชการ

2. ด้านการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยพบว่า การทำปฏิญาณพันธกิจของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มีปัญหาเนื่องจากองค์ประกอบที่สำคัญ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านประสบการณ์ทางวิชาการของนิสิตและด้านการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายให้ภาควิชาและบัณฑิตวิทยาลัย ควรมีการกำหนดเวลาในการให้คำปรึกษาการทำปฏิญาณพันธกิจโดยละเอียดทุกขั้นตอน รวมทั้งควรจัดทำศูนย์แนะแนว แนะนำ และระบบการติดตามตัวนิสิต
2. มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายให้ภาควิชาและบัณฑิตวิทยาลัย ขอความร่วมมือจากภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษาสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา และสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัย จัดศูนย์บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยและสถิติ และการสัมมนาเชิงปฏิบัติการการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ
3. มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายให้สำนักหอสมุดกลางควรติดต่อประสานงานกับห้องสมุดต่างมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อส่งเสริมให้มีการบริการเอกสาร ตำรา และอุปกรณ์ระหว่างมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา
4. มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายให้สำนักหอสมุดกลางควรมีการปรับปรุงปริมาณหนังสือในห้องสมุดให้สามารถให้บริการการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ โดยมีการสำรวจความต้องการของอาจารย์ผู้สอนทุกภาคเรียนและจัดหาหนังสือใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเข้ามาในห้องสมุด

จากผลการวิจัย พบว่า การนำหลักสูตรระดับปริญญาตรีไปใช้ส่วนใหญ่พบปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา เนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกันทั้งในหมวดวิชาและต่างหมวดวิชา การวัดและประเมินผลมุ่งเน้นการวัดความจำและเนื้อหา มากกว่าความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ

1. การสร้างหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ควรระบุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้แสดงถึงเอกลักษณ์หรือลักษณะของบัณฑิตทางวิชาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น เพื่อผลิตบุคลากรทางการศึกษา หรือเพื่อผลิตบัณฑิตที่สามารถทำงานได้ทั้งบุคลากรทางการศึกษา ทางศิลป หรือทางสาธารณสุข เป็นต้น

2. ภาควิชาควรจัดสัมมนาเพื่อปรับปรุงเนื้อหารายวิชาให้มีความยืดหยุ่น ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา เป็นระยะ ๆ เช่น กำหนดว่าจะจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี เป็นต้น

3. มหาวิทยาลัยควรกำหนดเป็นระเบียบการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอนเข้าใจตรงกัน เช่น การใช้กิจกรรมทางการวัดผลหลาย ๆ วิธีประกอบกันเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะและวัตถุประสงค์ของแต่ละรายวิชา โดยมุ่งเน้นการวัดและประเมินผลทางด้านการวิเคราะห์เนื้อหา และการแก้ปัญหาเป็นมากขึ้น

3. ด้านการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการทำการวิจัยของอาจารย์และข้าราชการที่สำคัญได้แก่ ขาดแหล่งเงินทุนอุดหนุน ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ และขาดบุคลากรช่วยเหลือการทำวิจัย ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยควรขอความร่วมมือจากแหล่งเงินทุนจากภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย มีห้องพักสำหรับการทำวิจัยที่เป็นสัดส่วนที่จะทำให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการทำงาน

2. มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงโครงสร้างของระบบการบริหารมหาวิทยาลัยให้มีลักษณะที่เอื้อต่อการทำวิจัย เช่น ปรับปรุงระเบียบการให้คำตอบแทนกับข้าราชการที่ทำงานวิจัย และการสนับสนุนงบประมาณในรูปของเงินอุดหนุนให้มากขึ้น

3. มหาวิทยาลัยสร้างโอกาสการร่วมทำวิจัยให้แก่นักวิจัยในมหาวิทยาลัยโดยให้นักวิจัยอาวุโสเป็นแกนนำ

4. มหาวิทยาลัยควรมีการร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยในการทำวิจัย แลกเปลี่ยนข่าวสารการวิจัยและการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับผลงานวิจัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. เปรียบเทียบรูปแบบการวิจัยสถาบันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร
2. การนำเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการดำเนินงานหรือการบริหารมหาวิทยาลัยในระบบต่าง ๆ ระหว่างพุทธศักราช 2541-2550
3. การศึกษารูปแบบการจัดองค์กรและการบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ มณเฑาะว์. การประเมินการสอนของอาจารย์ตามทัศนะนิสิต. ปริญญานิพนธ์
กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2540.
- เกศินี คู่ณคำชู. สภาพและปัญหาของหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
กองแผนงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.
- กริสนา นกสกุล. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญาบัตรของนิสิต
นักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- กัญญาพัชร อรรถวิริยะ. การวิเคราะห์ต้นทุนทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วิทยาเขตกลาง ในปีงบประมาณ 2538. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- กัลยา เชื้อพลากิจ. ความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.
- กาญจนา ชำนาญกิจ. ความคิดเห็นและความต้องการของนิสิตต่อการบริหารสุขภาพใน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์, 2529.
- _____. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- เกศินี ชยวิวัฒนาวงศ์. สถานภาพและบทบาทของหน่วยตรวจสอบภายในมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหาร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- โกเมน ชีรนรเศรษฐ. ปัญหาการเปิดสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครูใน
ภาคเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2521.
- โกศล รุ่งเรืองชัย และคณะ. การสำรวจการคิดเชื่อในระบบทางเดินอาหารของผู้ประกอบการ
อาหารในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร. รายงานการวิจัย
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.

- ขนิษฐา เกื้อมี. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา ในทัศนะของนิสิตและอาจารย์. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.
- จันทนา พรหมศิริ และคณะ. “สาเหตุการละทิ้งการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีของนักศึกษาประเภทโควต้า,” ใน การวิจัยสถาบันกับการประกันคุณภาพการศึกษา เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ. มหาวิทยาลัยสุรนารี, 2542.
- จรวย แก่นวงษ์คำ. การจัดการบริหารพลศึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ โอเคียนสโตร์, 2523.
- เจริญ คันธวงศ์. “ปรัชญาและบทบาทของอุดมศึกษา,” ใน รายงานการฝึกอบรมอาจารย์ใหม่ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ครั้งที่ 5. ณ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2530.
- จำนงค์ สมประสงค์. การเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีในราชการและธุรกิจ. กรุงเทพฯ : งานแปล ของสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ อันดับที่ 15, 2522.
- จินดา ศรีญาณลักษณ์. สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการตามบทบาทหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2536.
- จุฑามาศ เทพชัยศรี. รายงานการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์และโรคไวรัสตับอักเสบ บี ของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.
- จุมพล สวัสดิ์ยากร. หลักและวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สุวรรณภูมิ, 2520.
- จุลลดา ขาวสะอาด. “การติดตามผลบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2537 - 2538,” ใน การวิจัยสถาบันกับการประกันคุณภาพการศึกษา เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ. มหาวิทยาลัยสุรนารี, 2542.
- เจริญ โชตพันธุ์. ค่านิยมในอาชีพครูของนักศึกษามหาวิทยาลัยครูอุบลราชธานี. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- เจเลียว บุรีภักดีและคนอื่น ๆ. “มหาวิทยาลัยกับการะงานด้านการค้นคว้าวิจัย,” ศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา. 1(2) : 14 - 30 ; เมษายน 2531.
- ชลีนาด สิงห์เรศร์. รูปแบบการหารายได้เพื่อการพึ่งตนเองของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- ชูพันธ์ สมเกื้อ. “ข้อคิดเกี่ยวกับหลักสูตรอุดมศึกษาในอนาคต,” การศึกษาแห่งชาติ. 6 17 - 22 ; สิงหาคม-กันยายน 2521.

- ชูศักดิ์ เทียงตรง. การประเมินผลการปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- เชิดศักดิ์ โฉมาสินธุ์. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โอเดียน สโตร์, 2522.
- โชติ เพชรชื่น. ความต้องการของอาจารย์และข้าราชการในการพัฒนามหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.
- คาราวดี สุกมลสันต์. “การวิจัยสถาบัน : การวางแผนและดำเนินการวิจัย,” ใน เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “บุคลากรฝ่ายวางแผนและพัฒนา” มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตรพื้นฐานการวิจัยสถาบัน. กองแผนงาน มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.
- คาราวดี สุกมลสันต์. “การวิจัยสถาบัน : การวางแผนและการดำเนินการวิจัย,” วารสารวิจัย เพื่อการพัฒนา. 6 : มกราคม 2531.
- ดิลก บุญเรืองรอด. “การประเมินผลงานบุคลากรเพื่อพิจารณาความดีความชอบ” คุรุปริทัศน์. 3 : 24 - 37 ตุลาคม 2520.
- เดชะรัช เดชะเสน. “คำกล่าวรายงานการสัมมนาสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ เรื่องงบประมาณอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ,” ใน รายงานการสัมมนาสภาอาจารย์ มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ เรื่อง งบประมาณอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.
- เดือนจิตต์ จิตต์อารี. “การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา,” ข่าวสาร การวิจัยการศึกษา. 16 : 3 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2536.
- ถาวร จันทศิริ. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการทำปฏิญานพันธ์ของนิสิตปริญญาโท ภาควิชา การศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.
- ทวีพงษ์ กลิ่นหอม. การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเอกพลศึกษาของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.
- ทัศนา แคมมณี. “การประเมินหลักสูตร,” ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวทางการประเมินและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. ณ ทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ : กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย, 2526.

- ทัศนีย์ แก้วจุมพล. การเสนอเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พุทธศักราช 2531 - 2540. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ทัศนีย์ ทองสว่าง. การย้ายถิ่นเพื่อการศึกษาของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2530.
- ทัศนีย์ พิศาลรัตนคุณ. ปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- ทัศนีย์ วิญญา. คุณลักษณะของนิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- ทองเหลา ฤทธิรุ่ง. ทัศนคติที่มีต่ออาชีพครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2531.
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร และคณะ. การติดตามผลการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ธวัชชัย ทิมชุมเห็ดเถียร และคณะ. “ผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ระยะเวลาที่ 1 และ 2 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี,” ใน การวิจัยสถาบันกับการประกันคุณภาพการศึกษา เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2542.
- ธรรมบุญ ฤทธิมณี. “ทิศทางการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล,” สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 8(1) : 5 - 11 ; กรกฎาคม 2533.
- ธำรงค์ บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2532.
- นภลัย วิทรัพย์โพธิ์. การใช้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าของนักศึกษาปริญญาตรีในหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- นงราม เสริมบุญนิชและคณะ. รายงานการวิจัยต้นทุนและแหล่งที่มาของต้นทุนเพื่ออุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว ทบวงมหาวิทยาลัย, 2532.
- นงลักษณ์ พจนกรรักษ์. หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินเพื่อเลื่อนข้าราชการสาย ข และสาย ค ขึ้นดำรงตำแหน่งในระดับเงินเดือนที่สูงขึ้น ตามทัศนะของผู้ประเมิน และผู้รับการประเมินสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. “ปัญหาในการทำวิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา,” ข่าวสารบัณฑิต.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. “แผนุแบบการวิจัย, ศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา. 1(2) : 31 - 37 ;

เมษายน 2531.

นรินทร์ บุญชู. การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและภาษาอังกฤษของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

นวลลออ ไชยมงคล. การศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่องานเขียนและงานวิจัยทางการแพทย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

นวลลออ นิมอนันตกุล. การติดตามผลมหาบัณฑิตวิชาเอกศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.

นันทพร สุขโสภณ. ความคิดเห็นของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.

นิตยา แก้วเล็ก. การศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.

นฤต กระจ่าย. โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับประมวลผลสอบเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.

บุญชม ศรีสาอด. การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.

บุญเลิศ กลางใจ. หัวหน้าภาควิชา...บุญแจดอกสำคัญ. ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ เรื่อง การบริหารงานภาควิชา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

บุญศรี ไพรัตน์. การประเมินผลหลักสูตรวิชาการใช้ห้องสมุดในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516.

ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ประจักษ์ ศรีวัฒนพงศ์. การติดตามผลหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.

- ประทุม รอดประเสริฐ. นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
โรงเรียนสตรีเอนติศึกษา, 2527.
- ประทุมสุข อาษาอามัง. งานมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร, 2522.
- ประพจน์ นันทรามาศ. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ประมวล ศิริพันธ์แก้ว. เหตุผลของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 และ ม.ศ.5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
การเลือกและไม่เลือกเรียนทางครู. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2513.
- ประวิทย์ ชื่นจิตผอง. แนวความคิดในการบริหารพัสดุของประเทศ. วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยการทัพบกสถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง, 2523.
- ประสิทธิ์ ทองไสว. กลไกการควบคุมมาตรฐานทางวิชาการของมหาวิทยาลัยของรัฐ.
ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.
- ประสงค์ จันทองจีน. “ทัศนคติและความคาดหวังของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อ
สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยและสังคมไทย,” ครุศาสตร์. 3 - 4 : 65 - 73 ;
กรกฎาคม - ธันวาคม 2524.
- ประสม สถาปิตานนท์. “ภาควิชาจะก่อหรือจะแก้ปัญหให้กับมหาวิทยาลัย,” ใน รายงานการ
สัมมนา เกี่ยวกับการบริหารภาควิชา คณะและสถาบัน. ณ โรงแรมแกรนด์พาเลซ พัทยา
ชลบุรี, 2525.
- ปราโมทย์ เกิดทรัพย์. การวิเคราะห์การบริหารงบประมาณรายได้ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.
- ปรีชา เขียวรวมวงศ์. “การวางแผนและการดำเนินการวิจัย,” วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนา.
6 : มกราคม 2531.
- ผาสวรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล
ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล,
2530.
- พจน์ สะเพียรชัย. “ประเด็นสำคัญเชิงนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาวที่เชื่อมโยงกับนโยบาย
การพัฒนาประเทศ,” เอกสารประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ระยะที่ 7 (2535 - 2539). กรุงเทพฯ : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2532.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

พนัส หันนาคินทร์. การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2530.

พร พรหมหาราช และจุลลดา ขาวสะอาด. “การศึกษาผลสัมฤทธิ์และปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,” ใน การวิจัยสถาบันกับการประกันคุณภาพการศึกษา เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2542.

พรทิพย์ บุญรอด. แบบการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.

พัฒนชัย ปัทมเวณ. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.

พระนอม แก้วกำเนิด. แนวทางการส่งเสริมการพลศึกษา. คำบรรยายเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนา กรมพลศึกษา, กรมพลศึกษา, 2531.

“พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 91 ตอนที่ 112 : ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2517.

“พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 115 ตอนที่ 57 ก ลงวันที่ 4 กันยายน 2541.

เพ็ญแข ประจันปัจฉิม และสุวัฒน์ วัฒนวงศ์. รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านการบริการของมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

เพ็ญศิริ ค่านชนะ. การประเมินโครงการให้ทุนอุดหนุนการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์. การจัดกิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.

พิมพ์พร ทะกอง. การจัดการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

- พิมศรี เปานิล. บรรยาการการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามทัศนะของนิสิตและอาจารย์. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.
- พลศิลป์ เกษร. การจัดบริการนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ไพโรจน์ สิตปรีชา. การบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ไพศาล หวังพานิช. วิธีการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- ฟอง เกิดแก้ว. การพลศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- เกาพงา ฉายากุล. การวิเคราะห์บทบาทของหัวหน้าภาควิชาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. หนังสือที่ ทม 0202/ว.5 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ตามข้อ 11(ค) แห่งกฎทบทวมหาวิทยาลัย ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2519) ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2526.
- _____. การกำหนดตำแหน่งระดับ 9 ในสำนักงานอธิการบดี. กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมและพัฒนาาระบบบริหาร ทบวงมหาวิทยาลัย, 2537.
- _____. “การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา,” อนุสารอุดมศึกษา. (22) 220 ; ตุลาคม 2539. ก.
- _____. หนังสือที่ ทม 0202/5215 เรื่อง โครงการปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2539. ข.
- มานิตย์ ไชยกิจ. การวิเคราะห์ระบบการวางแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในช่วงการจัดทำแผนพัฒนาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2527-2530). ปริญญาณิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.
- มาลินี แซ่เตี๋อง. ทัศนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อวิชาชีพและสภาพแวดล้อมในการทำงาน. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.

- เมธินี ตั้งตรงไพโรจน์. ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วิทยาเขต ประสานมิตร และวิทยาเขตบางเขน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533.
- ยุพา มานะจิตต์ และราชนันท์ บุญธิมา. เจตคติของบุคลากรที่มีต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- ยุพิน อองคานนท์. ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการ
ประกอบอาชีพอิสระ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2533.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. “การวิจัยสถาบัน : แนวคิดพื้นฐาน,” ใน เอกสารประกอบการสัมมนา
เชิงปฏิบัติการ “บุคลากรฝ่ายวางแผนและพัฒนา” มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
หลักสูตรพื้นฐานวิจัยสถาบัน. กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.
- _____. “การวิจัยสถาบัน : แนวคิดพื้นฐาน,” วารสารเศรษฐศาสตร์. 20 : 3 ; มกราคม - มีนาคม
2535.
- รังรอง สีทองดี. แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- รัชนิพร ชัยทวิชานันท์. การศึกษาปัญหาของการบริหารงานทะเบียนและสถิติในนิสิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2532.
- รัฐวิชัย จิวสวัสดิ์. ความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช รุ่นปีการศึกษา 2532. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช, 2531.
- รัตนา ศิริพานิช. การศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพจิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศูนย์รังสิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- รัศมี ภิบาลแทน. รายงานการวิจัยเรื่อง หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าภาควิชาในคณะ
ศึกษาศาสตร์ ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2532.
- เรืองเดช วงศ์หล้า และคณะ. “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบางรายวิชาของนักศึกษา
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี,” ใน การวิจัยสถาบันกับการประกันคุณภาพการศึกษา
เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ. มหาวิทยาลัยสุรนารี, 2542.

รสนิน วงศ์ไชย. “การวิเคราะห์เพื่อวางแผนการใช้ห้องปฏิบัติการ รวมทั้งทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2537 - 2539,” ใน การวิจัยสถาบันกับการประกันคุณภาพการศึกษา เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2542.

รสนิน วงศ์ไชย และคณะ. “การวิเคราะห์การใช้ย้งงบประมาณแผ่นดิน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : กรณีศึกษาการวิเคราะห์ค่าสอนพิเศษและค่าเดินทางไปราชการ ปีงบประมาณ 2536 - 2538,” ใน การวิจัยสถาบันกับการประกันคุณภาพการศึกษา เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2542.

ฤทธิ์ชัย อ่อนมิ่ง. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 4 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง การติดสายระบาย (Short drain) โดยใช้วิดิทัศน์ ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.

ลจิดร์ แ้วสกุล. ทักษะของข้าราชการฝ่ายธุรการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่องาน สภาพการทำงานและเพื่อนร่วมงาน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.

ลมุล รัตตากร. การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2530.

ละออง วรณโคตร. งานบุคลากรนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ลักขณา แซ่ลู่. ทักษะของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อกระบวนการสรรหา หัวหน้าภาควิชา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.

ถ้ายอง พินิจวิเทศภณท์. ปัญหาการปฏิบัติงานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ พสดุ พ.ศ. 2521 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.

วชิระ ชาวหา. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความผูกพันต่อสถาบันของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533.

วรวุฒิ รอบรู้. บทบาทของหัวหน้าสำนักงานอธิการบดีในการบริหารงาน. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

- วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์. การศึกษาสาเหตุในการอ่านของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- วัฒนา สุทธิพันธุ์. ปัญหาการฝึกสอนของนิสิตชั้นปีที่ 4 วิชาเอกพลศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2536. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.
- วัลลภ กันทรพย. “การประเมินหลักสูตร,” ใน เอกสารการอบรมวิจัยปฏิบัติการ ครั้งที่ 7 เรื่อง การประเมินผลหลักสูตรด้านคุณลักษณะ. กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ : กองการวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วัลลภา พัดเปีย. ทัศนะต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- วณิ ว่องวาทัญญ. ความต้องการการพัฒนาสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการสายงานบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- วิจิตร ศรีสอาน. “การระดมทุนและการพัฒนากองทุนของสถาบันอุดมศึกษา,” ใน รายงานการประชุมทางวิชาการประจำปีของที่ประชุมอธิการบดีเรื่องการพึ่งตนเองของระบบมหาวิทยาลัยของรัฐ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.
- วิจิตร ลินสิริ. รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย, 2526.
- _____. การอุดมศึกษาเชิงรุก. กรุงเทพฯ : เม็ดทรายพรินต์ติ้ง, 2534.
- วิชัย ดิสสระ. การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533.
- วิเชียร ทิพย์ชมภู. รายงานการสำรวจภาวะการทำงานทำของบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นปีการศึกษา 2531. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวางแผนและพัฒนา กองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- วิรัช วรรณรัตน์. ความเที่ยงตรงในการสอบคัดเลือกนิสิตปริญญาตรีปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2538. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

- วีระศักดิ์ ศรีปุณณะ. การศึกษาปัญหาและความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2531.
- วิไล วสุกัฬการ. ศึกษาการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในระดับปริญญาตรี ตั้งแต่รุ่นแรกจนถึงปัจจุบัน. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. ทฤษฎีและเทคนิคปฏิบัติสำหรับยอดหัวหน้านักงาน. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเกชั่น, 2538.
- วีณา นานาสิลปี. วิจัยทางการพยาบาลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในทศวรรษหน้า : ทิศทางและรูปแบบ. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.
- ศิรินุช เทียนรุ่งโรจน์. ระบบการเรียกใช้ฐานข้อมูลห้องเรียน. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.
- _____. ระบบลงทะเบียนเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.
- ศิรินาถ ทัพแสง. “เทคนิคการสร้างโครงการและการบริหารโครงการวิจัยสถาบัน,” วารสารวิจัยสังคมศาสตร์. 7 : ตุลาคม 2535.
- ศิรินาถ ทัพแสง และคณะ. รายงานการสำรวจภาวะการทำงานทำของบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นปีการศึกษา 2530. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ศิริพร จันทนพันธ์. กระบวนการงบประมาณมหาวิทยาลัยตามทัศนะของผู้บริหารระดับปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- ศรีรัตน์ จันทรสมวงศ์. อนาคตภาพของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใน พ.ศ.2540. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย. หนังสือที่ ทม 1001(2)4879/ เรื่องการเลื่อนข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย สาย ข และสาย ค ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น. กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2526.
- _____. คู่มือการเขียนบทนิพนธ์ (รายงานภาคินพนธ์และปริญญาโท). พิมพ์ครั้งที่ 6 แก้ไขและปรับปรุง. กรุงเทพฯ : พิมพ์สยาม, 2530.
- _____. เอกสารประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 7 (2535 - 2539). กรุงเทพฯ : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532. ก.
- _____. ทิศทางการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532. ข.

ศรินครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. คำสั่งมหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ ที่ 608/2532 เรื่องแต่งตั้ง
กรรมการศึกษารูปแบบในการจัดหาเงินรายได้. มหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ, 2533.

_____. คู่มือและหลักสูตรการศึกษาชั้นปริญญาตรี. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 4. ไม่บอกสถานที่พิมพ์.
2536.

_____. ประกาศ ฝ่ายแผนและพัฒนา เรื่อง การให้ทุนสนับสนุนโครงการวิจัย. มหาวิทยาลัย
ศรินครินทร์วิโรฒ, 2538.

_____. คำชี้แจงกรมการศึกษาระดับปริญญาตรี พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี พ.ศ.2541.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ, 2541.

ส.วาสนา ประวาลพฤกษ์. สถานภาพการทำงานของมหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรินครินทร์วิโรฒ, 2532.

สัจจ อูทรานันท์. การศึกษางานวิจัยทางการนิเทศการศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

สายทอง มโนมัยอุดม. การศึกษาการใช้วารสารภาษาต่างประเทศในสำนักหอสมุดกลางของ
อาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2531.

สมคิด สิริพิตร. หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความดีความชอบในการเลื่อนขั้นเงินเดือน
คณาจารย์ตามทัศนะของผู้บริหาร และคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ, 2530.

สมใจ จิตพิทักษ์. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ, 2531.

สมบัติ เทศน้อย. ปัญหาการบริหารงานในกองบริหารวิทยาเขตที่สังกัดมหาวิทยาลัย
ศรินครินทร์วิโรฒ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ,
2527.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารบุคคลแผนใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
2526.

สมพงษ์ สุชีเกตุ. ความสูญเปล่าในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ ปีการศึกษา
2527 - 2534. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ, 2537.

_____. รายงานการวิจัย เรื่อง ศึกษาการรับรู้สภาพการดำเนินงานกองแผนงานของผู้บริหาร
และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ. กรุงเทพฯ : สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยศรินครินทร์วิโรฒ, 2538.

- สมพงษ์ สุชีเกตุ. รายงานการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยต่อหัวของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีงบประมาณ 2535 - 2539. กรุงเทพฯ : สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541.
- สมพร คงสกุล. ขวัญในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.
- สมพร ศิลป์สุวรรณ. การศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษา คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2534.
- สมฤทัย แสงสุริยศิลป์. การประเมินประสิทธิภาพการใช้และการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และศิริชัย กาญจนวาสี. การทำวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สภาพปัจจุบัน เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- _____. การวิจัยเชิงบรรยาย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.
- _____. “การวิจัยเชิงบรรยาย,” ใน การวิจัยทางการศึกษา : หลักและวิธีการสำหรับนักวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- _____. “การวิจัยเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา : วิจัยสถาบัน,” ใน สถานภาพและเทคนิคการวิจัยสถาบัน เอกสารการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับงานวิจัยสถาบัน. ทบวงมหาวิทยาลัย, 2527.
- _____. “การประเมินหลักสูตรระดับอุดมศึกษาอย่างเป็น ระบบ,” รายงานการประชุมสัมมนา เรื่อง การประเมินและพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.
- สรรรถดี หันสันเทียะ. การประเมินผลหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา ฉบับพุทธศักราช 2529 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านผลิตผล. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- สายพิน สูดนิง. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.

- สำเนา ขจรศิลป์. ความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการประชุมเชียร์และการต้อนรับน้องใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอนแก่น เชียงใหม่ และสงขลานครินทร์. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2531.
- สำราญ สวนสวัสดิ์. บทบาทของหัวหน้าภาควิชาในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. การประเมินผลประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- _____. รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินผลประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- _____. การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อสร้างคุณลักษณะบัณฑิตของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- _____. การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- สิริลักษณ์ คอมนตร์และสกนธ์ วัชรญวัฒนา. รายงานการวิจัยสภาพปัจจุบันของการอุดมศึกษา ในประเทศ. กรุงเทพฯ : โครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว ทบวงมหาวิทยาลัย, 2532.
- สุชา จันทรโสมและสุรางค์ จันทรโสม. จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- สุชาดา ปภาพจน์. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.
- สุธนา วงศ์ทองสรรค์. การจัดตั้งหอสมุดสาขามหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.
- สุธันนี กี่ศิริ. การสำรวจการอ่านของนิสิตชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- สุธรรม จันทรโสม. บุคลิกลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.
- สุนทรี แก้วมาลัยตระกูล. การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533.
- สุนันท์ ปัทมาคม. สื่อการสอน. ใน คู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน. 2520.

- สุปราณี ขวัญบุญจันทร์. ความต้องการบริการการออกกำลังกายของบุคลากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.
- สุพัตรา ไชยศิริ. การสอนวิธีใช้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- สุพัฒนา รัตนบุตร. การปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.
- สุภรณ์ ศรีพล. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพอใจในการทำงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
- สุภาพ แก้วเย็น. ทัศนะของผู้บริหาร และคณาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะของหัวหน้าภาควิชา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.
- สุมิตร คุณากร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.
- _____. “การวางแผนการสอน,” ใน คู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน. 2520.
- สุรศักดิ์ จันทวงศ์. การประเมินผลการปฏิบัติงานของมหาดบัณฑิตศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.
- สุวรรณดี นิมมานพิสุทธิ์. การติดตามผลบัณฑิตระดับปริญญาตรีของภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2521 - 2527. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.
- สุวัฒน์ บัววรารณ. การศึกษาประสิทธิภาพการสอนตามการประเมินของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.
- สุวิมล ว่องวานิช. “การสังเคราะห์งานวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของประเทศไทย,” วารสารวิธีวิทยาการวิจัย. 8(2) ; กรกฎาคม - ธันวาคม 2539.
- เสถียร คามีสักดิ์. รายงานการวิจัยเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินข้าราชการสาย ข และสาย ก เพื่อพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- _____. “การวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษา,” จดหมายข่าว. (3-4) ; สิงหาคม - กันยายน 2541.

อธิการบดีแห่งประเทศไทย, ที่ประชุม. การกำหนดระดับ 9 ในสำนักงานอธิการบดี. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

อโนทัย ตรีนวนิช. “การประเมินคุณภาพการผลิตบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นปีการศึกษา
2539,” ใน การวิจัยสถาบันกับการประกันคุณภาพการศึกษา เอกสารประกอบการ
สัมมนาวิชาการ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2542.

อรนิตย์ ญาณศิริ. ความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการ คณะศึกษาศาสตร์ (บางเขน)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

อรพันธุ์ ประสิทธิ์รัตน์. การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.

อัครเดช อุดมชัชวาล. ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์และ
นิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

อังคณา โกสีย์สวัสดิ์. ความผูกพันกับสถาบันและความพึงพอใจในงานของอาจารย์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2533.

อังคณา สายยศ. การศึกษาคะตัตถิที่มีต่อมหาวิทยาลัยของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

อังฉรา พันธุ์ศรีมังกร. ความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินที่มีต่อการบริหารเงิน
รายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.

อังฉรา สุขารมณ. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

อัญชลี แซ่มชุกกลิ่น. การสำรวจการอ่านของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

อัญชลี บุญชินวุฒิกุล. ความต้องการในการพัฒนาหัวหน้าภาควิชาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.

อัญชลี อำนาจธรรม และคณะ. ความคิดเห็นของผู้ใช้และบุคลากรห้องสมุดต่อ “อาคาร
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,” รายงาน
การวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.

- อุทุมพร จามรมาน. “การวิจัยสถาบัน,” ใน เอกสารประกอบการบรรยาย. กรุงเทพฯ : สมาคม
วิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2538.
- อุทุมพร ทองอุไทย. “ลักษณะอาจารย์ในอุดมคติ (ตามความคิดเห็นของนิสิต),” ใน ผลงานวิจัยทาง
การศึกษา. โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา. สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2522.
- อุมาวดี โกศล. ศักยภาพในการขยายการศึกษาด้านสารนิเทศของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.
- อุษา แต้สุจิ. ความพึงพอใจของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อโอกาสก้าวหน้า
ทางวิชาการ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.
- Alnajim, Soad Abdul Rahman. “Administrators :articipation in the Decision-making Process :
A Case Study of King Faisal University in Saudi Arabia,” Dissertation Abstracts
International. 46(6): 1448-A ; February, 1985.
- Best, John W. and James V. Kahn. Research in Education. 6th ed. New York :
Prentice - Hall of India Private Limited, 1989.
- Frederick. Robert W. The Third Curricular. New York : Appleton Century Croffs, Inc.,
1959.
- Kerlinger, fred N. Foundations of Behavioral Research. 3rd ed. New York : Holt Rinchart &
Winston, 1986.
- Gray, Harry L. and Charles H. Hoy. “Unversity Development : The Balance between
Research and Teaching,” Higher Educatin Review. 22(1) : 35 - 46 ; Autumn, 1989.
- Hatch, Rayman N. and Buford Steflre. Administration of Guidance Service. Mew york :
Prentice - Hall, 1965.
- Hazari, Sunil. “Microcomputer Training for Higher Education Faculty,” Educational
Technology. 48-50 ; October, 1994.
- Levin. J. and Others. “Critical Experiences in Student Teaching : Effects on Career Choice and
implications for Program Modification,” Paper Presented at the Annual Meeting
of the Americal Educational Research Association. 69 th Chicago. IL. March 31-
April 4, 1985.

Peterson. J.S. "Some Observation on Superior Student," Journal of Educational Sociology. 35 : 172 ; 1966.

Steers. Richard M. and Lyman W.Porter. Motivation and Work Behavior. New York : McGraw-Hill Book Company, 1979.

Stephens, Carolyn J. "Computer Application in the Study Abroad Offices of American Colleges and Universities. Dissertation Abstracts International. 48(4) : 908A ; 1987.

Turner, Keith S. "The Administrative Role of the Department Chairman in Florida Public Community Colleges," Dissertatiion Abstracts International. 34(10) : 6442-A April, 1974.

UNESCO. Long Term Educational. Paris : International Institute for Educational Planning, 1985.

Verma, K. Gayendra and Beard M. Ruth. What is Education Research. Gower Publishing. Company Limited, Hampshire, England, 1981.

Wold Bank. Education ; Sector Policy Paper. 3rd ed. Washington D.C. : World Bank, April, 1980.

ภาคผนวก

แบบสำรวจ

เรื่อง การศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทศวรรษที่ผ่านมา

ชื่อผู้วิจัย.....สถานภาพในการทำวิจัย.....
เรื่อง.....
รหัสเอกสารในการสืบค้น.....ห้องสมุด.....
ปีที่ทำการวิจัย.....ปีที่วิจัยเสร็จ.....

ตาราง 1 ผู้ผลิตผลงานวิจัยเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ผลิตผลงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
งานวิจัยทั้งหมด		
1. สถานภาพของผู้วิจัย		
(1) ชาย		
(2) หญิง		
2. สถานภาพในการปฏิบัติงาน		
(1) อาจารย์		
(2) ข้าราชการ		
(3) นิสิต/นักศึกษา		
(4) อื่น ๆ (ระบุ).....		
3. หน่วยงานที่ผลิตผลงานวิจัย		
(1) มหาวิทยาลัย		
(2) สถาบันราชภัฏ		
(3) หน่วยงาน.....		

ตาราง 1 (ต่อ)

ผู้ผลิตผลงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
4. แหล่งเงินทุนสนับสนุนการวิจัย		
(1) หน่วยงานราชการ		
(2) สถานศึกษา		
(3) หน่วยงานเอกชน		
(4) ทุนส่วนตัว		

ตาราง 2 ประเภทของงานวิจัย

ประเภทของงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
งานวิจัยทั้งหมด		
1. ลักษณะของเนื้อหาสาระในการวิจัย		
(1) การบริหาร		
(2) การเรียน การสอน		
(3) การวิจัย		
(4) การบริการวิชาการแก่สังคม		
(5) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม		
2. ประเภทของการวิจัย		
(1) หลักการและทฤษฎี		
(2) การประยุกต์ใช้		

ตาราง 3 จำนวนผลงานวิจัย จำแนกตามปี พ.ศ. ที่ทำการวิจัย

ปี พ.ศ.	จำนวน	ร้อยละ
งานวิจัยทั้งหมด		
(1) พ.ศ. 2530		
(2) พ.ศ. 2531		
(3) พ.ศ. 2532		
(4) พ.ศ. 2533		
(5) พ.ศ. 2534		
(6) พ.ศ. 2535		
(7) พ.ศ. 2536		
(8) พ.ศ. 2537		
(9) พ.ศ. 2538		
(10) พ.ศ. 2539		

ตาราง 4 จุดประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

จุดประสงค์และประโยชน์	จำนวน	ร้อยละ
งานวิจัยทั้งหมด		
1. วัตถุประสงค์ของการทำงานวิจัย		
(1) เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ		
(2) เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน		
(3) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา		
(4) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญา		

ตาราง 4 (ต่อ)

จุดประสงค์และโยชน์	จำนวน	ร้อยละ
2. ประโยชน์ของผลการวิจัย		
(1) พัฒนาการเรียนการสอน		
(2) ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน		
(3) พัฒนาหลักสูตร		
3. คุณค่าของผลที่ได้จากการวิจัย		
(1) เป็นพื้นฐานในการพัฒนาสถาบัน		
(2) วางแผนในการทำงาน		
(3) ได้แนวทางในการทำงาน		
(4) ปรับปรุงสภาพการทำงาน		

ตาราง 5 ลักษณะงานวิจัย

ลักษณะและประเภทของงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
<u>งานวิจัยทั้งหมด</u>		
1. ลักษณะของการวิจัย		
(1) การวิจัยเชิงปริมาณ		
(2) การวิจัยเชิงคุณภาพ		

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะและประเภทของงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
2. การออกแบบการวิจัย		
(1) การวิจัยเอกสาร		
(2) การวิจัยเชิงสำรวจ		
(3) การวิจัยเชิงทดลอง		
(4) การสังเคราะห์งานวิจัย		
(5) การวิจัยเชิงพัฒนา		

ตาราง 6 ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
งานวิจัยทั้งหมด		
(1) มหาวิทยาลัย		
(2) มัธยมศึกษา		
(3) ประถมศึกษา		
(4) เด็กเล็ก		

ตาราง 7 ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขอบเขตของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
งานวิจัยทั้งหมด		
1. ขอบเขตของพื้นที่ทำการวิจัย		
(1) มศว		
(4) ศูนย์องค์รักษ์		
(5) มศว ประสานมิตร, บางเขน		
(6) มศว ประสานมิตร, ปทุมวัน และบางเขน		
(7) มศว ประสานมิตร, ปทุมวัน, บางเขนและพลศึกษา		
2. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย		
(1) จากทฤษฎีภูมิ		
(2) จากปฐมภูมิ		
(3) ทั้ง 2 ประเภท		
3. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย		
(1) ผู้บริหาร		
(2) อาจารย์		
(3) ข้าราชการ		
(4) นิสิต/นักศึกษา		
(5) ผู้ประกอบการอาหาร		
(6) อาคาร		
(7) ผู้ปกครอง		
(8) นักเรียน		
(9) หัวหน้าภาควิชา		
(10) หนังสือ, เอกสาร		

ตาราง 7 (ต่อ)

ขอบเขตของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
(11) อาจารย์,ข้าราชการ		
(12) ผู้บริหาร,ข้าราชการ		
(13) ผู้บริหาร,อาจารย์		
(14) ผู้บริหาร,ผู้ทรงคุณวุฒิ		
(15) อาจารย์,ผู้ทรงคุณวุฒิ		
(16) นักสืต/นักศึกษา,บัณฑิต		
(17) บัณฑิต,ผู้บังคับบัญชา		
(18) อาจารย์,นิสิต/นักศึกษา		
(19) ผู้บริหาร,อาจารย์,ข้าราชการ		
(20) อาจารย์,นิสิต/นักศึกษา,บัณฑิต		
(21) อาจารย์,ข้าราชการ,นิสิต/นักศึกษา		
(22) ผู้บริหาร,อาจารย์,นิสิต/นักศึกษา		
(23) ผู้บริหาร,อาจารย์,หัวหน้าภาควิชา		
(24) อาจารย์,นิสิต/นักศึกษา,ผู้เชี่ยวชาญ		
4. ลักษณะการเลือกตัวอย่าง		
(1) แบบง่าย		
(2) แบบเป็นชั้น		
(3) แบบเป็นระบบ		
(4) แบบเป็นกลุ่ม		
(5) แบบสุ่ม (random)		
(6) แบบเจาะจง (perporh)		
(7) แบบหลายลักษณะ		

ตาราง 8 วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
งานวิจัยทั้งหมด		
1. ชนิดของเครื่องมือ		
(1) การวิเคราะห์เอกสาร		
(2) แบบทดสอบ		
(3) แบบสัมภาษณ์		
(4) แบบสอบถาม		
(5) แบบสังเกต		
(6) แบบบันทึกข้อมูล		
(7) แบบสอบถาม-แบบทดสอบ		
(8) แบบสอบถาม-แบบสังเกต		
(9) แบบสอบถาม-สัมภาษณ์		
(10) แบบทดสอบ-แบบสังเกต		
(11) แบบทดสอบ-สัมภาษณ์		
(12) วิเคราะห์เอกสาร-แบบสอบถาม		
2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล		
(1) การเก็บด้วยตนเอง		
(2) ใช้บริการไปรษณีย์		
(3) ใช้ทั้ง 2 แบบ		

ตาราง 9 วิธีการจัดกระทำกับข้อมูลการวิจัย

วิธีการจัดกระทำกับข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
งานวิจัยทั้งหมด		
1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล		
(1) วิเคราะห์ด้วยตนเอง		
(2) วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์		
2. ลักษณะของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล		
(1) สถิติเชิงพรรณนา		
(2) สถิติอ้างอิง		
(3) ใช้ทั้ง 2 ประเภท		
3. ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล		
(1) ความถี่		
(2) ร้อยละ		
(3) ค่าเฉลี่ย		
(4) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
(5) ค่าสหสัมพันธ์		
(6) ความถี่-ร้อยละ		
(7) ความถี่-ค่าเฉลี่ย		
(8) ร้อยละ-ค่าเฉลี่ย		
(9) ร้อยละ-ค่าเฉลี่ย-ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
(10) ร้อยละ-ค่าเฉลี่ย-ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน-ค่าสหสัมพันธ์		
4. การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ		
(1) ค่า X		
(2) ค่า z / ค่า t - ค่า F		
(3) ค่า X - ค่า z / ค่า t - ค่า F		

ตาราง 10 วิธีการนำเสนอรายงานการวิจัยและการเผยแพร่

วิธีการนำเสนอรายงานการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
งานวิจัยทั้งหมด		
1. การนำเสนอผลการวิจัย		
(1) บรรยาย		
(2) บรรยายประกอบตาราง		
(3) บรรยายประกอบแผนภูมิหรือแผนภาพ		
2. แหล่งที่ค้นพบงานวิจัย หอสมุด		
(1) มหาวิทยาลัย.....		
(2) สถาบัน.....		
(3) วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร		
(4) สภาวิจัยแห่งชาติ		
(5) สภาการศึกษาแห่งชาติ		
(6) หอสมุดแห่งชาติ		

แบบสำรวจผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ในทศวรรษที่ผ่านมา (พ.ศ.2530 - 2539)

ตาราง 1 ผู้ผลิตผลงานวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
1.1 เพศ		
1. ชาย	80	72.07
2. หญิง	31	27.93
1.2 สถานภาพในการทำงานวิจัย		
1. นิสิต/นักศึกษา	67	60.36
2. อาจารย์	38	34.23
3. ข้าราชการ	6	5.41
1.3 หน่วยงานที่ผลิตผลงานวิจัย		
1. มหาวิทยาลัย	110	99.10
2. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	1	0.90
1.4 แหล่งเงินทุนสนับสนุนงานวิจัย		
1. หน่วยงานราชการ	58	52.25
2. ทุนส่วนตัว	50	45.05
3. หน่วยงานเอกชน	2	1.80
4. บริษัท	1	0.90

ตาราง 2 ประเภทของงานวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
2.1 ลักษณะของเนื้อหาสาระของงานวิจัย		
1. การเรียนการสอน	56	50.45
2. การบริหาร	49	44.14
3. การวิจัย	3	2.70
4. การบริการวิชาการ	3	2.70
2.2 ประเภทของงานวิจัย		
1. หลักการและทฤษฎี	86	77.48
2. การประยุกต์ใช้	25	22.52

ตาราง 3 จำนวนงานวิจัยที่ทำในแต่ละปี

ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
3.1 พ.ศ.2530	20	18.02
3.2 พ.ศ.2531	15	14.41
3.3 พ.ศ.2532	6	5.40
3.4 พ.ศ.2533	15	13.51
3.5 พ.ศ.2534	10	9.01
3.6 พ.ศ.2535	9	8.11
3.7 พ.ศ.2536	8	7.21
3.8 พ.ศ.2537	8	7.21
3.9 พ.ศ.2538	12	10.81
3.10พ.ศ.2539	7	6.31

ตาราง 4 จุดประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

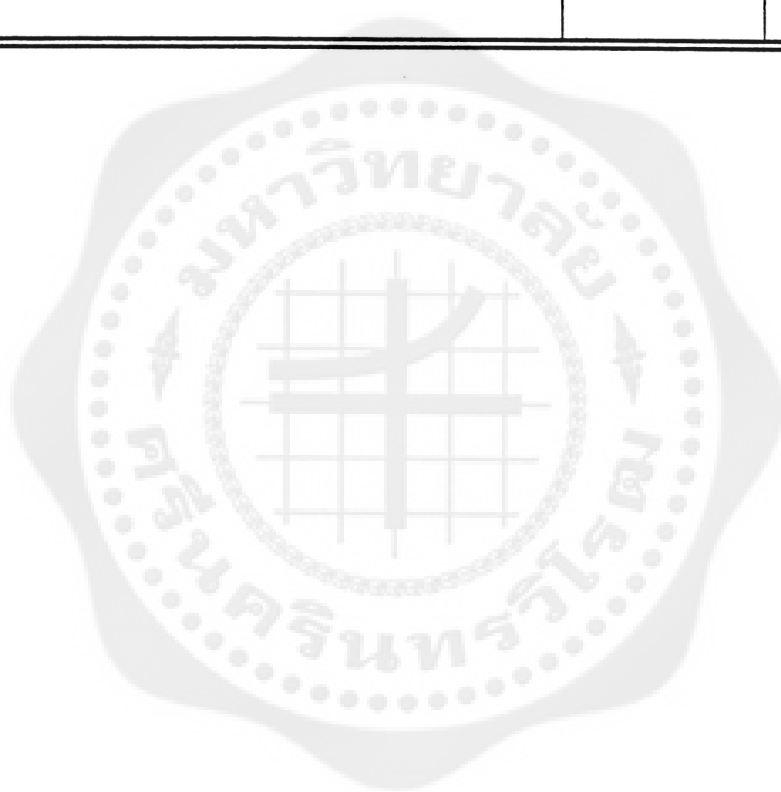
ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
4.1 จุดประสงค์ของการทำงานวิจัยเพื่อ		
1. เป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญา	67	60.36
2. เป็นผลงานทางวิชาการ	33	29.73
3. แก้ปัญหาในการทำงาน	10	9.01
4. ส่วนหนึ่งของการศึกษา วปอ.	1	0.90
4.2 ประโยชน์ของผลงานวิจัย		
1. ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	62	55.86
2. พัฒนาการเรียนการสอน	35	31.53
3. พัฒนาหลักสูตร	14	12.61
4.3 คุณค่าของผลที่ได้จากงานวิจัย		
1. ได้แนวทางในการทำงาน	49	44.14
2. วางแผนในการทำงาน	34	30.63
3. ปรับปรุงสภาพการทำงาน	25	22.52
4. เป็นพื้นฐานในการพัฒนาสถาบัน	3	2.70

ตาราง 5 ลักษณะงานวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
5.1 ลักษณะของงานวิจัย		
1. การวิจัยเชิงปริมาณ	101	90.99
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ	10	9.01
5.2 การออกแบบการวิจัย		
1. การวิจัยเชิงสำรวจ	100	90.09
2. การวิจัยเชิงทดลอง	9	98.11
3. การวิจัยเอกสาร	1	0.90
4. การวิจัยเชิงพัฒนา	1	0.90

ตาราง 6 ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
1. มหาวิทยาลัย	105	94.59
2. ประถมศึกษา	5	4.50
3. เด็กเล็ก	1	0.90

ตาราง 7 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
7.1 ขอบเขตของพื้นที่ทำงานวิจัย		
1. มศว ประสานมิตร	86	77.48
2. มศว ประสานมิตร, ปทุมวัน		
บางเขน และพลศึกษา	12	10.81
3. มศว ประสานมิตร, ปทุมวันและบางเขน	8	7.20
4. ขอบเขตพื้นที่อื่น ๆ	5	4.50
- มศว ปทุมวัน	1	0.90
- มศว พลศึกษา	2	1.80
- ศูนย์อภีร์	1	0.90
- มศว ประสานมิตร และบางเขน	1	0.90
7.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย		
1. จากกลุ่มตัวอย่าง	99	89.19
2. จากทฤษฎี	7	6.31
3. จากปฐมภูมิ	4	3.60
4. ทั้ง 2 ประเภท	1	0.90
7.3 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในงานวิจัย		
1. ผู้บริหาร, อาจารย์และข้าราชการ	17	15.31
2. นิสิต/นักศึกษา	32	28.83
3. ผู้บริหาร, อาจารย์, ข้าราชการ, นิสิตนักศึกษา นักเรียน	34	30.63
4. ตัวอย่างประชากรอื่น ๆ	28	25.23
- ผู้ประกอบการอาหาร	1	0.90
- อาคาร	1	0.90

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
7.3 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในงานวิจัย (ต่อ)		
- ผู้ปกครอง	1	0.90
- น้ำ	1	0.90
- หัวหน้าภาควิชา	1	0.90
- สหรัย, ดิน	1	0.90
- ผู้บริหาร, ข้าราชการ	3	2.70
- ผู้บริหาร, ผู้ทรงคุณวุฒิ	2	1.80
- อาจารย์, ผู้ทรงคุณวุฒิ	1	0.90
- นิสิต/นักศึกษา, บัณฑิต	3	2.70
- บัณฑิต, ผู้บังคับบัญชา	4	3.60
- อาจารย์, นิสิต/นักศึกษาและบัณฑิต	2	1.80
- อาจารย์, ข้าราชการและนิสิต/นักศึกษา	2	1.80
- ผู้บริหาร, อาจารย์และนิสิต/นักศึกษา	1	0.90
- ผู้บริหาร, อาจารย์และหัวหน้าภาควิชา	1	0.90
- อาจารย์, นิสิต/นักศึกษาและผู้เชี่ยวชาญ	3	2.70

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
7.4 ลักษณะการเลือกตัวอย่าง		
1. แบบแบ่งชั้น	33	29.73
2. ใช้ประชากรทั้งหมด	25	22.52
3. แบบง่าย	21	18.92
4. แบบเจาะจง	14	12.61
5. การเลือกตัวอย่างลักษณะอื่น ๆ	18	16.22
- แบบเป็นกลุ่ม	5	4.50
- แบบง่าย – แบบแบ่งชั้น	2	1.80
- แบบเป็นระบบ	3	2.70
- แบบหลายขั้นตอน	2	1.80
- แบบสุ่ม – แบบเจาะจง	2	1.80
- แบบแบ่งชั้น – แบบเจาะจง	1	0.90
- แบบง่าย – แบบแบ่งชั้น	2	1.80
- แบบง่าย – แบบเจาะจง	1	0.90

ตาราง 8 วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
8.1 ชนิดของเครื่องมือ		
1. แบบสอบถาม	80	72.07
2. แบบบันทึกข้อมูล	17	15.32
3. แบบทดสอบ	4	3.60
4. เครื่องมือชนิดอื่น ๆ	10	9.01
- แบบสอบ	1	0.90
- แบบสังเกต	2	1.80
- แบบทดสอบ – แบบสังเกต	1	0.90
- แบบสัมภาษณ์	2	1.80
- แบบสอบถาม – สัมภาษณ์	3	2.70
- กล้องจุลทรรศน์	1	0.90
8.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล		
1. การเก็บด้วยตนเอง	76	68.47
2. ใช้ทั้ง 2 แบบ	31	27.93
3. ใช้บริการทางไปรษณีย์	4	3.60

ตาราง 9 วิธีการจัดกระทำข้อมูลงานวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
9.1 วิเคราะห์ข้อมูล		
1. วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์	104	93.69
2. วิเคราะห์ด้วยตนเอง	7	6.31
9.2 ลักษณะของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล		
1. ใช้ทั้ง 2 ประเภท	88	79.28
2. สถิติเชิงพรรณนา	20	18.02
3. สถิติอ้างอิง	3	2.70
9.3 ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล		
1. ค่าเฉลี่ย – ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	61	54.95
2. ร้อยละ - ค่าเฉลี่ย – ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	20	18.02
3. ร้อยละ	8	7.21
4. ร้อยละ – ค่าเฉลี่ย	5	4.50
5. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติอื่น ๆ	17	15.32
- ค่าเฉลี่ย	2	1.80
- ค่าเฉลี่ย - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน – ค่าสหสัมพันธ์	1	0.90
- ค่าเฉลี่ย – ค่าสหสัมพันธ์	1	0.90
- ความถี่ - ร้อยละ	4	3.60
- ความถี่	3	2.70
- ร้อยละ - ความถี่ – ค่าเฉลี่ย	1	0.90
- ความถี่ - ร้อยละ – อินเตอร์ควอไทล์	1	0.90
- ร้อยละ - ค่าเฉลี่ย - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน - ค่าสหสัมพันธ์	2	1.80
- ร้อยละ – ค่าสหสัมพันธ์	2	1.80

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
9.4 การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ		
1. ค่า t-test, ค่า F-test	21	18.92
2. ค่า t-test	32	28.83
3. ค่า F-test	15	13.51
4. ไม่มีการทดสอบสมมติฐาน	30	27.03
5. ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติอื่น ๆ	13	11.71
- ค่า X^2	7	6.31
- ค่า Z-test, F-test	1	0.90
- แมน - วิทนีส์ ยู เทสต์	2	1.80
- ค่า t-test, ค่า Z-test	2	1.70
- วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ	1	0.90

ตาราง 10 วิธีการนำเสนอรายงานวิจัยและการเผยแพร่

ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนงานวิจัยทั้งหมด	111	100.00
10.1 การนำเสนอผลงานวิจัย		
1. บรรยายประกอบตาราง	101	90.99
2. บรรยาย	7	6.31
3. บรรยายประกอบแผนภูมิ	3	2.70
10.2 แหล่งที่ค้นพบผลงานวิจัย ห้องสมุด		
1. สำนักหอสมุดกลาง มศว	89	80.18
2. ฝ่ายวิจัย มศว	15	13.51
3. กองแผนงาน มศว	5	4.50
4. สำนักวิทยบริการ จุฬา	2	1.80

ตาราง 11 การวิเคราะห์งานวิจัย จำแนกตามผู้ผลิตผลงานวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย	ผู้ผลิตผลงานวิจัย							
	อาจารย์		ข้าราชการ		นิสิต/นักศึกษา		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. ลักษณะของเนื้อหาของงานวิจัย.....	38	34.23	6	5.40	67	60.36	111	100
1.1 การเรียน การสอน	25	22.52	-	-	31	27.93	56	50.45
1.2 การบริหาร	10	9.01	6	5.40	33	29.73	49	44.14
1.3 การวิจัย	-	-	-	-	3	2.70	3	2.70
1.4 การบริการวิชาการ	3	2.70	-	-	-	-	3	2.70
2. จุดประสงค์ของการทำงานวิจัย.....	38	34.23	6	5.40	67	60.36	111	100
2.1 เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญา.....	-	-	-	-	67	60.36	67	60.36
2.2 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ	30	27.02	3	2.70	-	-	33	29.73
2.3 เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน	7	6.31	3	2.70	-	-	10	9.01
2.4 เพื่อส่วนหนึ่งของการศึกษา วปอ	1	0.90	-	-	-	-	1	0.90
3. ประโยชน์ของผลงานวิจัย	38	34.23	6	5.40	67	60.36	111	100
3.1 ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	13	11.71	6	5.40	43	38.74	62	85.86
3.1 พัฒนาการเรียนการสอน	16	14.41	-	-	19	17.12	35	31.53
3.3 พัฒนาหลักสูตร	9	8.11	-	-	5	4.50	14	12.61
4. คุณค่าของผลที่ได้จากงานวิจัย.....	38	34.23	6	5.40	67	60.36	111	100
4.1 ได้แนวทางในการทำงาน	16	14.41	3	2.70	30	27.03	49	44.14
4.2 วางแผนในการทำงาน	13	11.71	1	0.90	20	18.02	34	30.63
4.3 ปรับปรุงสภาพการทำงาน	7	6.31	1	0.90	17	15.31	25	22.52
4.4 เป็นพื้นฐานในการพัฒนาสถาบัน	2	1.80	1	0.90	-	-	3	2.70
5. ลักษณะของงานวิจัย.....	38	34.23	6	5.40	67	60.36	111	100
5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ	33	29.73	6	5.40	62	55.86	101	90.99
5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ	5	4.50	-	-	5	4.50	10	9.01
6. การออกแบบการวิจัย	38	34.23	6	5.40	67	60.36	111	100
6.1 การวิจัยเชิงสำรวจ	32	28.83	6	5.40	62	55.86	100	90.09
6.2 การวิจัยเชิงทดลอง	4	3.60	-	-	5	4.50	9	8.11
6.3 การวิจัยเอกสาร	1	0.90	-	-	-	-	1	0.90
6.4 การวิจัยเชิงพัฒนา	1	0.90	-	-	-	-	1	0.90

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย	ผู้ผลิตผลงานวิจัย							
	อาจารย์		ข้าราชการ		นิสิต/นักศึกษา		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
7. ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	38	34.23	6	5.40	67	60.36	111	100
7.1 มหาวิทยาลัย	35	31.53	6	5.40	64	57.66	105	94.59
7.2 ประถมศึกษา	2	1.80	-	-	3	2.70	5	4.50
7.3 เด็กเล็ก	1	0.90	-	-	-	-	1	0.90

ตาราง 12 การวิเคราะห์งานวิจัย จำแนกตามหน่วยงานที่ผลิตผลงานวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย	ผู้ผลิตผลงานวิจัย					
	มหาวิทยาลัย		วิทยาลัยป้องกัน ราชอาณาจักร		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. ลักษณะของเนื้อหาของงานวิจัย.....	110	99.09	1	0.90	111	100
1.1 การเรียน การสอน	55	49.54	1	0.90	56	50.45
1.2 การบริหาร	49	44.14			49	44.14
1.3 การวิจัย	3	2.70			3	2.70
1.4 การบริการวิชาการ	3	2.70			3	2.70
2. จุดประสงค์ของการทำงานวิจัย.....	110	99.01	1	0.90	111	100
2.1 เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญา.....	67	60.36	-	-	67	60.36
2.2 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ	33	29.73	-	-	33	29.73
2.3 เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน	10	9.01	-	-	10	9.01
2.4 เพื่อส่วนหนึ่งของการศึกษา วปอ	-	-	1	0.90	1	0.90
3. ประโยชน์ของผลงานวิจัย	110	99.99	1	0.90	111	100
3.1 ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	62	55.86	-	-	62	55.86
3.1 พัฒนาการเรียนการสอน	35	31.53	-	-	35	31.53
3.3 พัฒนาหลักสูตร	14	12.61	1	0.90	14	12.61
4. คุณค่าของผลที่ได้จากงานวิจัย.....	110	99.09	1	0.90	111	100
4.1 ได้แนวทางในการทำงาน	49	44.14	-	-	49	44.14
4.2 วางแผนในการทำงาน	33	29.73	1	0.90	34	30.63
4.3 ปรับปรุงสภาพการทำงาน	25	22.52	-	-	25	22.52
4.4 เป็นพื้นฐานในการพัฒนาสถาบัน	3	2.70	-	-	3	2.70
5. ลักษณะของงานวิจัย.....	110	99.09	1	0.90	111	100
5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ	100	90.09	1	0.90	101	90.99
5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ	10	9.01	-	-	10	9.01

ตาราง 13 การวิเคราะห์งานวิจัย จำแนกตามประเภทของงานวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย	ผู้ผลิตผลงานวิจัย									
	การบริหาร		การเรียนรู้		การวิจัย		การบริการ		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. จุดประสงค์ของการทำงานวิจัย.....	47	42.34	58	52.25	3	2.70	3	2.70	111	100
1.1 เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญา.....	33	29.72	31	27.92	3	2.70	-	-	67	60.36
1.2 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ	7	6.30	23	20.72	-	-	3	2.70	33	29.73
1.3 เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน	7	6.30	3	2.70	-	-	-	-	10	9.01
1.4 เพื่อส่วนหนึ่งของการศึกษา วปอ	-	-	1	0.90	-	-	-	-	1	0.90
2. ประโยชน์ของผลงานวิจัย	47	42.34	58	52.25	3	2.70	3	2.70	111	100
2.1 ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	46	41.44	12	10.81	3	2.70	1	0.90	62	55.86
2.1 พัฒนาการเรียนการสอน	1	0.90	32	28.82	-	-	2	1.80	35	31.52
2.3 พัฒนาหลักสูตร	-	-	14	12.61	-	-	-	-	14	12.61
3. คุณค่าของผลที่ได้จากงานวิจัย.....	47	42.33	58	52.25	3	2.70	3	2.70	111	100
3.1 ได้แนวทางในการทำงาน	16	14.41	29	26.12	2	1.80	2	1.80	49	44.14
3.2 วางแผนในการทำงาน	16	14.41	17	15.31	1	0.90	-	-	34	30.63
3.3 ปรับปรุงสภาพการทำงาน	13	11.71	11	9.90	-	-	1	0.90	25	22.52
3.4 เป็นพื้นฐานในการพัฒนาสถาบัน	2	1.80	1	0.90	-	-	-	-	3	2.70
4. ลักษณะของงานวิจัย.....	47	42.34	58	52.25	3	2.70	3	2.70	111	100
4.1 การวิจัยเชิงปริมาณ	43	38.73	53	47.74	3	2.70	2	1.80	101	90.09
4.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ	4	3.60	5	4.50	-	-	1	0.90	10	9.01
5. การออกแบบการวิจัย	47	42.34	58	52.25	3	2.70	3	2.70	111	100
5.1 การวิจัยเชิงสำรวจ	43	38.73	52	46.84	3	2.70	2	1.80	100	90.09
5.2 การวิจัยเชิงทดลอง	3	2.70	5	4.50	-	-	1	0.90	9	8.11
5.3 การวิจัยเอกสาร	-	-	1	0.90	-	-	-	-	1	0.90
5.4 การวิจัยเชิงพัฒนา	1	0.90	-	-	-	-	-	-	1	0.90
6. ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	47	42.34	58	52.25	3	2.70	3	2.70	111	100
6.1 มหาวิทยาลัย	47	42.34	52	46.84	3	2.70	3	2.70	105	94.59
6.2 ประถมศึกษา	-	-	5	4.50	-	-	-	-	5	4.50
6.3 เด็กเล็ก	-	-	1	0.90	-	-	-	-	1	0.90

ตาราง 14 การวิเคราะห์งานวิจัย จำแนกตามระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย	ผู้ผลิตผลงานวิจัย							
	มหาวิทยาลัย		ประถมศึกษา		เด็กเล็ก		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. ลักษณะของเนื้อหาของงานวิจัย.....	105	94.59	5	4.50	1	0.90	111	100
1.1 การเรียน การสอน	51	45.94	4	3.60	1	0.90	56	50.45
1.2 การบริหาร	48	43.24	1	0.90	-	-	49	44.14
1.3 การวิจัย	3	2.70	-	-	-	-	3	2.70
1.4 การบริการวิชาการ	3	2.70	-	-	-	-	3	2.70
2. จุดประสงค์ของการทำงานวิจัย.....	105	94.59	5	4.50	1	0.90	111	100
2.1 เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรับปริญญา.....	64	57.66	3	2.70	-	-	67	60.36
2.2 เพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ	30	27.02	2	1.80	1	0.90	33	29.73
2.3 เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน	10	9.00	-	-	-	-	10	9.00
2.4 เพื่อส่วนหนึ่งของการศึกษา วปอ	1	0.90	-	-	-	-	1	0.90
3. ประโยชน์ของผลงานวิจัย	105	94.59	5	4.50	1	0.90	111	100
3.1 ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	61	54.95	1	0.90	-	-	62	55.86
3.2 พัฒนาการเรียนการสอน	30	27.02	4	3.60	1	0.90	35	31.53
3.3 พัฒนาหลักสูตร	14	12.61	-	-	-	-	14	12.61
4. คุณค่าของผลที่ได้จากงานวิจัย.....	105	94.59	5	4.50	1	0.90	111	100
4.1 ได้แนวทางในการทำงาน	45	40.54	3	2.70	1	0.90	49	44.14
4.2 วางแผนในการทำงาน	33	29.73	1	0.90	-	-	34	30.63
4.3 ปรับปรุงสภาพการทำงาน	24	21.62	1	0.90	-	-	25	22.52
4.4 เป็นพื้นฐานในการพัฒนาสถาบัน	3	2.70	-	-	-	-	3	2.70
5. ลักษณะของงานวิจัย.....	105	94.59	5	4.50	1	0.90	111	100
5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ	97	87.38	3	2.70	1	0.90	101	90.99
5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ	8	7.21	2	1.80	-	-	10	9.01
6. การออกแบบการวิจัย	105	93.59	5	4.50	1	0.90	111	100
6.1 การวิจัยเชิงสำรวจ	96	86.47	3	2.70	1	0.90	100	90.09
6.2 การวิจัยเชิงทดลอง	7	5.31	-	-	-	-	7	5.31
6.3 การวิจัยเอกสาร	1	0.90	-	-	-	-	1	0.90
6.4 การวิจัยเชิงพัฒนา	1	0.90	-	-	-	-	1	0.90

⇒ **รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบผลงานวิจัย**

1. ชื่อ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์
 วุฒิการศึกษา กศ.ค. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร)
 ตำแหน่งในอดีต ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
 รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต
 รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
 รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ
 สังกัด สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ชื่อ รองศาสตราจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ โมะวาสินธุ์
 วุฒิการศึกษา กศ.ค. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร)
 สังกัด สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ชื่อ อาจารย์สุชาติ เมืองแก้ว
 วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารนโยบายและแผน)
 ตำแหน่ง ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน
 สังกัด สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย
4. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังฉรา วัฒนานนท์
 วุฒิการศึกษา Ph.D. (Higher Ed. Adm.)
 สังกัด แผนกอุดมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายสมพงษ์ สุชีเกตุ
 วัน เดือน ปีเกิด 3 พฤศจิกายน 2495
 ภูมิลำเนา 95 ตำบลหนองน้ำใหญ่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ที่อยู่ปัจจุบัน 1/109 หมู่บ้านอัมพรเพลส ถนนท่าแร่ แขวงออเงิน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220
 ตำแหน่งปัจจุบัน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ 8
 สังกัด งานวิจัยสถาบัน กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร./โทรสาร 2584114

การศึกษา	วุฒิ	สาขาวิชา	ปี พ.ศ. ที่จบ	ชื่อสถานศึกษา
	กศ.ม.	การอุดมศึกษา	2537	มศว ประสานมิตร
	กศ.บ.	การประถมศึกษา	2524	มศว ประสานมิตร
	ป.กศ.ชั้นสูง	ภาษาไทย	2519	วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
	ป.กศ.	การศึกษา	2517	วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

ประสบการณ์ในงานวิจัย

ลำดับ ที่	ชื่อผลงานวิจัย	สถานภาพ หัวหน้า โครงการ	การทำวิจัย ร่วม โครงการ	ปีที่พิมพ์ และ เผยแพร่
1.	ความต้องการของอาจารย์และข้าราชการ ในการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร		/	พ.ศ.2537
2.	ศึกษาการรับรู้สภาพการดำเนินงานกองแผนงาน ของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	/		พ.ศ.2538
3.	ภาพลักษณ์ของสภาคณาจารย์ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ		/	พ.ศ.2539
4.	บทบาทของหัวหน้าสำนักงานอธิการบดี ในการ บริหารงาน		/	พ.ศ.2539

ลำดับ ที่	ชื่อผลงานวิจัย	สถานภาพ หัวหน้า โครงการ	การทำวิจัย ร่วม โครงการ	ปีที่พิมพ์ และ เผยแพร่
5.	การศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการกิจของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทศวรรษ ที่ผ่านมา	/		พ.ศ.2542
6.	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยต่อหัวของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีงบประมาณ 2535 - 2539	/		พ.ศ.2542

